

Bestuursverslag
Voorwoord Raad van Bestuur

Bestuursverslag
Maatschappelijke ontwikkelingen

Bestuursverslag
Profiel

Bestuursverslag
In- en uitstroom cliënten en leerlingen

Bestuursverslag
Kwaliteit

Bestuursverslag
Kwaliteitsverbetering Onderwijs

Bestuursverslag
Onderzoek

Bestuursverslag
Medewerkers

Bestuursverslag
Middelen

Bestuursverslag
Organisatie

Bestuursverslag
Continuïteits- en risicoparagraaf

Jaarrekening
Geconsolideerde jaarrekening

Jaarrekening
Enkelvoudige jaarrekening

Overige gegevens
Vaststelling jaarrekening
Controleverklaring

1. Voorwoord

Raad van Bestuur

In 2019 is er binnen Auris veel aandacht geweest voor de kwaliteit van de zorg en het onderwijs. Er zijn verschillende projecten gestart om het onderwijs en de zorg aan onze cliënten en leerlingen te optimaliseren. Zo dat zij, waar het kan, met zorgvuldige begeleiding snel weer gebruik kunnen maken van de reguliere kinderopvang en het regulier onderwijs.

Auris heeft een hoge ambitie voor de zorg en het onderwijs en die willen we waarmaken. De ouders, cliënten en leerlingen worden nauw betrokken bij de ontwikkeling die Auris voor ogen heeft.

De ontwikkelingen van Auris als expertisecentrum voor zorg en onderwijs gaan, zij het wat minder voortvarend als gevolg van de coronapandemie, onverminderd door. Wij werken volgens het concept van de lerende organisatie en gebruiken daarbij het model Fundament Lerende Organisatie (FLO). Deze organisatieontwikkeling is ingezet in 2019 en loopt de komende jaren door. Onze medewerkers, teamleiders en regiodirecteuren spelen een belangrijke rol bij het faciliteren en realiseren van deze beweging.

In het verlengde van de organisatieontwikkeling en het verkrijgen van de expertise status voor de ZG zorg, is het team dat wetenschappelijk onderzoek doet binnen Auris in 2019 flink uitgebreid. Ook is er structureel aandacht gekomen voor innovatie binnen Auris. Al deze ontwikkelingen doen wij natuurlijk niet alleen, we doen dit samen met onze externe partners.

Op het gebied van advies en ondersteunende processen hebben de staf- en ondersteunende diensten begin 2019 hun gewenste vorm gekregen. Vier stafhoofden werken intensief samen met de regiodirecteuren en de Raad van Bestuur om Auris optimaal te laten functioneren op het gebied van bedrijfsvoering, financiën, huisvesting, HR, ICT en beleidsadvies, onderzoek, kwaliteit en communicatie.

Uit tevredenheidsonderzoeken blijkt dat we het goed doen. Ouders, leerlingen, cliënten en de organisaties waar we mee samenwerken geven Auris gemiddeld een acht. Ook het inspectiebezoek van de onderwijsinspecteur leverde een mooi resultaat op. Auris heeft drie excellente scholen en de andere Auris-scholen voldoen ruim aan de wettelijke vereisten. Dit goede resultaat is overigens alleen mogelijk door de inzet van onze collega's in de zorg en het onderwijs, onze ambulante collega's en zij die werken in de staf- en ondersteunende diensten. Wij zijn trots op hen.

Auris blijft continu werken aan het verbeteren van de zorg voor onze cliënten en het onderwijs aan onze leerlingen. Zodat ook wij bijdragen aan een maatschappij die steeds inclusiever wordt.

Hermien Hendriks
voorzitter Raad van Bestuur

Tijs van der Wielen
lid Raad van Bestuur

2. Maatschappelijke ontwikkelingen

In 2019 was veel aandacht voor de effecten van de implementatie van het systeem Passend Onderwijs. Auris heeft een bijdrage geleverd aan het vergroten van de bekendheid van een Taalontwikkelingsstoornis (TOS) en het speciaal onderwijs voor en ondersteuning van leerlingen die doof of slechthorend zijn.

Passend onderwijs

Minister Slob bracht in 2019 een bezoek aan de Auris Dr. M. Polanoschool in Rotterdam. Ook op regionaal niveau investeert Auris in de samenwerking met partners. Auris ondersteunt de leerkracht en de leerlingen op maat, zo thuisnabij als mogelijk en verantwoord is in de scholen binnen de samenwerkingsverbanden. De commissie van onderzoek (CvO) van Auris gaat na in hoeverre de ondersteuningsvragen van de reguliere school samenhangen met de ernst van de stoornis en de onderwijsbehoefte van de leerling. De commissie stemt dit af met de reguliere school en de ouders. In sommige situaties is de reguliere school geholpen met een consultatie en adviestraject of een gerichte cursus vanuit het Auris Cursuscentrum.

Auris werkt op landelijk niveau nauw samen met de besturen van drie andere instellingen voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen (Koninklijke Kentalis, VierTaal en Vitus Zuid). De vier besturen hebben hun strategische belangenbehartiging in de Stichting Siméa ondergebracht.

In 2018 besloot het bestuur van Siméa de professionalisering op sectorniveau te bundelen en te borgen. Dit heeft in 2019 geleid tot een professionaliseringstraject voor de medewerkers die werken met leerlingen die doof of slechthorend zijn. In 2019 is gestart met de bundeling van expertise op sectorniveau. Vanuit Siméa zijn er contacten met het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO) en de sectorraden, zoals de PO-, VO- en MBO-raad.

Zorg: zintuiglijk gehandicaptenzorg en Audiologisch Centrum

Het jaar 2019 stond bij de Zintuiglijk Gehandicaptent (ZG) behandelzorg voor een groot deel in het teken van de voorbereiding op de nieuwe prestatiestructuur die inging op 1 januari 2020. Hiervoor is een programma gestart dat bestaat uit een drietal projecten: inrichting elektronisch cliëntendossier, impactanalyse en aanpassing van bestaand en ontwikkeling van nieuw aanbod.

Binnen het reguliere aanbod is de samenwerking met de afdeling Onderzoek versterkt. Dit gebeurde onder meer door de aansluiting bij de borgingssystematiek van de door Auris Zorg ontwikkelde ontwikkelleerlijnen en bijbehorende beschreven doelen en interventies. Maar ook door het onderbouwen van het effect van de behandelzorg.

Daarnaast is er een verdere verdieping aangebracht in de samenwerking met ouders in de vorm van het concept van het dialogisch werken. Onderdeel hiervan is shared decision making en het visualiseren van de voortgang van de behandeling. Ook zijn er diverse nieuwe producten ontwikkeld. Deels zijn dit aanvullingen op het bestaande aanbod zoals gevoelskaarten voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en deels is dit nieuw aanbod om de wachttijd voor groepsbehandeling te overbruggen.

3. Profiel

In 2018 zijn de missie, visie en de strategische doelstellingen voor 2022 geformuleerd en uitgewerkt, waardoor de koers van de organisatie aansluit op de maatschappelijke ontwikkelingen. De ambitie om een expertiseorganisatie met landelijke impact te zijn, vraagt om een organisatieontwikkeling waarbij Auris verschuift van regionale autonomie naar collectiviteit op hoofdlijnen van beleid en strategische doelstellingen.

Missie

Als je doof of slechthorend bent of een taalontwikkelingsstoornis hebt, heeft dat invloed op wie je bent en op je rol in de samenleving. Ervaar jij of je omgeving hierin belemmeringen, dan kun je bij Auris terecht. De medewerkers van Auris zijn experts in taal, communicatie en horen. Samen zorgen wij dat jij je optimaal ontwikkelt zodat je effectief kunt meedoen aan de samenleving.

Visie

Wij sluiten aan bij jouw vraag op het gebied van taal, communicatie en horen. Om het beste uit jezelf te halen, krijg je bij Auris dat wat daarvoor nodig is. Dit doen we met onze diagnose, behandeling, dienstverlening en ons onderwijs. Ons aanbod is specialistisch, op maat, doelgericht en effectief. Als het noodzakelijk is, bieden wij je dit aan op één van de Auris behandel- of onderwijslocaties.

Strategische doelstellingen voor 2022

1. Auris realiseert een beweging van intensieve setting naar ambulante setting door 75% van de dove, slechthorende en leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis te ondersteunen in het reguliere onderwijs.
2. Auris biedt een onderscheidend aanbod, waarbij professionals zoveel als mogelijk effectieve interventies inzetten gericht op de hulpvraag van de cliënt, de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsvragen van de reguliere school. Hierbij wordt gebruik gemaakt van onderbouwde methodieken en methoden.
3. Het herkennen van TOS op jonge leeftijd biedt een beter ontwikkelingsperspectief voor het kind. Tachtig procent van de kinderen met (ernstige) taalontwikkelingsstoornissen start vóór het 3e jaar (max 2;11 jaar/35 maanden) in Auris Zorg.
4. Auris heeft haar procedures en processen zodanig ingericht dat cliënten, leerlingen en medewerkers geen onnodige (administratieve) handelingen moeten uitvoeren wanneer zij gebruik maken van meerdere diensten binnen Auris, te weten zorg, onderwijs, dienstverlening en/of arbeidstoeleiding.
5. De cliënten en leerlingen van Auris worden in de eigen omgeving door het systeem waarin zij functioneren, optimaal ondersteund. Daarvoor heeft Auris een volwaardig opleidingscentrum. Het externe cursusaanbod, dat volgens de modernste inzichten is opgesteld, stelt Auris in staat cliënten en stakeholders antwoord te geven op hun behoefte en vraag naar expertise.
6. Auris heeft excellent toegerust personeel dat haar maatschappelijke opdracht met aantoonbare waarde uitvoert. Daartoe heeft Auris een volwaardig opleidingscentrum. Het interne cursusaanbod, dat volgens de modernste inzichten is opgesteld, stelt Auris in staat haar medewerkers op te leiden en hun expertise actueel te houden.
7. Auris is compliant en gaat 100% zinnig en zuinig om met maatschappelijke middelen. Kritieke prestatie-indicatoren: financiële ratio's zijn binnen de gestelde norm.

Kernwaarden

In 2019 zijn de kernwaarden in lijn met de missie en visie gebracht. Medewerkers zijn gevraagd te benoemen wat zij de kracht van Auris vinden. Daar zijn drie kernwaarden uit naar voren gekomen die als volgt zijn geladen:

Samen

Jij wilt effectief mee kunnen doen in de samenleving. De medewerkers van Auris kunnen je daarbij helpen. Wij begrijpen namelijk wat het betekent om doof of slechthorend te zijn of een taalontwikkelingsstoornis te hebben. Ook weten we welke invloed dit heeft op jouw omgeving. Wij werken samen aan jouw ontwikkeling en helpen je het beste uit jezelf te halen. Door aan te sluiten bij jouw vragen over taal, communicatie en horen. En door altijd de verbinding te zoeken met jouw netwerk, bijvoorbeeld je familie, verzorgers, begeleiders en leraren. Dat is waarom onze medewerkers bij Auris werken.

Zorgvuldig

De medewerkers van Auris zijn stuk voor stuk experts op het gebied van taal, spraak en gehoor. Zij bieden jou specialistische en persoonlijke begeleiding. Doelgericht en met bewezen effectieve methoden, die zoveel mogelijk gebaseerd zijn op praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek van anderen en onszelf. Ook werken wij continu aan de verbetering en vernieuwing van onze expertise en ons aanbod.

Slagvaardig

Jij wilt stappen zetten die voor jou belangrijk zijn, bijvoorbeeld naar regulier onderwijs of werk. De specialisten van Auris helpen je daarbij. Zij leggen de lat hoog en denken in kansen. Uitdagingen gaan ze niet uit de weg en hun werkwijze is vooruitstrevend en innovatief. Aan de andere kant: fouten maken mag. Want daar leer je van.

Toegankelijkheid en toelating (voortgezet speciaal) onderwijs

De commissie van onderzoek (CvO) van Auris gaat na in hoeverre de ondersteuningsvragen van de reguliere school samenhangen met de ernst van de stoornis en de onderwijsbehoefte van de leerling. De commissie stemt dit af met de reguliere school en de ouders. In sommige situaties is de reguliere school geholpen met een consultatie en adviestraject of een gerichte cursus vanuit het Auris Cursuscentrum. Is meer ondersteuning nodig dan kent de CvO ambulante ondersteuning toe. De Auris ambulante dienstverleners spreken af met de reguliere school, de leerling en zijn ouders aan welke doelstellingen de professional werkt. Auris brengt de ontwikkeling van de leerlingen in kaart door regelmatig te toetsen.

4. In- en uitstroom cliënten en leerlingen

Cliënten en leerlingen beginnen met de aanmelding bij een van de Auris Aanmeldpunten in de regio. Cliënten die bij het Auris Audiologisch Centrum moeten worden onderzocht, melden zich direct aan. Medewerkers van de Auris Aanmeldpunten begeleiden de aanmelding binnen Auris.

Gaat het om een vraag over ondersteuning in het onderwijs, dan beslist de Commissie van Onderzoek (CvO) op basis van de Richtlijn Toelaatbaarheid of de leerling tot het onderwijs van Auris wordt toegelaten of dat de leerling specialistische ondersteuning in het reguliere onderwijs krijgt. Die ondersteuning wordt geboden in de vorm van een onderwijsarrangement. Is dit een intensief onderwijsarrangement, dan wordt dit aangeboden in het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs van Auris. Begeleiding in het reguliere onderwijs wordt uitgevoerd door Auris Dienstverlening in het primair, voortgezet en middelbaar onderwijs.

Instrom nieuwe leerlingen Auris Onderwijs

In 2019 zijn binnen Auris 1739 arrangementen toegekend aan nieuwe leerlingen. 74% van deze arrangementen hadden betrekking op ondersteuning in het regulier onderwijs en 26% betrof een plaatsing op een school voor speciaal onderwijs.

Ten opzichte van 2018 is het aantal leerlingen dat bij Auris instroomde (AD of leslocatie), gedaald met 4% (2019: 1739, 2018: 1.810, een daling van 71 leerlingen). In 2018 was er een stijging van 25% ten opzichte van 2017 (2018: 1810, 2017: 1.442), een stijging van 364 leerlingen. In 2019 is vooral bij de jonge leerlingen in de doelgroep TOS het aantal afgegeven arrangementen ten opzichte van 2018 gedaald in de leeftijdscategorieën 0-4 jaar en 4-8 jaar. Bij de doelgroep D/SH zien we een lichte stijging in 2019 ten opzichte van 2018, uitgezonderd de leeftijdscategorie ouder dan 12 jaar.

In de jaren 2016, 2017, 2018 en 2019 is relatief gezien het aandeel

intensieve arrangementen voor nieuwe leerlingen afgenomen. In 2016 bedroeg de afname ten opzichte van het jaar daarvoor 36%, in 2017 was dat 34%, in 2018 32% en in 2019 26%. Dit sluit aan op de ambitie van Auris en de beweging van passend onderwijs om leerlingen zoveel mogelijk te begeleiden in de thuisnabije, reguliere onderwijssetting.

Uitstroom en bestendingig

De Commissie van Onderzoek (CvO) is betrokken bij de jaarlijkse evaluatie van de arrangementen. De jaarlijkse evaluatie geeft het volgende beeld van de vervolgarangementen: bij 924 leerlingen een licht arrangement, bij 1319 leerlingen een medium arrangement en bij 2369 leerlingen een intensief arrangement. Het arrangement stopte bij 1226 leerlingen (21% van de 5838 leerlingen). Vanuit de Auris scholen is bij 10% afgeschaald van intensief naar licht/medium en vanuit Auris Ambulante Dienstverlening werd bij 3% van de leerlingen opgeschaald van licht/medium naar intensief.

Ruime meerderheid stroomt uit volgens perspectief

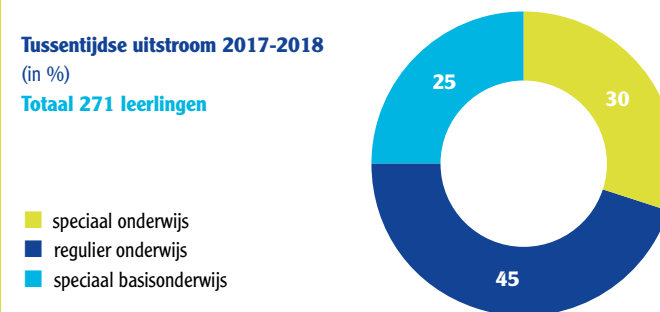
Wij houden bij of leerlingen uitstromen volgens het uitstroomperspectief dat eerder gegeven is. In schooljaar 2018-2019 is 89% van de leerlingen uitgestroomd volgens het perspectief. De resultaten van schooljaar 2018-2019 zijn vergelijkbaar met de eerdere resultaten. In schooljaar 2017-2018 was dit 87%. Van sommige leerlingen is deze informatie onbekend, deze leerlingen zijn niet meegenomen in de berekeningen.

Onze norm is dat minimaal 90% van de leerlingen uitstroomt volgens het uitstroomperspectief. Dit heeft Auris bijna bereikt.

Tussentijdse uitstroom

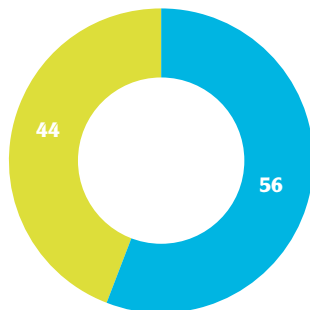
Wij streven ernaar om onze leerlingen zo snel mogelijk naar de voor hen best passende plek te laten uitstromen. Voor Auris geldt dat ongeveer 75% van alle leerlingen die tussentijds uitstromen, uitstromen naar het regulier onderwijs. Onder het regulier onderwijs valt ook het speciaal basisonderwijs (sbo). Deze resultaten zijn al een aantal jaar gelijk.

Tussentijdse uitstroom 2017-2018
(in %)
Totaal 271 leerlingen

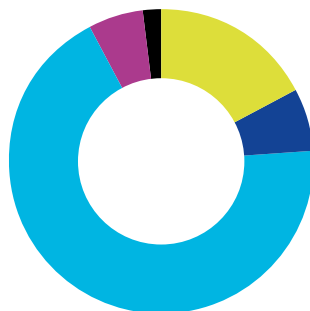

Einduitstroom groep 8
(in %)

- regulier voortgezet onderwijs
- speciaal voortgezet onderwijs

Uitstroom na groep 8

- vso arbeids/praktijkgericht
- praktijkonderwijs
- v(s)o vmbo bbl + kbl
- v(s)o vmbo gl + tl
- havo

Na groep 8

In totaal zijn 226 leerlingen in 2017-2018 na groep 8 uitgestroomd. De meeste van hen gaan naar het regulier voortgezet onderwijs. 75% van alle leerlingen die na groep 8 zijn uitgestroomd, is verder gegaan op het vmbo met de basisberoepsgerichte leerweg (vmbo bbl), de kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo kbl) of hoger.

Grootste gedeelte vso stroomt tussentijds uit naar regulier onderwijs

Veel van de leerlingen stromen tussentijds uit van het vso naar het regulier onderwijs, een kleiner deel stroomt uit naar een andere richting binnen het vso of gaat naar een andere school. In 2017-2018 is 75% van de tussentijds uitgestroomde leerlingen naar het regulier onderwijs uitgestroomd. Het grootste deel hiervan ging naar het vmbo bbl + kbl. De leerlingen die vallen onder einduitstroom, volgen onderwijs op mbo niveau 1 of 2, dagbesteding of arbeid (regulier en beschermd/beschut).

Uitgestroomd en dan...

Het is voor Auris belangrijk om te weten of leerlingen die zijn uitgestroomd, ook op de juiste plek zitten. Twee jaar na het verlaten van de school wordt onderzocht of een leerling zich nog op dezelfde bestemming bevindt als waarnaar hij of zij is uitgestroomd. Wanneer dit het geval is, wordt gesproken van bestendiging. Auris heeft als norm gesteld dat tenminste 90% van

Einduitstroom vso

- vervolgonderwijs
- dagbesteding
- arbeid

de uitgestroomde leerlingen is bestendig. Deze norm is in 2019 behaald met exact 90%.

Analyse leerlingenstromen in het (v)so

Auris krijgt steeds beter in beeld hoe leerlingenstromen in en tussen ambulante dienstverlening, so en vso lopen. Gegevensverzameling is van groot belang om te kunnen analyseren hoe de diverse onderdelen van Auris omgaan met deze leerlingenstromen in een tijdsgewricht waarin collectief de beweging moet worden gemaakt naar inclusiever onderwijs. Het is daarbij cruciaal dat de gegevensregistratie en dataverzameling op Auris-niveau, maar vooral op school- en teamniveau, eenduidig en systematisch is. Het doel hiervan is inzichtelijk te krijgen hoe en met welke inzet het beste resultaat wordt bereikt voor de leerling en het schoolsysteem waar de leerling onderwijs volgt. Het maatschappelijke doel is inclusiever onderwijs mogelijk te maken voor dove leerlingen, slechthorende leerlingen en leerlingen met een ernstige TOS. Het is daarvoor cruciaal dat de gegevensregistratie en dataverzameling eenduidig en systematisch is. Deze analyse is gerelateerd aan de strategische doelstelling 1.

Instroom nieuwe cliënten Auris Zorg

In 2019 ontving Auris 595 aanmeldingen voor Auris Zorg. Er zijn 579 aanmeldtrajecten afgerond. Ten opzichte van 2018 is het aantal aanmeldingen in 2019 gedaald met 9% (2019: 595, 2018: 652, 2017: 570). Het aantal afgeronde aanmeldtrajecten is de afgelopen drie jaar bijna gelijk gebleven (2019: 579, 2018: 594, 2017: 596), hoewel er wel sprake is van een dalende tendens. Het aantal afgegeven zorgarrangementen is in 2019 met 4% licht gedaald ten opzichte van 2018 (2019: 579, 2018: 602, 2017: 583). Uitgesplitst naar type behandeling daalt Aurisbreed het aantal ambulante behandelingen en is het aantal kinderen in een behandelgroep gestegen.

In 2019 wordt Aurisbreed 70% van de zorgarrangementen binnen vier weken na aanmelding afgegeven. In 2018 was dit 62%. In 2019 is het aantal zorgbesluiten met een doorlooptijd van 4-6 weken ten opzichte van 2018 gedaald (2019: 10%, 2018: 14%). Ook het aantal zorgbesluiten met een doorlooptijd van 6-10 weken daalde (2019: 10%, 2018 15%).

In totaal had Auris Zorg in 2019 bij de Audiologische Centra (AC) 5277 cliënten en bij de ZG behandelzorg 1588 cliënten.

5. Kwaliteit

Auris ontwikkelt de kwaliteit van onderwijs en zorg continu op systematische wijze. Het kwaliteitsmanagementsysteem bestaat uit in- en externe audits, de ontwikkeling van het kwaliteitshandboek en de cliëntervaringsonderzoeken (tevredenheidsonderzoeken).

Vierjaarlijks onderzoek Inspectie van het Onderwijs

Het vierjaarlijks onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs is in 2019 uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Auris Onderwijs. Onderzocht is of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of de school financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen. In totaal zijn zeven scholen bezocht door de onderwijsinspectie, per school zijn verschillende aspecten uit het Toezichtskader onderzocht.

1. Auris De Kring, Goes
2. Auris De Spreekhoorn, Breda
3. Auris College, Rotterdam
4. Auris Ammanschool, Dordrecht
5. Auris De Taalkring, Hilversum
6. Auris College, Goes
7. Auris Rotsoord, Utrecht

Samenvatting van de bevindingen

In het algemeen is gesteld dat de scholen van Auris ruim voldoen aan de wettelijke vereisten. De invloed van het bestuur van Auris is zichtbaar, merkbaar en voelbaar op de scholen.

Auris geeft aan een hoge ambitie te hebben voor scholen en als expertisecentrum. De inspectie heeft er vertrouwen in dat het bestuur van Auris dit op een goede manier voor elkaar krijgt. Naar aanleiding van het inspectiebezoek zijn twee herstelopdrachten geformuleerd:

- OP2 zicht op ontwikkeling: verduidelijken waarmee ouders akkoord gaan in de lessen voor hun kind (handelingsdeel van

School	1	2	3	4	5	6	7
Onderwijsproces							
OP1 Aanbod							
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	V		V	O		V	
OP3 Didactisch handelen		V			V		V
OP5 Onderwijstijd							
OP6 Samenwerking		G		V			V
OP7 Praktijkvorming							
OP8 Toetsing en afsluiting							
Schoolklimaat							
SK1 Veiligheid							
SK2 Pedagogisch klimaat							
Onderwijsresultaten							
OR1 Resultaten		V		V		V	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	O		O		O		
OR3 Vervolgsucces							
Kwaliteitszorg en ambitie							
KA1 Kwaliteitszorg	V	V			V		V
KA2 Kwaliteitscultuur			V	V	G	G	V
KA3 Verantwoording en dialoog	O		V			V	

het OPP) en het werken met het OPP in de klas.

- KA3 Verantwoording en dialoog: leeropbrengsten relateren aan uitstroombestemming, resultaten duiden en aangeven welke verbeteracties worden ingezet. Dit duidelijk communiceren met de stakeholders via de schoolgids.

De herstelopdracht met betrekking tot KA3 is inmiddels opgelost. Voor de herstelopdracht met betrekking tot OP2 is een Plan van Aanpak opgesteld. Dit Plan van Aanpak is geaccordeerd door de inspectie en inmiddels in gang gezet.

Resultaten op bestuursniveau

Kwaliteitszorg en ambitie	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	X	
KA2 Kwaliteitscultuur		X
KA3 Verantwoording en dialoog	X	
Financieel beheer		
FB1 Continuïteit	X	
FB3 Rechtmatigheid	X	

Interne audits

Om de kwaliteit van de onderdelen van Auris te toetsen en te verbeteren, is er in 2019 gewerkt aan een nieuwe aanpak voor het houden van interne audits. Met de nieuwe werkwijze wordt geborgd dat alle locaties binnen Zorg, Onderwijs, Ambulante Dienstverlening, Cursuscentra, aanmeldpunten en AOD binnen een periode van 3 tot 6 jaar worden bezocht. Bij de interne audits wordt gebruik gemaakt van het Toezichtskader van de Inspectie van het Onderwijs of de CIIO-maatstaf in combinatie met Auris-specifieke onderwerpen.

In 2019 is op twee scholen een interne audit gedaan: Auris Professor Groenschool en Auris Professor Van Gilseschool. Beide scholen zijn onderzocht op de kwaliteitsgebieden onderwijsproces, schoolklimaat, onderwijsresultaten en

kwaliteitszorg en ambitie. De scholen zijn hier positief op beoordeeld. Daarnaast zijn ook de Aurisnormen volgens de commissie overtuigend behaald. De commissie kijkt door de bril van het inspectiekader naar de kwaliteit van de school. Enerzijds om de basiskwaliteit te toetsen en anderzijds om na te gaan of er geen blinde vlekken zijn in het leveren van basiskwaliteit (voldoende/onvoldoende). Daarnaast geeft de commissie voorbeelden van goede praktijken.

CIIO

In het kader van de CIIO-maatstaf vond een grootschalig onderzoek plaats voor de hercertificering op de behandelgroepen in Utrecht, Woerden en Katwijk aan Zee, het Auris Audiologisch Centrum (Bergen op Zoom en Goes), het Aanmeldpunt in regio Midden, de Ambulante Dienstverlening in de regio's Noordwest en Midden, Auris Onderwijs in de regio Zuid en de Auris Ondersteunende Diensten in Rotterdam. Dit onderzoek is succesvol verlopen; er is één afwijking geconstateerd. Door het indienen van een adequaat plan van aanpak om deze afwijking te herstellen, is het certificaat voor Auris verlengd.

Tevredenheidsonderzoek onderwijs

Net als twee jaar geleden is dit onderzoek bij vier doelgroepen afgenomen: medewerkers, specialisten, ouders en leerlingen. Onder medewerkers vallen (vak)leraren, onderwijsassistenten en onderwijsondersteuners. IB'ers, zorgcoördinatoren, logopedisten, gedragswetenschappers en orthopedagogen worden tot de specialisten gerekend. Voor dit onderzoek zijn de ouders van alle

leerlingen uitgenodigd. In het so namen de leerlingen vanaf groep 5 deel aan het onderzoek, in het vso namen alle leerlingen deel.

	Populatie	Respons
Medewerkers	643	497
Specialisten	209	161
Ouders	3.048	1.277
Leerlingen	1.392	1.079

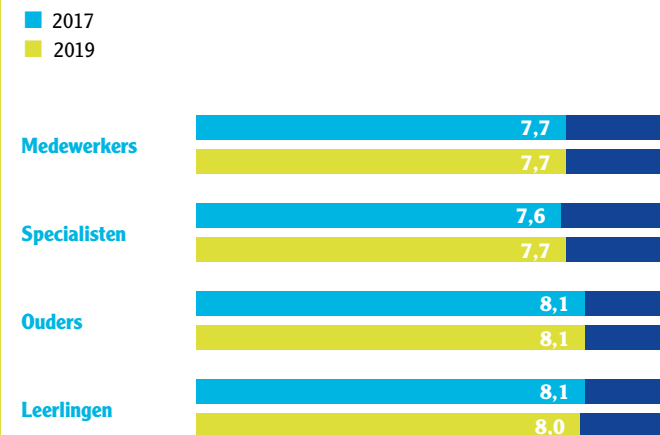
De door de doelgroepen ingevulde vragenlijsten hebben betrekking op de thema's onderwijs, begeleiding, ontwikkelingsperspectief, veiligheid, communicatie, ouderbetrokkenheid en procedures. Binnen iedere rubriek kregen de respondenten een aantal stellingen voorgelegd. Zij konden op een vierpuntsschaal aangeven in hoeverre ze het met de stelling eens of oneens waren. Daarnaast hebben alle doelgroepen het onderwijs een rapportcijfer toegekend.

De vier doelgroepen geven hun school een rapportcijfer tussen de 7,7 en 8,1. Dat is een tamelijk smalle bandbreedte. Afgaande op de rapportcijfers zitten de doelgroepen in hun waardering van de school niet heel ver van elkaar af. De medewerkers en specialisten geven gemiddeld een 7,7. De ouders geven het hoogste rapportcijfer: 8,1. Kijkend naar de trend zijn medewerkers en ouders even positief als in 2017. Specialisten werden iets positiever (van een 7,6 naar een 7,7), terwijl de waardering van leerlingen voor hun school iets lager werd (van een 8,1 naar een 8,0).

Kijkend naar de verschillen tussen 2017 en 2019 op bestuursniveau, springen drie gemiddelde itemscores in het oog. Zo zijn

medewerkers en specialisten positiever over de helderheid van het OPP dan in 2017. Deze trend wordt onderstreept door een gestegen gemiddelde itemscore onder leerlingen van het VSO over de manier waarop leraren het OPP aan hen uitleggen. Op het gebied van samen (lees: de school met de ouders) doelen ontwikkelen voor de leerling, zijn specialisten en medewerkers ook positiever op stichtingsniveau. Tegenover bovenstaande opwaartse trend staat ook een minder positieve ontwikkeling. Zo zijn leerlingen uit het VSO beduidend minder tevreden over de kwaliteit van de gebaren die hun leraren in de klas maken. De gemiddelde itemscore is onder VSO-leerlingen op Auris-niveau sinds het vorige ervaringsonderzoek gezakt van een 3,0 naar een 2,3.

Gegeven rapportcijfer

Overigens geldt voor alle andere itemgemiddelden dat deze niet meer dan 0,2 punt van het gemiddelde uit het vorige onderzoek afwijken. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de meeste scores op Auris-niveau gelijk zijn gebleven. Op schoolniveau kunnen de waarderingen uiteraard uiteenlopen.

Veiligheidsmonitor

De veiligheidsmonitor maakt deel uit van het cliëntervaringsonderzoek, dat tweejaarlijks in de maand januari wordt afgenomen. In de jaren dat het cliëntervaringsonderzoek niet wordt afgenomen, wordt de veiligheidsmonitor apart afgenomen onder leerlingen. Het onderzoek toetst de (sociale) veiligheidsbeleving van leerlingen en wordt op alle Auris-scholen afgenomen. Om rekening te houden met het niveau van de leerlingen, zijn vier versies van de vragenlijst beschikbaar. De vragen gaan over de sfeer op school en het plezier in de klas, over het feit of leerlingen zich durven uit te spreken, over omgaan met internet en social media, over omgaan met negatief gedrag door de school en over de tevredenheid over de omgang met medeleerlingen. Daarnaast worden vragen gesteld over pesten en online pesten, elkaar pijn doen, bang zijn voor elkaar of gemeen zijn tegen elkaar. Tevens kunnen de leerlingen opmerkingen en/of tips voor de school kwijt. Leerlingen vanaf groep 5 in het so en alle leerlingen in het vso worden uitgenodigd om deel te nemen aan de veiligheidsmonitor. In 2019 is ook gestart met een pilot voor de leerlingen van groep 1 tot en met 4. In 2020 worden de groepen 1 tot en met 4 officieel meegenomen in dit onderzoek.

Resultaten veiligheidsmonitor 2019

- 2017
- 2018
- 2019

Veiligheid

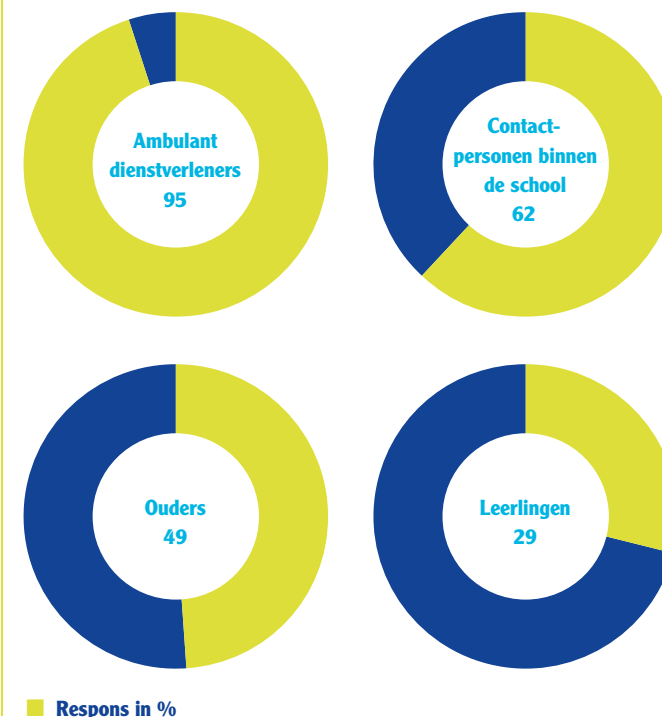

Sociale Veiligheid

Tevredenheidsonderzoek Ambulante Dienst

Het tevredenheidsonderzoek is uitgevoerd voor alle in maart 2019 lopende lichte en medium arrangementen die langer dan een half jaar daarvoor waren opgestart. Voor deze trajecten zijn steeds de AD'er (ambulant dienstverlener), de contactpersoon binnen de

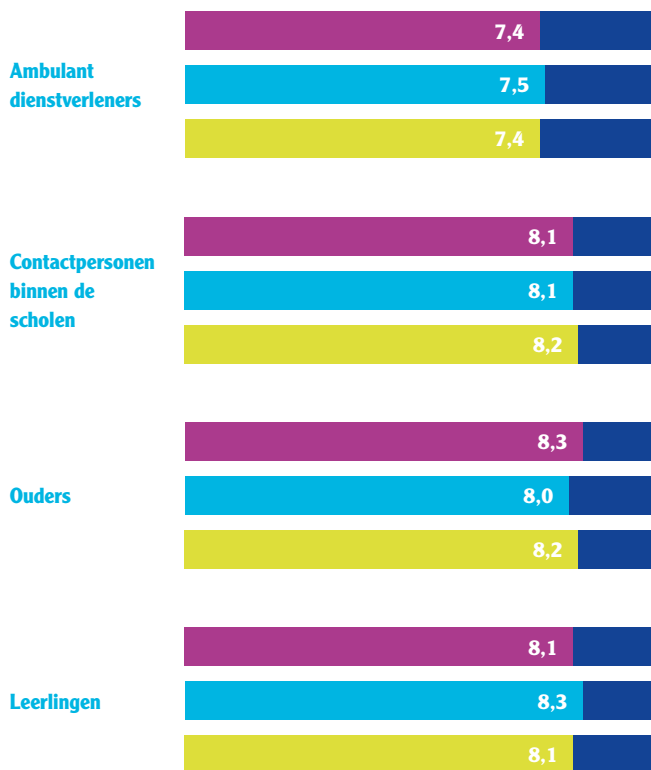
school (leraar, mentor, IB'er, zorgcoördinator), leerling (vanaf groep 5 in het primair onderwijs) en een ouder in het primair en een ouder in het voortgezet (speciaal) onderwijs uitgenodigd. Hiervoor zijn de e-mailadressen van deze betrokkenen door de diensten in een format per dienst per AD'er bij het onderzoeksbureau B&T aangeleverd.

Tijdens dit onderzoek worden aan de deelnemers stellingen voorgelegd over verschillende aspecten van de Ambulante Dienst. Naast het beoordelen van de stellingen, worden er ook rapportcijfers toegekend. De resultaten van het algehele beeld (de rapportcijfers) komen overeen met de resultaten van de stellingen.

Scholen, ouders en leerlingen geven de Ambulante Dienstverlening een rapportcijfer tussen de 8,1 en 8,2. Dat is een smalle bandbreedte en dat betekent dat zij wat betreft hun algemene beeld – net als voorgaande jaren – grote waardering hebben voor de dienstverlening. De AD'ers zelf zijn kritischer. Een observatie die overeenkomt met vorige onderzoeken en het onderzoek naar tevredenheid over de dienstverlening in algemene zin. Dit wordt in de analysebijeenkomsten door veel teamleiders en regiodirecteuren dan ook opgevat als positief. "Kritisch zijn op je eigen functioneren is goed. Zolang de andere doelgroepen maar hoog scoren", was een veelgehoorde opmerking. Op het niveau van de individuele items (lees: stellingen) is de hoge waardering eveneens terug te zien. Vooral bij de stellingen over de voorwaardelijke elementen (communicatieve vaardigheden, deskundigheid en proactief meedenken) zijn de respondenten zeer positief (scholen waarderen deze onderdelen gemiddeld met een 6,3 of hoger op een 7-puntsschaal). Overeenkomstig voorgaande jaren zijn alle vier de doelgroepen iets kritischer wanneer het

Rapportcijfers

- 2017
- 2018
- 2019

gaat over de daadwerkelijke opbrengsten van de begeleiding: het toerusten van de leraar en de school als geheel en de bijdrage aan de realisatie van de onderwijsdoelen van de leerling.

Tevredenheidsonderzoek Zorg

Cliënten ontvangen aan het einde van de behandeling een vragenlijst, waarin ze hun ervaringen over Auris, de geleverde zorg en de medewerkers kunnen delen. De uitkomsten van de vragenlijsten worden binnen de teams gedeeld, zodat verbeterpunten opgepakt kunnen worden en stilgestaan kan worden bij de kwaliteit van de zorg.

Bij de Audiologische Centra ontvangen cliënten tijdens en na het onderzoekstraject vragenlijsten over hun ervaringen binnen de Audiologische Centra. Hierbij wordt gebruik gemaakt van vragenlijsten van Auris en van de PREM-vragenlijst. Cliënten gaven de Audiologische Centra gemiddeld een 8,5.

6. Kwaliteitsverbetering Onderwijs

Om het onderwijs en de ondersteuning in het onderwijs continu te verbeteren, zijn in 2019 projecten afgerond gericht op de Ambulante Dienstverlening, het Speciaal Onderwijs, specifiek toekomstgericht onderwijs aan dove en slechthorende leerlingen en het Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Ambulante Dienstverlening

Binnen het aanbod van Auris nemen de diensten voor ambulante begeleiding een belangrijke plaats in bij het begeleiden van leerlingen in het reguliere onderwijs. In 2017 is gestart met het inventariseren, harmoniseren en wetenschappelijk onderbouwen van de gebruikte methodieken en interventies. Om deze interventies toegankelijk te maken voor de medewerkers is een databank ingericht. Deze kwaliteitsimpuls die Auris heeft gegeven is ook opgepakt door de brancheorganisatie om ook organisatie-overstijgende kwalitatieve begeleiding te bieden aan de leerlingen op het reguliere onderwijs.

Speciaal Onderwijs (so)

In 2019 zijn binnen project PLUS de kenmerken van het speciaal onderwijs aan leerlingen tot 12 jaar met een ernstige TOS inzichtelijk gemaakt aan de hand van het curriculaire spinnenweb.¹ In dit spinnenweb worden negen aspecten van het onderwijs onderscheiden: leerdoelen, leerinhoud, leeractiviteiten, leerkrachtrollen, bronnen en materialen, groeperingsvormen, leeromgeving, tijd en toetsing. Hiermee is de start gemaakt met de ontwikkeling van een onderbouwd handelingskader voor leerkrachten en andere professionals werkzaam in het speciaal onderwijs voor leerlingen met een TOS.

Het onderwijskader (in de vorm van het curriculaire spinnenweb) bestaat uit een beschrijving van afspraken (standaarden) over hoe wij werken, en dient als houvast voor scholen bij het

¹ Van den Akker, 2003

vormgeven van het onderwijs op de eigen locatie. Het bevat ook kwaliteitscriteria aan de hand waarvan Auris zichtbaar kan maken dat volgens het eigen onderwijskader en de hierin opgenomen standaarden wordt gehandeld.

Voortgezet Speciaal Onderwijs (vso)

De afnemende leerlingenaantallen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs vragen om de ontwikkeling van een toekomstgericht vso. In 2019 zijn de fundamenten gelegd voor het harmoniseren van curricula binnen Auris.

Toekomstgericht onderwijs aan dove en slechthorende leerlingen

De doelgroep doven en slechthorenden is gevarieerd van samenstelling. De bijbehorende vragen voor onderwijs, ondersteuning en zorg zijn als gevolg daarvan divers. Auris heeft de taak om in dit bredere spectrum passende zorg, onderwijs en begeleiding te bieden dat voldoet aan de wensen en behoeften van de dove en slechthorende zelf, de ouders en de scholen waar ze onderwijs volgen. In 2019 is samen met de andere onderwijsinstellingen uit de sector gestart om voor dove en slechthorende kinderen en jongeren een passend toekomstbestendig zorg- en onderwijsaanbod te creëren. Eén van de doelen is dat dove en slechthorende kinderen en jongeren en hun omgeving zich bij Auris in alle regio's kunnen blijven ontwikkelen in de Nederlandse Gebaren Taal (NGT). In 2019 is gestart met het beschikbaar stellen van Nederlandse Gebarentaal en Culturele Vorming en Identiteit voor Doven en Slechthorenden voor groep 3 t/m 8 van het (speciaal) basisonderwijs en klas 1 t/m

4 van het voortgezet (speciaal) onderwijs (CIDS). Ook is een pilot gestart met onderwijs op afstand. De lessen worden gegeven door dove medewerkers en vervullen voor leerlingen zo ook de functie van rolmodel.

Auris Cursuscentrum

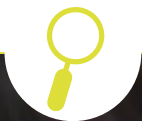
Om het Auris Cursuscentrum conform de strategische doelstellingen te ontwikkelen, zijn de vier regionale cursuscentra samengevoegd tot een centraal organisatieonderdeel. Het Cursuscentrum moet in nauwe samenwerking met Auris Ondersteunende Diensten en de regio's zorgen voor een 'state of the art' extern cursusaanbod. De ontwikkeling verloopt in een drietal fasen. De eerste fase is gericht op het inrichten van centrale (functionele) aansturing. In de tweede fase staat centrale hiërarchische aansturing centraal. En de derde fase is mogelijke verzelfstandiging van het Cursuscentrum.

De dagelijkse werkzaamheden voor externe trainingen vinden in de regio plaats. De processen rondom deze werkzaamheden zijn geharmoniseerd en vastgelegd in het kwaliteitshandboek. Voor het externe cursusaanbod is op basis van de behoeften en ervaringen van de klant een didactische visie geformuleerd. De cursusprogramma's voor de thema's Taalontwikkelingsstoornis en Doof en slechthorend worden op basis van de nieuwe didactische uitgangspunten doorontwikkeld. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de afdeling Onderzoek van Auris.

7. Onderzoek

Auris heeft een eigen afdeling die zowel in de zorg als in het onderwijs praktijkgericht onderzoek doet. Voor de doelgroep 'kinderen met TOS' initieert en voert Auris zelf praktijkgericht onderzoek uit. Voor de doelgroep 'kinderen met auditieve beperkingen' sloot Auris in 2018 aan bij partnerinstellingen.

Met het uitvoeren van onderzoek wil Auris bijdragen aan de best mogelijke zorg, onderwijs en dienstverlening voor cliënten en leerlingen die doof/slechthorend zijn of een TOS hebben. Auris initieert en voert praktijkgericht, wetenschappelijk onderzoek uit voor de doelgroep kinderen met TOS. Hierbij werkt Auris samen met universiteiten, hogescholen en andere instellingen uit de sector. Centraal in de werkwijze van team Onderzoek staat de kenniscirkel. Kennisvragen worden zoveel mogelijk in overleg met de professionals in de praktijk opgesteld. Vervolgens wordt onderzoek uitgevoerd in samenwerking met professionals. Kennisdeling vindt plaats in de leergemeenschappen en door middel van publicaties, presentaties op studiedagen, conferenties en congressen. Tot slot worden nieuwe wetenschappelijke inzichten geborgd in kwaliteitsstandaarden voor de zorg, het onderwijs en de dienstverlening.

Erkenning Expertisecentrum Zintuiglijk Gehandicaptenzorg

In 2018 is Auris door ZonMw erkend als expertisecentrum voor de zintuiglijke gehandicaptenzorg (ZG-zorg). Hiermee is Auris samen met de twee andere erkende expertisecentra, Kentalis en NSDSK, verantwoordelijk voor de uitvoering van de expertisefunctie voor de ZG-zorg auditief/communicatief. In 2019 is in het kader van de ZG-expertisefunctie in samenwerking met de hele sector het meerjaren deelsectorplan 2020-2022 opgesteld. Dit plan bestaat uit acht programmalijnen die zijn gebaseerd op doelgroep en leeftijdsfase:

- Doof/slechthorend: kinderen 0 tot 5 jaar
- Doof/slechthorend: kinderen en jongeren 5 tot 18 jaar
- Doof/slechthorend: volwassenen 18+
- Taalontwikkelingsstoornis: kinderen 0 tot 5 jaar

- Taalontwikkelingsstoornis: kinderen en jongeren 5 tot 18 jaar
- Taalontwikkelingsstoornis: (jong)volwassenen 18+
- Communicatief Meervoudig Beperkt (CMB): kinderen, jongeren en volwassenen
- Doofblind (DB): kinderen, jongeren en volwassenen

Per programmalijn wordt gewerkt aan drie thema's:

- **In beeld:** meer inzicht krijgen in de multidimensionale (ontwikkelings)problematiek en ondersteuningsbehoefte van mensen met een auditief/communicatieve beperking;
- **Op maat:** ontwikkelen van een effectief behandelaanbod voor mensen met een auditief/communicatieve beperking aansluitend bij de vraag en de behoefte;
- **Aan het roer:** toerusten van het individu, de omgeving en de samenleving zodat mensen met een auditief/communicatieve beperking zo goed mogelijk kunnen participeren in de maatschappij.

Het meerjaren deelsectorplan is goedgekeurd door de programmacommissie van ZonMw en wordt de komende jaren uitgevoerd.

Onderzoeksresultaten

Naast het onderzoek dat Auris uitvoert in het kader van het meerjaren deelsectorplan wordt praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek op basis van de eigen onderzoeksagenda uitgevoerd. Hierin krijgen andere vragen uit de zorgpraktijk en vragen vanuit de onderwijspraktijk van Auris een plaats.

De navolgende onderzoeken/onderzoeksactiviteiten zijn in 2019 afgerond:

Onderwijs

- **Meertaligheid Florant en Meertaligheid Fortaal/Montaal:** in dit project is bekeken of er meer meertalige leerlingen op de scholen zitten dan verwacht mag worden op basis van de populatie. Helaas verleenden maar weinig ouders toestemming voor deelname aan dit onderzoek. Het lijkt er inderdaad op dat er in verhouding meer meertalige leerlingen op de scholen zitten dan verwacht kan worden, maar sterke conclusies kunnen niet worden getrokken. Hiervoor zijn meer gegevens nodig. Daarbij is het van groot belang dat meertaligheid van de leerlingen consequent en op uniforme wijze wordt geregistreerd.
- **TOS en Engels:** in samenwerking met studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit van Amsterdam is de Engelse taalvaardigheid van leerlingen met TOS in groep 8 van het so onderzocht. Zij werden getest op het begrip van woorden en zinnen, het kunnen vormen van verbuigingen en vervoegingen en het kunnen voeren van een gesprekje. In vergelijking met een iets jongere groep kinderen uit het regulier onderwijs die hetzelfde aanbod van de Engelse taal hadden, waken de scores op de begripstaken en de grammaticale taak niet af. De vergelijking wordt in 2020 herhaald met een even oude controlegroep.
- **TOS en Lezen:** in 2019 is in de AD bij de leerlingen in groep 3 en 4 de omvang van problemen met het leren lezen in kaart gebracht en is een expertmeeting (met AD leesexperts uit de 4 regio's) gehouden om meer zicht te krijgen op de benodigde leesbegeleiding van deze leerlingen. Vergeleken met de normgroepen van de DMT en AVI blijken de leerlingen van Auris meer moeite te hebben met het leren lezen. Deze informatie biedt input voor het opzetten van vervolgonderzoek

op dit gebied. Vanuit de praktijk is veel behoefte aan handvatten op het gebied van leesbegeleiding aan leerlingen met TOS.

De Kijkwijzer TOS en Lezen is in samenwerking met AD'ers en met studenten van de Erasmus Universiteit verder ontwikkeld en onderbouwd. In co-creatie tussen onderzoekers en professionals (en ICT) is de app gedigitaliseerd (zie ook innovaties). Met de app Kijkwijzer TOS en Lezen hoopt Auris tegemoet te komen aan de behoefte aan handvatten voor de leesbegeleiding aan leerlingen met TOS.

Zorg

- **SIAC CP6:** de SIAC-cliëntkenmerken van cliëntprofiel (CP)6 van onze cliënten zijn met de SIAC-partners in kaart gebracht. De resultaten hiervan worden begin 2020 in de vorm van een factsheet binnen de organisatie gedeeld.
- **Tas vol Taal:** in het voorjaar 2019 zijn de ervaringen van ouders met de Tas vol Taal en de app Van Nul tot Taal geëvalueerd. De resultaten hiervan zijn binnen Auris gedeeld. De evaluaties waren overwegend positief.
- **Gevoelensposter:** de gebruikservaringen van praktijkprofessionals met de Gevoelensposter (Auris-product), zijn in 2019 verzameld en geanalyseerd. Begin 2020 worden de uitkomsten van deze evaluatie binnen Auris gedeeld. Professionals ervaren de gevoelensposter als bruikbaar.
- **Onderzoek Klankontwikkeling Peuters** (gefinancierd door de Programmaraad) is in 2019 afgerond. Er is nu meer inzicht in de klankontwikkelingsproblemen van de kinderen in de peuterbehandelgroepen. Ongeveer driekwart van de peuters op de behandelgroepen heeft klankontwikkelingsproblemen.

Groepsaanbod toevoegen aan de individuele behandeling blijkt van meerwaarde.

Auris-breed

- **Meertalige logopedisten:** In 2018/2019 is een enquête gehouden binnen de sector met als doel meertalige logopedisten beter vindbaar te maken. Onze logopedisten bleken een behoorlijk aantal verschillende talen te spreken en een groot aantal logopedisten kan ook activiteiten in andere (voornamelijk Europese) talen uitvoeren. Onder meer omdat er inmiddels door de Stichting Meertalige Logopedie Nederland een interactieve website is ontwikkeld om de vindbaarheid van meertalige logopedisten te vergroten, heeft de afdeling Onderzoek dit project afgesloten.

De volgende onderzoeken zijn in 2019 gestart:

Onderwijs & AD

- **TOS en Spelling:** in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam wordt in het so en de AD onderzocht welke problemen leerlingen met TOS in de bovenbouw ervaren op het gebied van spelling en wat de competentiebeleving is van leerkrachten en AD'ers als het gaat om spellingonderwijs. In 2020 worden de gegevens verzameld en gebundeld in een Kijkwijzer TOS en Spelling.
- **Zinsbouw in de Klas:** in 2019 zijn door een ontwikkelgroep, bestaande uit logopedisten in samenwerking met de afdeling Onderzoek, groepslessen ontwikkeld om in de bovenbouw van

het so klassikaal voegwoorden en woordsoorten te oefenen. Om de effectiviteit van de groepslessen te toetsen, is in 2019 een pilotonderzoek opgezet. De gegevens worden in 2020 verzameld.

- **TOS en Engels:** in samenwerking met een student van de Universiteit van Amsterdam wordt gekeken naar de relatie tussen uitkomsten op taken voor woord- en zinsstructuren en semi-spontane taal in het Engels bij leerlingen met een TOS in het so.
- **SVC 12-:** dit project is in 2018 gestart en heeft als doel een eerste inzicht te krijgen in de effecten van de Auris-training op de sociale vaardigheden en communicatieve redzaamheid van leerlingen met TOS in het regulier onderwijs. In 2019 zijn de dataverzameling en de data-analyse afgerond. In het voorjaar van 2020 wordt het project in zijn geheel afgerond en worden de resultaten gedeeld.
- **TOS & NT2:** In aanvulling op Meertaligheid Florant en Meertaligheid Fortaal/Montaal (zie eerder) is in dit project (in samenwerking met Kentalis) een start gemaakt om meer zicht te krijgen op het percentage (en eventuele oververtegenwoordiging van) meertalige leerlingen in ons onderwijs.
- **Leeropbrengsten:** in samenwerking met de afdelingen Beleid en Kwaliteit is gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden om het leeropbrengstenonderzoek beter aan te laten sluiten bij de wensen van het bestuur en de praktijk.

Zorg

- **Koffer vol Emoties:** In 2019 startte de evaluatie van dit Auris-product. De gebruikservaringen van betrokken professionals

en de ouders van het kind, worden door middel van een vragenlijst voorafgaand en na afloop van de behandeling in kaart gebracht. De eerste reacties zijn binnen. De dataverzameling wordt voortgezet in 2020.

- **Krachtraining:** Op initiatief van praktijkprofessionals is (onder begeleiding van team Onderzoek) een onderzoek gestart naar de effectiviteit van Krachtraining op de communicatieve redzaamheid van kinderen en jongeren met TOS. De dataverzameling loopt naar verwachting tot de zomervakantie 2020.
- **FOCUS:** In samenwerking met de NSDSK, Kentalis, Adelante en Pento is Auris een onderzoek gestart naar het meten van (voortgang in) de communicatieve participatie van peuters in de behandelgroep in de vorm van de oudervragenlijst FOCUS. Bekeken wordt of de behandelaars meerwaarde zien voor diagnostiek en behandeling en of er aan de hand van de vragenlijst voortgang kan worden gemeten.
- **Meertaligheid onder de Loep:** In samenwerking met de NSDSK en Kentalis is op basis van literatuuronderzoek en focusbijeenkomsten (met logopedisten en met ouders van meertalige kinderen met TOS) een werkwijze ontwikkeld om de meertalige ontwikkeling van peuters met TOS op de behandelgroep te monitoren. In 2020 vindt een pilot van deze werkwijze plaats.
- **Promotieproject Fonologie en Grammatica:** In het najaar is Auris gestart met haar promotieonderzoek naar de relatie tussen fonologie en grammatica bij kinderen met TOS. Zij zal de fonologische en grammaticale ontwikkeling van kinderen met TOS tussen 3 en 6 jaar in kaart brengen en onderzoeken in hoeverre de ontwikkelingsgebieden samenhangen.

Innovatiebeleid

In 2019 startte Auris met de ontwikkeling van innovatiebeleid. Vanuit de afdeling Onderzoek en vanuit de praktijk komen ideeën voor (technologische) innovaties. Doel van het innovatiebeleid is om deze ideeën op een systematische manier op te halen, verder te brengen en ter beschikking te stellen aan de sector. Het innovatiebeleid wordt in 2020 verder uitgewerkt.

In 2019 zijn de navolgende innovaties ontwikkeld:

- AAA-tool, prototype gereed
- Klanken trainer, eerste opzet gemaakt, ontwikkeling gestart
- Plannen voor ontwikkelen: transcriptietool, woordtoets-app, automatische grammatica analysetool
- App KijkWijzer TOS en Lezen

Overige ontwikkelingen onderzoek

- De ideeën en plannen rondom de te ontwikkelen onderwijsmonitor zijn gepresenteerd en er is opdracht gegeven aan de afdeling ICT een onderwijsmonitor te ontwikkelen. De ontwikkelingen rondom LoVoS (het logopedisch volgsysteem), waar de afdeling Onderzoek ook bij betrokken is, moeten hierin worden meegenomen.
- Herziening cursusaanbod extern: de afdeling Onderzoek heeft in de zomer van 2019 alle cursussen van het cursuscentrum bekeken en feedback geleverd.

Voor de leergemeenschap waren in alle regio's bijeenkomsten georganiseerd over meertaligheid, onderzoek van de HU, Engels, klankontwikkeling en geletterdheid.

8. Medewerkers

In de dienstverlening aan onze cliënten en leerlingen maken de Auris professionals het verschil. Het faciliteren van onze medewerkers is hierbij van groot belang.

Naar strategisch personeelsbeleid

De basis voor het inzetten van strategisch personeelsbeleid zoals professionalisering, recruitment en mobiliteitsbevorderende maatregelen wordt gevormd door strategische personeelsplanning: voldoende personeel en de juiste persoon op de juiste plek. Auris krijgt daarmee meer zicht op de kwantiteit én kwaliteit van de gewenste organisatie en personele bezetting in 2022 en verder. Auris heeft hierbij te maken met de uitdaging van de krappe arbeidsmarkt en de ambitie te bewegen naar een gevestigd en landelijk erkende expertiseorganisatie. Auris wil daarbij een bewezen aantrekkelijke werkgever zijn, die ruimte biedt voor loopbaanontwikkeling en waar professionals graag werken.

De in-, door- en uitstroom van medewerkers is gericht op het realiseren van de strategische doelstellingen van Auris. In 2019 is een start gemaakt met optimalisatie van de indiensttreding. In 2019 is de introductiedag voor alle nieuwe medewerkers opnieuw ingesteld. Elke maand heet Auris nieuwe medewerkers welkom, in plaats van twee keer per jaar. In 2019 is ook gestart met in-, door- en uitstroomdata te genereren. Het is belangrijk te weten wat de redenen zijn waarom mensen graag bij Auris willen werken of de organisatie (weer) verlaten. Door aan deze redenen aandacht te schenken en indien nodig passende maatregelen te nemen, kan Auris een adequate positie innemen als aantrekkelijke werkgever. Verder zijn deze data nodig in het kader van strategische personeelsplanning. Er is een aanbestedingsprocedure doorlopen om de personeelsgegevens- en salarisverwerking systematisch te verwerken. Om de doorstroommogelijkheden te optimaliseren, wordt nauw samengewerkt met de Auris Academie. In 2020 kijkt Auris verder naar ontwikkelmogelijkheden, talentenpools en complexe dossiers.

In 2019 is een generiek functiehuis vastgesteld dat in het eerste deel van 2020 wordt geïmplementeerd. Die implementatie is zorgvuldig voorbereid tijdens onder andere spiegelgroepen van medewerkers en kalibratiesessies met leidinggevendenden. Met de medezeggenschap zijn de noodzakelijke procedures afgesproken. Het generiek functiehuis geeft Auris een actuele basis van waaruit verder kan worden gebouwd aan formatie- en loopbaanplanning.

Om breed HR-beleid te monitoren en te verbinden met de doelstellingen en projecten, is focus nodig. Het is niet alleen noodzaak om compliant te zijn aan de letter van de wet en de beleidskaders van de diverse cao's te volgen. Auris heeft ook een eigen visie omtrent diverse HR-gerelateerde onderwerpen. Het aanscherpen van deze visie op reeds bestaande wet- en regelkaders verdient aandacht. Daarom is in 2019 gestart met de opzet van een nieuw personeelshandboek, dat gekoppeld zal worden aan het kwaliteitshandboek. Hiervoor is een duidelijke prioritering vastgesteld op welke punten Auris op basis van rechtmatigheid, op basis van behoefte uit de praktijk en vanuit organisatieontwikkeling in zowel 2019 als 2020 beleid evalueert, vaststelt en implementeert.

In 2020 wordt de bestaande cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken geëvalueerd. Doel is te komen tot een professionele dialoog over functioneren die past bij de visie en doelstellingen van Auris. In 2020 vindt een medewerkeronderzoek plaats, als vervolg op het onderzoek in 2017. Auris evalueert dit instrument en kijkt voor de toekomst ook naar andere instrumenten waarmee werkvermogen, tevredenheid en ambitieniveau kan worden gemeten. Het beleid van Auris is gericht op behoud van werkgelegenheid, het voorkomen van ontslag. Eventuele formatieve frictie kan binnen Auris worden opgelost. Hiervoor zijn afspraken over

overplaatsing vastgesteld. Auris werkt aan een breder en op ontwikkeling en wendbaarheid gericht mobiliteitsbeleid. Bij het vervullen van vacatures worden de voorrangbenoemingen in acht genomen. Voor Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep neemt Auris deel aan het Participatiefonds en worden de verplichtingen van de instroomtoets nagekomen.

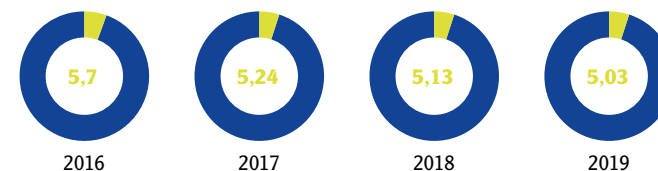
Kengetallen

Verzuim

Verzuim verdient op zowel preventief als actief gebied aandacht. In 2019 is een contract afgesloten met arbodienstverlener Zorg van de Zaak. 2019 stond vooral in het teken van het vormgeven van de samenwerking met Zorg van de Zaak. Daarnaast is onderzocht en zijn externe organisaties ingezet voor interventies om in 2020 een aantal organisaties te selecteren met wie Auris bij voorkeur zaken doet te kunnen inrichten. In overleg met teamleiders is gestart medewerkers te laten re-integreren in aangepast eigen werk en (aangepast) ander werk. Daarnaast is een

Verzuim per jaar

■ Verzuim in %

corporate casemanager aangesteld om complexe verzuimdossiers op te pakken, als sparringpartner van de HR-adviseur te kunnen fungeren en beleid en processen verder te optimaliseren.

De dalende trend van de laatste drie jaar van het verzuimpercentage zet zich in 2019 ook door.

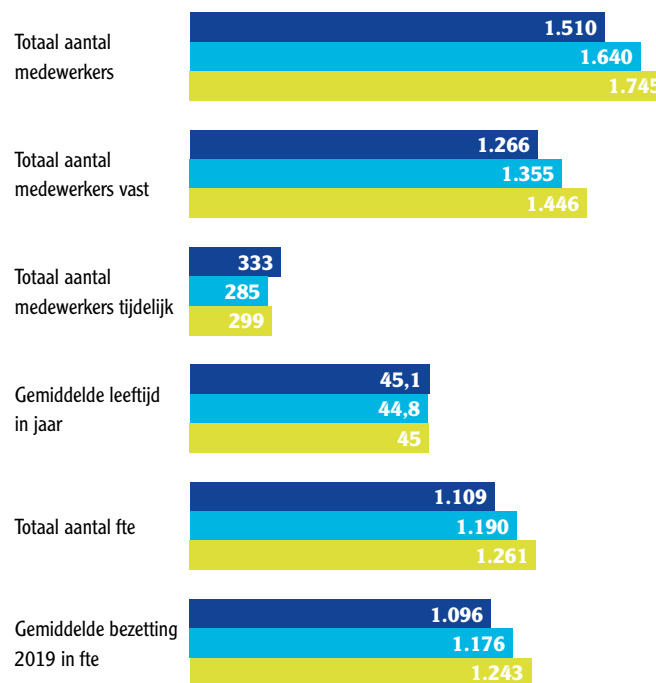
In 2019 had Auris gemiddeld 41,3 FTE aan payroll medewerkers als bezetting.

De personele bezetting op peildatum 31-12-2019 is gestegen ten opzichte van 2018. Op basis van een gemiddelde bezetting van 1.243 FTE in 2019 (vaste en tijdelijke dienstverbanden) was de instroom 2,24% (324 medewerkers) en de uitstroom 1,54% (206 medewerkers). In 2019 gingen 13 medewerkers met (keuze) pensioen. Het vertrek van de meeste medewerkers was op eigen verzoek of als gevolg van de afloop van hun contract.

Personele bezetting op peildatum 31-12-2019

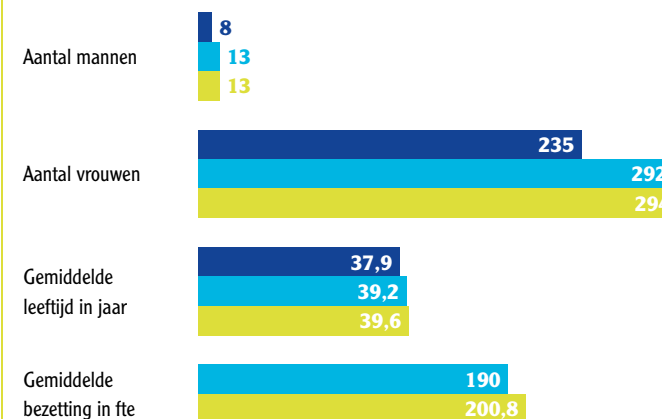
Auris Totaal

■ 2017
■ 2018
■ 2019

Stichting Zorg

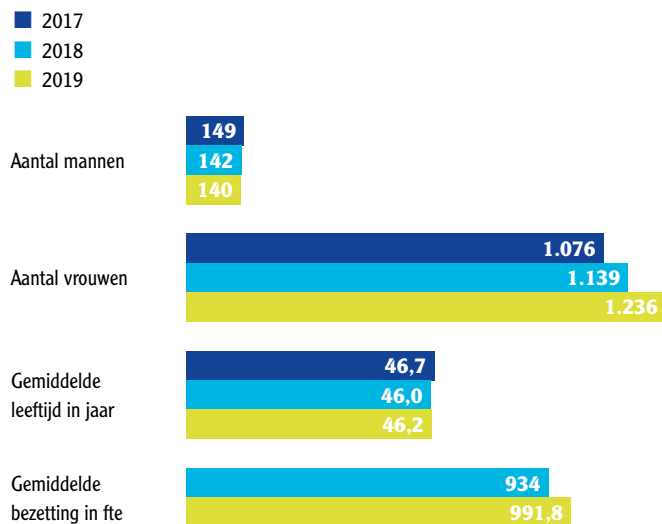
■ 2017
■ 2018
■ 2019

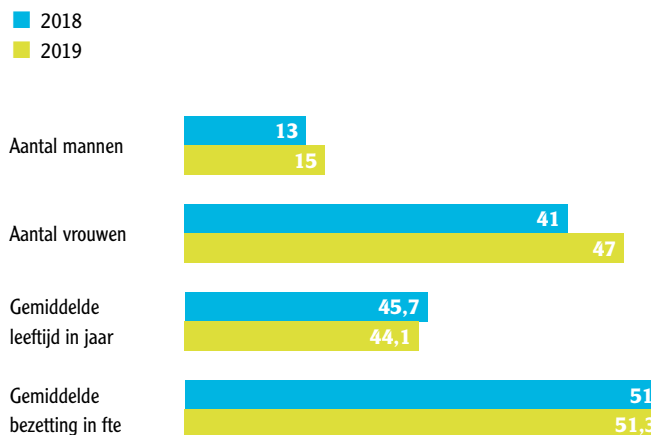

Personele bezetting op peildatum 31-12-2019 (vervolg)

Stichting Onderwijs

Stichting Auris

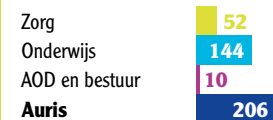
Gemiddelde bezetting

Aantal instroom

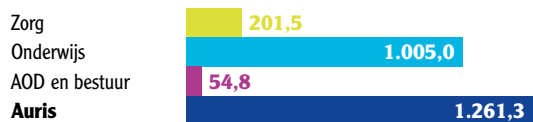
Aantal uitstroom

Personeelssterkte op peildatum 31-12-2019

FTE

Vast in dienst

Tijdelijk in dienst

Aantal totaal

Mannen

Vrouwen

Leeftijdsverdeling Auris totaal op 31-12-2019

Verdeling aantal medewerkers naar categorie

■ Man 168
■ Vrouw 1.577

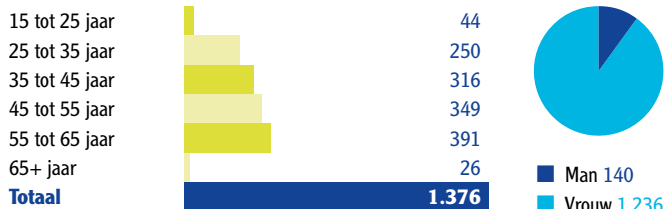

Leeftijdverdeling per stichting op 31-12-2019

Verdeling aantal medewerkers naar categorie

Onderwijs

Zorg

Auris

Organisatieontwikkeling: Auris op weg naar expertiseorganisatie

Auris heeft de ambitie zich door te ontwikkelen naar een expertiseorganisatie met een lerende cultuur. Hiervoor is op allerlei onderdelen van de organisatie een samenhangende ontwikkeling nodig. Als middel om dit te bereiken en om onze professionals en teams meer in 'the lead' te brengen, is gekozen voor het concept van de lerende organisatie (met het FLO-model: Fundament Lerende Organisatie). Deze ontwikkeling vraagt in eerste instantie aandacht voor een passende cultuur en leiderschap. Teamleiders en regiodirecteuren hebben een centrale en belangrijke rol bij het faciliteren en realiseren van deze beweging. Dat betekent dat er opnieuw naar de profielen van teamleiders en regiodirecteuren moet worden gekeken.

De bouwstenen van dit organisatieontwikkelingsmodel krijgen betekenis in samenspraak met de organisatie, zoals in bijeenkomsten met teamleiders, staf en regiodirectie. De organisatieontwikkeling is in 2019 gestart en loopt komende jaren door.

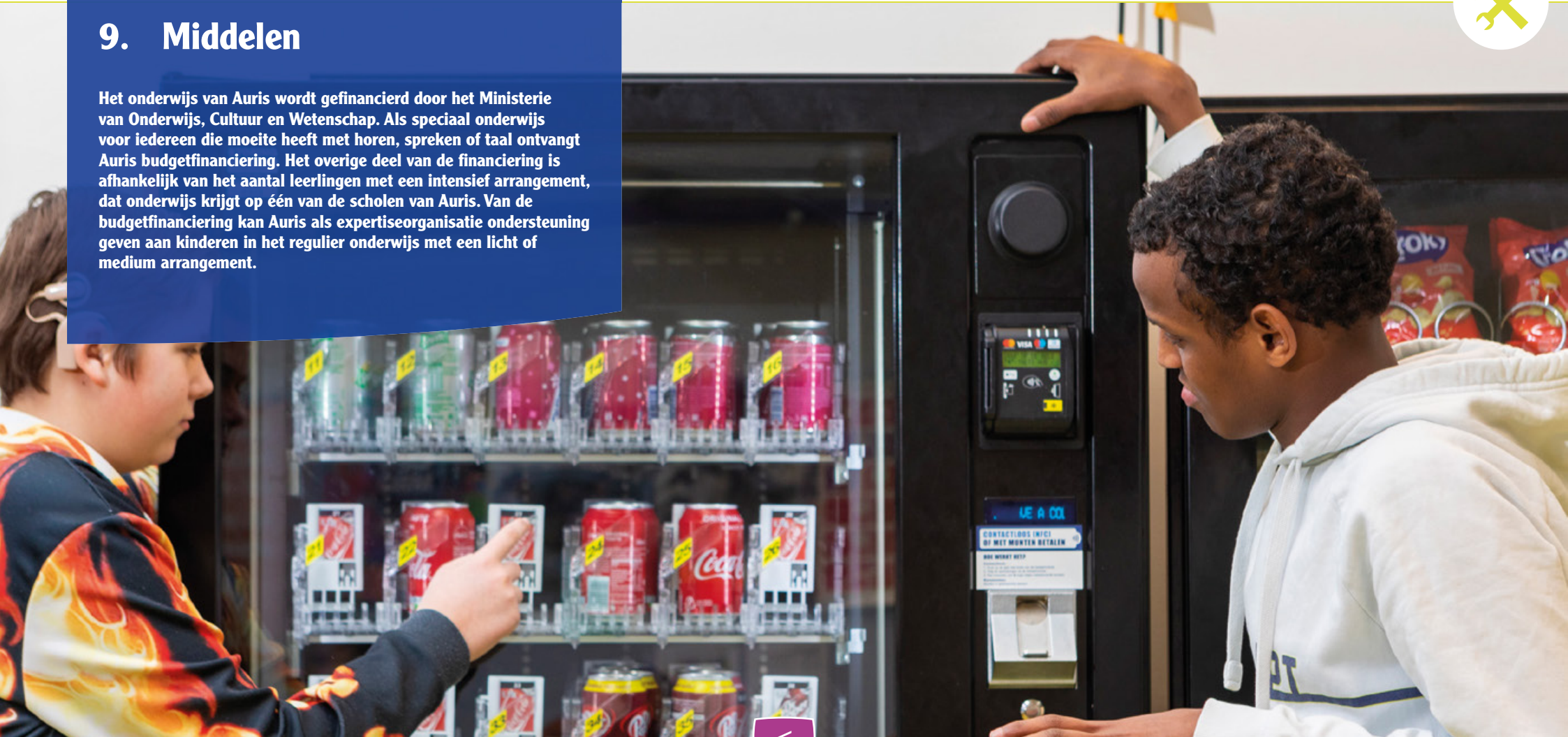

Figuur 1 Fundament Lerende Organisatie (FLO)-model

9. Middelen

Het onderwijs van Auris wordt gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Als speciaal onderwijs voor iedereen die moeite heeft met horen, spreken of taal ontvangt Auris budgetfinanciering. Het overige deel van de financiering is afhankelijk van het aantal leerlingen met een intensief arrangement, dat onderwijs krijgt op één van de scholen van Auris. Van de budgetfinanciering kan Auris als expertiseorganisatie ondersteuning geven aan kinderen in het regulier onderwijs met een licht of medium arrangement.

Het bestuur van Auris ontvangt de financiering van het onderwijs. De middelen worden vervolgens over de verschillende diensten verdeeld op basis van het aantal leerlingen. De systematiek van het verdelen is gerelateerd aan een waarde per leerling, gebaseerd op het arrangement en de ondersteuningsbehoefte. De waarde per leerling is afgeleid van de systematiek die het ministerie in het verleden gebruikte. Door deze interne verdeling is het voor de scholen en de dienstverlening vooraf helder welke middelen beschikbaar geteld kunnen worden.

Voor de verdeling over de verschillende onderwijs diensten vindt nog een verdeling van de bovenschoolse middelen plaats. Dit is in 2019 nog geen 10% van het totaal beschikbare budget.

Bovenop de budgetfinanciering en de financiering per leerling (gezaamenlijk de lumpsum) zijn middelen beschikbaar gesteld om de werkdruk op de scholen te verminderen. De middelen zijn één-op-één verdeeld over de scholen van Auris. Zowel voor het speciaal onderwijs als voor het voortgezet speciaal onderwijs. De medewerkers op de scholen hebben plannen gemaakt om het werkplezier te vergroten. Deze plannen zijn voorgelegd aan de Deelraad van de MR. Het grootste deel van deze plannen bestond uit extra personele ondersteuning in de vorm van onder andere leraarondersteuners, logopedisten en beschikbare vervanging bij administratieve taken. Door deze ondersteuning ervaren de medewerkers dat zij tijd hebben voor het bespreken van de leerlingen, voor persoonlijke en vakinhoudelijke ontwikkeling en voor het uitvoeren van administratieve taken.

Als speciaal onderwijs ontvangt Auris geen middelen voor onderwijsachterstanden. Auris stimuleert de uitstroom naar

regulier onderwijs zo veel mogelijk en gebruikt daarom zo veel mogelijk de lesmethoden die ook in het regulier onderwijs gebruikt worden. Elke leerling heeft een eigen ontwikkelingsperspectief waardoor gericht gewerkt wordt aan de onderwijsbehoefte van de leerling.

Staf en ondersteuning

Om de primaire processen zo goed mogelijk te laten functioneren, zijn de staven en ondersteunende diensten zowel centraal als decentraal ingericht.

De lokale ondersteuning wordt uitgevoerd door administratieve en facilitaire medewerkers die op de locaties actief zijn.

Centraal wordt de staf en ondersteuning vorm gegeven in Auris Ondersteunende Diensten (AOD). Na een transitie in 2018 hebben de domeinen Human Relations (HR), Bedrijfsvoering (BV), Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) en Beleid, Onderzoek, Kwaliteit en Communicatie (BOKC) vanaf begin 2019 de gewenste vorm gekregen. Onder leiding van vier domeinhoofden wordt in nauwe samenwerking met de regiodirectie en de Raad van Bestuur de centrale ondersteuning uitgevoerd.

ICT

In 2019 zijn de programmalijnen uit het programma Auris Digitaal ondergebracht in de lijnorganisatie. Met deze overgang is extra aandacht besteed aan het strakker neerzetten van processen en rollen zodat vraag en oplossing effectiever en adequater bij elkaar komen. Het nieuwe ICT regieproces zorgt ervoor dat helder en transparant wordt afgewogen waar de meeste waarde toegevoegd kan worden voor Auris en waar dus prioriteit aan

gegeven moet worden. De ondersteuning van ICT is gericht op verschillende deelgebieden:

1. Primair proces

Er is gestart met de inventarisatie van het niveau van de inzet van ICT binnen het onderwijs. Hiervoor is het Vier in balans-model van Kennisnet gebruikt. Door deze inventarisatie ontstaat een beeld van de kwaliteit van de vier kwadranten ICT-deskundigheid, visie op ICT inzet in het onderwijs, inhoud en toepassing ICT en de ICT-infrastructuur op de scholen. Dit is waardevolle informatie die wordt gebruikt om samen met de scholen te kijken hoe de ICT op een hoger plan gebracht kan worden. Deze inventarisatie wordt in 2020 voortgezet.

2. ICT fundament

In 2019 is aandacht besteed aan het verbeteren van de netwerken en tevens is het project Identity Access Management gestart. Doel van dit project is een professionaliseringsslag voor het beheren en inrichten van toegang tot systemen. De resultaten van dit project worden in de loop van 2020 opgeleverd. Tevens is er gestart met de voorbereiding voor de aanbesteding van de werkplek en infradiensten. Dit biedt kansen om deze diensten versneld naar een volgende fase te brengen en optimaal aan te laten sluiten bij de eisen die Auris stelt op het gebied van innovatie en security.

3. Kernsystemen en Business Intelligence

Verder is er in 2019 hard gewerkt aan de aanpassing in het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD) voor de gewijzigde systematiek zorgfinanciering Zintuiglijk Gehandicaptenzorg. Parallel hieraan is besloten om de voorbereidingen te starten voor het selecteren van een nieuw leerlingvolgsysteem (LVS) aangezien de huidige leverancier van het LVS in 2019 heeft aangegeven het

huidige systeem niet verder meer te ontwikkelen.

Op het gebied van Business Intelligence is onderzocht hoe de informatievoorziening en het hierbij horende datalandschap van Auris geprofessionaliseerd kan worden zodat het optimaal kan bijdragen aan de strategische doelstellingen van Auris. Beschikbaarheid van juiste data ter onderbouwing van onze aanpak op het gebied van onderwijs en zorg is cruciaal voor Auris. De uitkomsten hebben geleid tot het advies om een flinke investering te doen qua inzet van middelen en mensen. De uitvoering van dit advies krijgt in 2020 zijn beslag.

4. Bedrijfstoeepassingen

In 2019 is onderzocht of het platform Office 365 voor Auris de toekomst is. Dit technische platform biedt vele mogelijkheden om samenwerking en het delen van informatie en kennis te ondersteunen. In 2020 wordt gestart met een gefaseerde implementatie van dit platform. Dit zal starten met de introductie van MS Teams waarmee professionals eenvoudig en efficiënt kunnen samenwerken. Tevens zal het huidige intranet vervangen worden door een Office 365 portal.

Bedrijfsvoering

Mede gericht op doelstelling 7 (100% compliant en zinnig en zuinig omgaan met maatschappelijke middelen) wordt door Bedrijfsvoering regie gevoerd op Financiën, Huisvesting, Inkoop en Informatiebeveiliging en Privacybescherming (IBP).

Financiën

De medewerkers financiën verzorgen de financiële administratie en rapportage in nauwe samenwerking met de lokale administratieve medewerkers. De regie ligt centraal bij financiën waar ook de jaarrekening wordt opgesteld. In 2019 werd een maandrapportage geïntroduceerd waarmee het managementteam van Auris wordt geïnformeerd over de financiële gang van zaken per maand en tot en met die maand ten opzichte van de begroting. De inrichting van een digitaal bestelproces geeft een verbeterde grip op het inkoopproces en brengt verplichtingen al op het bestelmoment duidelijk in beeld. De verdere uitrol en borging van het digitale bestelproces zal in de eerste helft van 2020 worden afgerond.

(Zie tabel Financiële resultaten 2019 op de volgende pagina)

Inkoop

Het inkoopbeleid kreeg in 2019 verder vorm en is gericht op de doelstelling van Auris om 100% compliant te zijn en zinnig en zuinig om te gaan met maatschappelijke middelen. Zo werd ieder kwartaal een analyse uitgevoerd van de uitgaven waaruit een aanbestedingskalender werd opgesteld. Er werden in 2019

meerdere Europese aanbestedingsprojecten (EA) uitgevoerd. Het aantal posten waarvoor nog een EA moet worden uitgevoerd is nu duidelijk in beeld en is ingepland. In 2019 werd als gevolg van de inmiddels uitgevoerde aanbestedingsprojecten een besparing behaald van ongeveer 1 miljoen euro per jaar, waarbij de kwaliteit en omvang van de gevraagde dienstverlening tenminste gelijk is gebleven of zelfs is verbeterd.

Informatiebeveiliging en Privacybescherming (IBP)

Vanuit de doelstelling om een veilige omgeving te kunnen bieden aan medewerkers, leerlingen en cliënten, werd de IBP-functie verder ontwikkeld. Het onderbrengen van deze functie bij Bedrijfsvoering vond plaats om de onafhankelijkheid zoveel mogelijk vorm te geven en te borgen. Het inrichten van een Functionaris Gegevensbescherming (FG) positie is een verplichting die voortkomt uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Nadrukkelijke samenwerking met de Chief Information and Security Officer (CISO) op basis van een plan van aanpak zorgt voor de borging van het IBP-beleid dat in 2019 werd aangescherpt. Ook werd in 2019 een netwerk van IBP-contactpersonen in de regio's aangelegd. Het gaat hierbij om teamleiders die vanuit hun betrokkenheid bij dit onderwerp voor hun collega's als aanspreekpunt fungeren. Bovendien zijn zij contactpersoon voor de CISO en de FG bij het zoeken naar verbeteringen in procedures ten aanzien van IBP.

Huisvesting

Het strategische huisvestingsbeleid is erop gericht om huisvesting van alle onderdelen van Auris zodanig te organiseren dat deze onze leerlingen, cliënten, medewerkers en gasten zo goed mogelijk faciliteert en ondersteunt bij het bereiken van hun doelen en daarmee de doelstellingen van Auris. In 2019 werd een adviseur Huisvesting aangesteld en een nieuwe facilitair medewerker aangenomen die ondersteunt bij de regie op conciërgewerkzaamheden, uitvoering van het RI&E-proces en BHV-inrichtingsvraagstukken. In 2019 werd via een Europese Aanbesteding een nieuwe leverancier voor beheer en onderhoud geselecteerd die op 1 januari 2020 zal beginnen. Hiermee kan de regie op de uitvoering van het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en overige huisvestingsprojecten zinniger en zuiniger worden vorm gegeven. De adviseur Huisvesting is, in nauwe samenwerking met de Regiodirectie, het Hoofd Bedrijfsvoering en de Raad van Bestuur, betrokken bij de verschillende 'Integrale Huisvestingsplannen' (IHP) van enkele gemeentes waar Auris is gevestigd.

Financiële resultaten 2019

Hieronder is de staat van baten en lasten 2019 weergegeven:

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Verschil 2019
(Bedragen x € 1.000,-)			
Baten			
Rijksbijdragen	90.959	89.671	1.288
Baten Zorg	16.998	16.677	320
Overige baten	2.440	3.378	-939
Totaal baten	110.396	109.726	670
Lasten			
Personeelslasten	93.778	95.406	-1.628
Afschrijvingen	2.193	2.096	97
Huisvestingslasten	5.098	6.131	-1.034
Overige lasten	9.077	9.593	-516
Totaal lasten	110.145	113.226	-3.081
Resultaat financiële baten en lasten	1.452	1.195	257
Totaal resultaat	1.702	-2.305	4.007

Te zien is dat Stichting Koninklijke Auris Groep een positief financieel resultaat heeft. Dit is beter dan vooraf begroot over 2019.

10. Organisatie

Auris bestaat uit audiologische centra, behandelzorg, scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs en ambulante diensten. Daarnaast voert Auris praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek uit. Het creëren van toegevoegde waarde in de keten van zorg en onderwijs in de regio staat voorop. Daar immers krijgt de doorlopende ontwikkel-leerlijn tussen zorg (audiologie en behandeling) en onderwijsarrangementen (licht-medium-intensief) in de praktijk vorm en ervaren cliënten en leerlingen de meerwaarde van Auris. Ook is daar de expertise van Auris voor andere belanghebbenden zichtbaar.

De Koninklijke Auris Groep werkt in vier geografische regio's: Midden (Utrecht, Amersfoort Hilversum, e.o.), West (Rotterdam, Dordrecht, Gouda, e.o.), Zuid (Goes, Bergen op Zoom, Breda, Tilburg e.o.) en Noordwest (Haarlem, Leiden, e.o.) De teams op de verschillende zorg- en onderwijslocaties en Ambulante Dienstverlening worden aangestuurd door teamleiders. Regiodirecteuren zijn als onderdeel van de regiodirectie dus gezamenlijk integraal verantwoordelijk voor het aanbod, het kwaliteitsniveau, de samenwerking met de partners in de regio en de financiën binnen de kaders van de Raad van Bestuur. In 2019 zijn er veranderingen doorgevoerd in de portefeuilleverdeling van regiodirecteuren. Daarnaast hebben de regiodirecteuren ieder een strategische opdracht gekregen van het bestuur om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van organisatie-brede vraagstukken.

In 2018 is de managementstructuur van Auris Ondersteunende Diensten (AOD) gewijzigd en zijn vier hoofden aangesteld om de domeinen inhoudelijk aan te sturen. Het betreft: HR, Bedrijfsvoering, ICT en Beleid, onderzoek kwaliteit en communicatie. De ambitie om een expertiseorganisatie met landelijke impact te zijn, vraagt om een organisatieontwikkeling waarbij Auris verschuift van regionale autonomie naar collectiviteit op hoofdlijnen van beleid en strategische doelstellingen. De inrichting van de AOD is herzien met als doel zowel kwalitatief als kwantitatief de slag te kunnen maken naar integrale ondersteuning van het primaire proces.

Raad van Bestuur Auris

Auris heeft een tweehoofdige Raad van Bestuur. Deze Raad van Bestuur bestaat uit twee gelijkwaardige (collegiale) functionarissen die allebei een eigen takenpakket, verantwoordelijkheden en vertegenwoordiging binnen en buiten de organisatie hebben. De Raad van Bestuur stuurt direct de Commissie van Onderzoek (CvO), de concern controller en het bestuurssecretariaat aan.

Samenstelling Raad van Bestuur

Naam	Bestuursfunctie	Nevenfuncties
Drs. W.J.M. (Hermien) Hendriks MPA	Voorzitter met ingang van 1 december 2017	Voorzitter Siméa (brancheorganisatie cluster-2) Wetenschappelijke Adviesraad Utrechts Instituut voor Linguïstiek – UiL OTS
Ing.T. (Tijs) van der Wielen MHA	Lid met ingang van 1 september 2017	Bestuurslid brancheorganisaties FENAC en SIAC

Juridische structuur

De Koninklijke Auris Groep bestaat uit drie stichtingen: Stichting Koninklijke Auris Groep (KvK 41126554), Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep (KvK 41130686) en Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep (KvK 24334929).

Statutaire naam	Stichting Koninklijke Auris Groep
Adres	Ammanplein 2
Postcode	3031 RT Rotterdam
Website	www.auris.nl
E-mailadres	info@auris.nl
Kamer van Koophandel (KvK)	41126554
Contactgegevens bestuurssecretariaat	010 888 96 00

Medezeggenschap

Voor de Stichting Onderwijs is één MR ingesteld en per regio een Deelraad op grond van de Wet medezeggenschap scholen (WMS). Daarnaast is er een Deelraad voor de medewerkers van de Auris Ondersteunende Diensten.

In de MR en de deelraden zitten bij Auris, naast ouders en personeelsleden die verbonden zijn aan so en vso, ook ouders uit het reguliere onderwijs die ondersteund worden door de Ambulante Dienstverlening. Afhankelijk van de regio hebben de deelraden in meer of mindere mate moeite om alle zetels bezet te krijgen. De deelraad voor de medewerkers AOD is vanaf augustus 2019 inactief door gebrek aan belangstelling. Zaken die voor hen van belang zijn worden door de MR met de Raad van Bestuur besproken.

Op schoolniveau is er de mogelijkheid om zogenaamde locatieraden in te stellen. Deze maken geen deel uit van de formele medezeggenschapsstructuur, maar stellen ouders en personeel wel in de gelegenheid op lokaal niveau zaken aan te kaarten die van belang zijn. Ook kunnen zij de medezeggenschap voorzien van adviezen. De invulling is gaandeweg per regio op een andere wijze vormgegeven. In 2019 is, mede in het licht van de discussie over de organisatiestructuur, de rol van de locatieraden binnen de medezeggenschapsstructuur opnieuw onderwerp van gesprek.

In het kader van het 4-jaarlijkse onderzoek door de Onderwijsinspectie hebben personeels- en ouderleden uit de MR met de inspectie gesproken als onderdeel van de beoordeling van de kwaliteitszorg en het financieel beheer van het bestuur.

Voor de Stichting Zorg zijn er de Cliëntenraad (Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen) en de Ondernemingsraad (Wet op de ondernemingsraden).

De cliëntenraad heeft in 2019 gekampt met onderbezetting. In samenwerking met de afdeling communicatie is een wervingscampagne ontwikkeld en uitgezet. Tot nu toe heeft dit niet geleid tot het opvullen van de vacatures. De voorzitter van de cliëntenraad heeft in één-op-één gesprekken met de Raad van Bestuur de lopende zaken besproken en informatie uitgewisseld.

De ondernemingsraad heeft per regio een onderdeelcommissie ingesteld die overleg voert met de betreffende regiodyrectie conform het vastgestelde instellingsbesluit. In regio Noordwest is er vooralsnog geen onderdeelcommissie opgericht. De OR zorgt ervoor dat deze regio voldoende aansluit doordat één medewerker in de OR zit en tevens deelneemt aan de OC vergaderingen in regio Midden.

Verder is er door de OR een vaste commissie ingesteld die zich bezighoudt met de Informatievoorziening en ICT (AVG, verwerking persoonsgegevens e.d.). Tevens is er een Arbo-commissie ingesteld die zich bezig houdt met het Arbobeleid (RI&E, BHV-plan, e.d.) Ook in 2019 is er informeel overleg gevoerd met de afdeling HR waarbij HR-gerelateerde onderwerpen worden besproken. Hiermee wordt de medezeggenschap vroegtijdiger betrokken in het beleidsproces.

De OR-leden hebben gezamenlijk en individueel een aantal workshops en conferenties bijgewoond. In het voorjaar is een studiedag georganiseerd voor alle OR en OC-leden.

In 2019 is, op initiatief van de Raad van Bestuur, begonnen met het organiseren van themabijeenkomsten. Medezeggenschappers uit onderwijs en zorg, bestuurders en beleidsadviseurs kwamen bijeen om van gedachten te wisselen over onderwerpen die samenhangen met de ontwikkeling van Auris als expertiseorganisatie. Daarnaast vond er tweemaal een voorzittersoverleg plaats. Daarbij kwamen strategische vraagstukken alsmede de werkwijze en onderlinge communicatie van de medezeggenschap en die met de Raad van Bestuur en HR aan de orde. De medezeggenschap beschikt over een ambtelijk secretaris die de medezeggenschapsprocessen op secretariael, organisatorisch en beleidsmatig gebied faciliteert en adviseert.

Vergaderingen medezeggenschap

Medezeggenschapsorgaan	Aantal overlegvergaderingen met de Raad van Bestuur of (regio)directie in 2019
MR	7 x
DR regio's	4 à 5 x
Deelraad AOD	3 x
OR	7 x
OC's regio Midden, West en Zuid	4 x
Cliëntenraad	2 x
Alle MZ-organen met de Raad van Toezicht	1 x

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van Auris bestaat conform de statuten uit vijf tot maximaal zeven personen en houdt op een waardegedreven wijze en uitgaande van de maatschappelijke opgave van Auris toezicht op de Raad van Bestuur en de besturing van (de aan) Auris (verbonden organisaties en/of rechtspersonen). De Raad van Toezicht treedt op als werkgever namens de stichting Auris voor de Raad van Bestuur en staat de Raad van Bestuur met gevraagd en ongevraagd advies terzijde.

De Raad van Toezicht heeft in 2019 de Toezichtvisie vastgesteld. Hierin staat beschreven dat RvT-leden de Auris-waarden als fundament nemen voor eigen handelen, is de Toezichtvisie verder uitgewerkt en wordt de rol van de toezichthouder beschreven. Deze Toezichtvisie vormt samen met het reglement Raad

van Toezicht, het informatievoorzienings- en toetsingskader, de reglementen van commissie, de conflictregeling en de jaaragenda één geheel. Ook werkt de RvT sinds 2019 naast de Remuneratiecommissie ook met een Commissie Kwaliteit en een Financiële Commissie. Beide commissies komen tweemaal per jaar bij elkaar. De commissies gaan het verdiepende gesprek aan met de Raad van Bestuur en andere betrokkenen uit de organisatie. Het is de plek waar zowel de advisering aan de Raad van Bestuur als de verdieping van de RvT inhoud krijgt. In de eerste bijeenkomsten zijn de bijbehorende reglementen opgesteld waarin de werkwijze staat beschreven.

De RvT heeft in 2019 vijf keer regulier vergaderd, een werkbezoek afgelegd en eenmaal vergaderd met een vertegenwoordiging van de medezeggenschapsorganen van Auris (MR, OR en CR). Ook vond aan het einde van 2019 een besloten zelfevaluatie plaats. Tijdens de zelfevaluatie is geconstateerd dat de RvT naar behoren functioneert. Bij deze evaluatie is ook de input die geleverd is door de Raad van Bestuur betrokken. De Raad van Toezicht heeft op hoofdlijnen vier taken. Per taak worden de belangrijkste feiten benoemd:

1. Het goed werkgever zijn van en het zorgdragen voor een goed functionerende Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht heeft hiervoor de Remuneratiecommissie opgericht. Deze commissie voert jaarlijks functioneringsgesprekken met de leden van de Raad van Bestuur afzonderlijk en gezamenlijk. De Remuneratiecommissie bestaat minimaal uit de voorzitter en een aangewezen lid. De Remuneratiecommissie laat zich voorafgaand aan het functioneringsgesprek, conform vereisten zoals gesteld door NVZD breed informeren over het functioneren van de bestuurders individueel en als team.

Onderwerpen instemming en advies Auris-breed

Onderwerp	Orgaan	Verzoek	Reactie
Auris op weg naar expertiseorganisatie (deel 1 en 2)	MR en OR	Ter advisering	Positief advies op hoofdlijnen. Toezien op formeel voorleggen onderdelen
Transitie AOD fase 2	MR en OR	Ter advisering	MR en OR kunnen zich vinden in aanpak. Advies om op termijn evaluatie onder medewerkers AOD te houden.
Missie, visie en strategische doelstellingen Auris 2022	MR, OR en CR	Ter advisering	Positief advies
Wijziging portefeuilleverdeling regiodirecties	MR	Ter advisering	Positief advies met aandacht voor tempo veranderingen en procesgang medezeggenschap
Benoeming hoofd BOKC	MR en OR	Ter advisering	Positief advies met verzoek om aandacht voor positionering team communicatie.
Schoolplan Auris onderwijs 2019-2023 (generieke deel)	MR	Ter instemming	Ingestemd
Toewijzings- en bezwarenprocedure generiek functiehuis	PMR en OR	Ter instemming	Ingestemd
Bestuursformatieplan 2019-2020	PMR	Ter instemming	Ingestemd
Bewaartermijn leerlinggegevens Auris Onderwijs	OMR	Ter instemming	Ingestemd
Wijziging werkzaamheden buitendienst AC	OR	Ter advisering	
Kernwaarden Auris	MR, OR en CR	Ter advisering	Positief advies. Aandacht voor doorwerking kernwaarden in het organisatiebeleid
Schoolgids so en vso 2019 – 2020	OMR	Ter instemming	Ingestemd
Herinrichting organisatie extern cursuscentrum fase 1	MR, OR en CR	Ter advisering	Positief advies
Benoeming hoofd HR, ICT en Bedrijfsvoering	MR en OR	Ter advisering	Positief advies
Aanstellen directeurs a.i. regio Midden	MR en OR	Ter advisering	Besluit reeds genomen, geen advies uitgebracht.
Treasurystatuut	MR	Ter advisering	Aangehouden
Onderhoudsprocedures generiek functiehuis	MR en OR	Ter instemming	Ingestemd
Schoolveiligheidsplan (generieke deel)	MR	Ter instemming	Ingestemd
Regeling overplaatsing	MR en OR	Ter instemming	Niet ingestemd
Meerjarenbegroting 2020 – 2022	MR	Ter advisering	

Daarnaast hebben beide bestuurders schriftelijk een eigen reflectie voorbereid. De gesprekken vonden eind 2019 plaats. De met de bestuurders gemaakte ontwikkelafspraken worden door de Remuneratiecommissie schriftelijk vastgelegd.

2. Het zorgen voor een goed functionerend intern toezicht door de (leden van de) Raad van Toezicht.

Het toezichthoudend orgaan van Auris heeft een brede deskundigheid. De leden zijn benoemd op basis van profielen en voegen verschillende expertises toe. Zij hebben zitting voor een termijn van vier jaar, met de mogelijkheid tot herbenoeming voor wederom vier jaar. Zij treden af volgens een door de Raad van Toezicht vastgesteld rooster. Toezicht is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de Raad van Bestuur en andere mogelijke belanghebbenden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Professionalisering

Leden van de Raad van Toezicht zijn lid van de Nederlandse Vereniging voor Toezichthouders in de Zorg (NVTZ) en de Vereniging voor Toezichthouders Onderwijs Instellingen (VTOI). Individuele leden hebben zich ook in 2019 laten scholen.

Toepassing vigerende Governancecodes

De Raad van Toezicht werkt conform de Governancecode Zorg (Brancheorganisaties Zorg, 2017) en de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs (PO-raad, 2017). De Raad heeft bij wisseling van hoofdfunctie van Ingrid Sluiter met het aandachtsgebied onderwijs opnieuw besloten af te wijken van art. 24.2 in de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, omdat dit lid van de Raad van Toezicht tegelijkertijd de functie van bestuurder bij een andere organisatie in de PO-sector vervult. De Raad van

Samenstelling Raad van Toezicht

Naam	Functie	Maatschappelijke functie	Nevenfuncties	Scholing in 2019
Dhr. drs. P.C. van den Brink	Lid met aandachtsgebied openbaar bestuur met ingang van 1 juli 2014 en voorzitter met ingang van 1 juli 2015. Lid Remuneratiecommissie.	Directeur-bestuurder Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.	Lid van de Raad van Toezicht Stichting Elan.	Veranderingen in de dynamiek van toezicht. Ledenfestival NVTZ 7 november 2019. Boardroom dynamicsVTOI NVKT 2019.
Dhr. drs. D. van der Bijl	Lid met aandachtsgebied onderwijs op bindende voordracht van de MR. Lid met ingang van 14 maart 2016. Lid Financiële Commissie.	Directeur van de vestiging Hogeschool Inholland te Delft en directeur van Domein Agri, Food and Lifesciences.	Lid Bestuur Hermusfonds. Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Kopwerk voor Christelijk Basisonderwijs. Lid Raad van Advies IVN Zuid-Holland.	JaarcongresVTOI NVTK 16 mei 2019.
Dhr. P.A. van Wingaarden RA RC	Lid met aandachtsgebied financiën op bindende voordracht van de CR. Lid met ingang van 14 maart 2016. Met ingang van 1 november 2017 vice-voorzitter. Lid Remuneratiecommissie en lid Financiële Commissie.	Zelfstandig interim bestuurder in het algemeen en financieel management bij Eureka Consulting B.V. Lid Raad van Bestuur Stichting Vecht en IJssel.	Lid Raad van Toezicht en voorzitter Auditcommissie Stichting Saffier De Residentie Groep.	Strategisch Partnerschap (over Bestuur en Toezicht in het semipublieke domein). Leergang Strategisch Leiderschap in de Zorg.
Mw. Drs. I.C.A.N. Sluiter – van Hoof	Lid met aandachtsgebied onderwijs met ingang van 1 mei 2017. Lid Commissie Kwaliteit.	Voorzitter College van Bestuur SKOZOK (Samen Koersen op Zichtbare Onderwijs Kwaliteit) tot 15 oktober 2019 en vanaf 16 oktober 2019 College van Bestuur Stichting Katholiek en Protestant Christelijk Onderwijs te Eindhoven (SKPO).	Voorzitter van de auditcommissie van de PO-Raad (2013-juni 2019). Lid Raad van Toezicht Kinderopvang Humankind (2018-heden)	JaarcongresVTOI NVTK 16 mei 2019. Veranderingen in de dynamiek van toezicht. Ledenfestival NVTZ 7 november 2019.
Mw. J. Joppe MSc	Lid met aandachtsgebied zorg met ingang van 1 mei 2018. Lid Commissie Kwaliteit.	Voorzitter Raad van Bestuur Zorggroep Elde Maasduinen.	Vice-voorzitter bestuur Actiz (tot 31 december 2019). Bestuur PGGM-coöperatie (tot 31 december 2019). Lid Raad van Toezicht Gabriel Mytyschool in Den Bosch. Lid audit commissie. Lid Raad van Toezicht Severinus. Lid commissie kwaliteit en veiligheid en vice-voorzitter.	Boardroom dynamicsVTOI NVTK 9 mei 2019.

Toezicht is blijvend van mening dat bestuurlijke ervaring in het reguliere PO gewenst is. Dit gezien de status aparte van cluster 2. Om de onafhankelijkheid te waarborgen, is deze bestuurder niet werkzaam in het werkgebied waar Auris actief is. De Raad van Toezicht heeft deze redenering ook gevolgd bij de voorgaande hoofdfunctie van Ingrid Sluiter.

Beloningsbeleid

Bij de uitvoering van het honoreringsbeleid ten aanzien van het Raad van Bestuur hanteert de Raad van Toezicht de volgende uitgangspunten:

- We sluiten aan bij de Wet Normering Topinkomens en hebben de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen Onderwijs 2020 en de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen jeugdhulp en zorg 2020 toegepast op Auris.
- De Remuneratiecommissie voert jaarlijks één functioneringsgesprek met bestuursleden afzonderlijk en een gesprek gezamenlijk.
- In het reglement RvT staat bepaald dat bestuursleden voor het vervullen van nevenfuncties toestemming aan de raad moeten vragen

In 2019 is aan de bovengenoemde uitgangspunten voldaan.

3. Het functioneren als adviseur en klankbord voor de Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de strategie, de prestaties en de interne beheersings- en controlesystemen. Dit gebeurt door het bespreken van onder meer beleidsstukken en verantwoordingsdocumenten. Dit is structureel opgenomen in de jaarplanning van de Raad van Toezicht. In deze jaarplanning zijn ook de goedkeuring van jaarplan en begroting, het bespreken van trimesterrapportages, de managementletter en

het accountantsverslag en de goedkeuring van het jaarverslag verwerkt.

Daarnaast heeft de Raad van Toezicht dialoogthema's geïnventariseerd waarover zij in gesprek wil gaan met de Raad van Bestuur. Deze thema's zijn: maatschappelijke opdrachten binnen de zorg en het speciaal onderwijs, zorgbekostiging, strategische scenario's na evaluatie implementatie Wet Passend Onderwijs (2020), onderzoek en samenwerking, stakeholderbeleid/belanghebbendenbeleid en cultuur en leiderschap voortvloeiend uit besturingsfilosofie. Deze thema's zijn in de jaaragenda van de Raad van Toezicht opgenomen.

4. Het houden van integraal toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken in de instelling.

De belangrijkste besluiten van de Raad van Bestuur waaraan de Raad van Toezicht in het verslagjaar zijn goedkeuring heeft verleend zijn:

- Missie, visie en strategische doelstellingen Auris 2022
- Goedkeuring van de jaarverslagen van Stichting Koninklijke Auris Groep, Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep en Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep 2018
- Schoolplan Stichting Onderwijs Auris 2019 – 2023
- Kadernota 2020 en de uitwerking hiervan in begroting en jaarplan 2020
- Opvolging partner bij accountant
- Vaststelling klassenindeling WNT-norm

Met betrekking tot de samenstelling van het interne toezicht heeft de Raad van Toezicht besloten tot:

- herbenoeming van RvT-leden Dirk van der Bijl en Paul van Wingaarden tot 14 maart 2024

Daarnaast vindt de Raad van Toezicht het belangrijk om periodiek met de medezeggenschapsorganen te overleggen. In 2019 heeft de Raad van Toezicht overlegd met de voltallige medezeggenschap van Auris (Medezeggenschapsraad, Ondernemingsraad en Cliëntenraad) en de Raad van Bestuur.

Klachten en incidenten

Auris neemt klachten serieus. Voor de klager zelf, maar ook voor andere cliënten, leerlingen, medewerkers, de school of zorglocatie, is het belangrijk dat er maatregelen worden getroffen die voorkomen dat ongewenste situaties ontstaan.

In 2019 zijn in totaal 26 klachten ontvangen. Hiervan hebben 14 klachten betrekking op Auris Onderwijs en 12 klachten op Auris Zorg.

Klachten Auris Onderwijs (14)

De klachten hadden onder meer betrekking op:

1. Een viertal bezwaren betreffen onvrede over de aankondiging van het besluit om het arrangement af te schalen. Deze klachten zijn doorgestuurd naar de Commissie van Onderzoek.
2. Klacht over een melding bij Veilig thuis. Klacht is door ouders doorgestuurd naar Onderwijsgeschillen en na onderzoek en gesprekken met een onafhankelijke onderzoeker en het bestuur afgehandeld.
3. Klacht over de afschaling van een onderwijsarrangement. Ouders hebben de klacht ingediend bij LKC van Onderwijsgeschillen. Dit leidde tot een hoorzitting, waarbij Auris in het gelijk is gesteld. De Raad van Bestuur blijft in gesprek met de ouders.

4. Een regiodirecteur heeft contact gehad met een moeder in verband met zorgen rondom het contact met de vader.
5. Een vader is niet tevreden met de reguliere school en ziet speciaal onderwijs als mogelijke oplossing. De betreffende regiodirecteur heeft hierover contact gehad met de vader.
6. Een ouder heeft geklaagd over het feit dat de school maar één week meivakantie heeft in plaats van twee weken. Moeder heeft haar verzoek tot twee vakantieweken doorgestuurd naar de leerplichtambtenaar.
7. Een gecombineerde klacht voor Auris Zorg en Auris Onderwijs, die betrekking had op het afgegeven arrangement. De afhandeling is gecoördineerd door de CvO.
8. Een klacht had betrekking op de afhandeling van een ongelukje op school. De betreffende teamleider heeft deze klacht afgehandeld.

Klachten Auris Zorg (12)

De klachtenfunctionaris verzorgt de klachtenopvang voor alle zorglocaties van Auris en neemt met iedereen contact op die een klacht op het gebied van zorg kenbaar maakt. Twaalf klachten zijn na tussenkomst en bemiddeling van de klachtenfunctionaris afgehandeld. Twee klachten zijn in januari 2020 nog in behandeling.

De klachten hadden betrekking op:

1. In vrijwel alle klachten speelt informatieverstrekking en (mis) communicatie een rol.
2. Financiële aspecten: bezwaar tegen een declaratie. Een viertal klagers heeft bezwaar gemaakt tegen de hoogte van het gedeclareerde bedrag. Met klagers zijn afspraken gemaakt, onder andere is besloten tot verlaging van het gedeclareerde bedrag. Ook zijn aanpassingen gemaakt om verleende diensten

- tegen een verlaagd tarief aan te bieden.
3. Toegang tot zorg. Klacht over de lange wachtlijsten alvorens men zich kan aanmelden voor onderzoek.
4. Onjuiste verslaglegging en dossiervorming. Klager wenst gebruik te maken van het recht om het dossier te wijzigen. Besloten is om een toevoeging in het dossier op te nemen.
5. Onheuse bejegening. In diverse casussen hebben klagers zich onheus bejegend en niet serieus genomen gevoeld. Door het gesprek aan te gaan met een medewerker en/of teamleider is deze onvrede weggenomen.
6. Bezwaar tegen besluit. Onvrede over de aankondiging van een besluit om het arrangement af te schalen. Onvrede over de testresultaten van het onderzoek en de communicatie hierover naar de ouders. Niet tevreden over feit dat er geen doorverwijzing heeft plaatsgevonden. Klacht is in de mediation naar tevredenheid afgehandeld (combinatie Zorg en Onderwijs)
7. Dossiervorming en opnemen persoonsgegevens. Klacht over de identiteitscontrole en de wijze waarop dit met de klager is gecommuniceerd.

Klachten medewerkers

De Raad van Bestuur heeft in 2019 geen klachten ontvangen van medewerkers van Auris Zorg/Onderwijs.

Bezwaren CvO

Bij de Commissie van Onderzoek zijn negen bezwaren binnengekomen. Hiervan zijn er vijf in het verslagjaar afgerond, drie bezwaren lopen door in 2020, naar aanleiding van één bezwaar heeft geen actie plaatsgevonden vanwege verhuizing. De bezwaren luiden als volgt:

1. Driemaal beoordeling Niet Toelaatbaar, hierbij is éénmaal een second opinion ingezet.

2. Eénmaal bezwaar tegen stopzetting en verzoek second opinion (second opinion wordt in 2020 opgepakt).
3. Eénmaal toewijzing van een licht arrangement in plaats van een medium arrangement.
4. Eénmaal Bezwaar over Ambulante Dienstverlening en vervolg arrangement (wens intensief).
5. Eénmaal klacht over OPP en verzoek second opinion (second opinion heeft niet plaatsgevonden).
6. Eénmaal een bezwaar tegen het systeem Passend Onderwijs. Een gesprek met betrokkenen, een observatie en/of second opinion zijn als interventie ingezet. Bij één bezwaar Niet Toelaatbaar was Consultatie en Advies aangeboden en dat heeft antwoord gegeven op de ondersteuningsvragen van de school. Geen van de afgeronde bezwaren heeft geleid tot aanpassing van het besluit.

Begin 2019 liepen vier bezwaren vanuit 2018 door. Daarvan zijn er drie in 2019 afgerond. Eén bezwaar is als klacht doorgezet naar de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. Auris erkent dat een goede communicatie met de ouders bij het vaststellen van een arrangement essentieel is. Dit geldt zowel voor een nieuwe aanmelding als bij de jaarlijkse evaluatie van het ontwikkelplan van het kind. De professionals binnen Auris nemen de ouders mee in het proces van totstandkoming van een arrangement, inclusief de overwegingen hierbij, en houden de benodigde competenties op peil.

Incidentmeldingen

Auris wil een cultuur creëren waarin het melden van incidenten wordt gestimuleerd. Incidenten, bijna-ongevallen en onveilige situaties moeten zodanig worden behandeld, dat gevolgen voor cliënten en medewerkers zoveel mogelijk worden beperkt.

Daarnaast wil Auris op basis van analyses van incidenten tot kleine en grotere inzichten komen waardoor kwalijke of frequent voorkomende gebeurtenissen voor de toekomst worden voorkomen. Het doel van het melden van incidenten is om te achterhalen wat, hoe en waarom een incident heeft kunnen plaatsvinden. Op basis daarvan kan Auris leren en eventueel haar processen verbeteren. Veiligheid van de cliënt, de medewerker, hun omgeving en hun privacy(gegevens) staan hierbij voorop.

Hiervoor:

- worden incidenten afgehandeld. Dit varieert van het administratief afhandelen tot aan inspectiemeldingen en nazorg voor cliënten of medewerkers;
- wordt aan de melder teruggekoppeld om informatie in te winnen (context en oorzaak) en de afhandeling door te nemen;
- wordt een kwantitatieve analyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in het aantal incidenten en het volgen van de afhandeling.

Voor het melden van incidenten is een procedure opgesteld. Melding vindt plaats via een digitaal meldsysteem. De verwerking van de incidentregistratie maakt onderdeel uit van het totale kwaliteits- en veiligheidssysteem van Auris.

De medewerkers van Auris zijn verantwoordelijk voor het melden van incidenten, waaronder (bijna-)ongevallen. Zowel bij Auris Zorg, Onderwijs en bestuur/ondersteunende diensten worden nieuwe medewerkers tijdens de Auris introductiedagen geïnformeerd over het melden van incidenten. In 2018 zijn de medewerkers meer bekend geworden met het meldingssysteem. Hierdoor is het aantal meldingen in 2019 ten opzichte van 2018 verdubbeld (200). De stijging van meldingen betreft met name het melden van (mogelijke) datalekken en het

melden van fysieke agressie (zie tabel Incidentmeldingen 2019). Bij tweederde van de 200 meldingen ging het om incidenten rondom de informatiebeveiliging en privacy en ongevallen van fysieke aard, zoals vallen en stoten.

Incidentmeldingen 2019

Vergelijking incidentmeldingen op categorie	2019
(Vermoeden van) seksueel misbruik en/of kindermishandeling	2
Agressie fysiek	27
Agressie verbaal	4
Bijna ongeval (vallen, botsen, stoten, onwel)	9
Fout	12
Informatiebeveiliging & privacy	75
Materiële schade	3
Ongeval (vallen, botsen, stoten, onwel)	59
Overig	7
Vernieling en/of diefstal	2
Eindtotaal	200

Vertrouwenspersonen

Uit de rapportage van de interne vertrouwenspersonen blijkt dat er tien klachten op de locaties in behandeling zijn genomen en daar ook zijn opgelost. Er vonden zevenentwintig meldingen plaats in het kader van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Dit betreft niet altijd directe meldingen aan Veilig Thuis, het advies- en meldpunt kindermishandeling. In sommige gevallen hebben medewerkers zaken gesignaleerd en vervolgens, eventueel in overleg met de betrokkenen, al dan

niet besloten om een formele melding te doen. Er zijn negen meldingen gedaan bij Veilig Thuis.

In iedere regio zijn ook externe vertrouwenspersonen aangesteld. Zij kunnen door medewerkers geconsulteerd worden over ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend gedrag, waaronder pesten, discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie en geweld.

11. Continuïteits- en risicoparagraaf

Overzicht

A. Gegevensset

Toelichting bij de kengetallen

Leerlingen

Het aantal leerlingen so en vso betreft het aantal dat ingeschreven staat op de scholen van Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep. De leerlingen Dienstverlening zijn ingeschreven op de reguliere scholen, waar Auris zorgt voor extra ondersteuning en begeleiding. De teldatum is 1 oktober van het betreffende jaar. De gegevens van 2019 zijn gebaseerd op de officiële bekostigingstelling door DUO. De gegevens voor de jaren 2020-2022 zijn gebaseerd op ramingen vanuit de regio's binnen Auris. Er is een daling zichtbaar van het aantal leerlingen met een intensief arrangement, waardoor het aantal leerlingen op de so- en vso-scholen daalt. Hier tegenover staat een stijging van het aantal leerlingen met een licht of medium arrangement. Dit is in lijn met strategische doelstelling 1 van Auris.

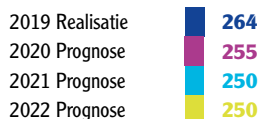
A1 Kengetallen

Aantal leerlingen

Leerlingen so

Leerlingen vso

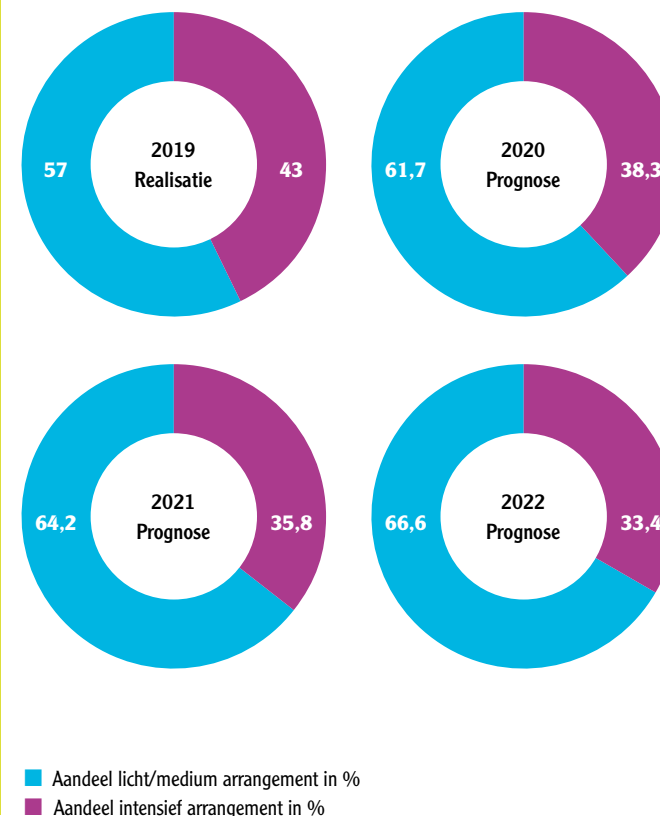
Leerlingen Dienstverlening

Leerlingen Totaal

Aandeel licht/medium en intensief arrangement t.o.v. totaal aantal leerlingen

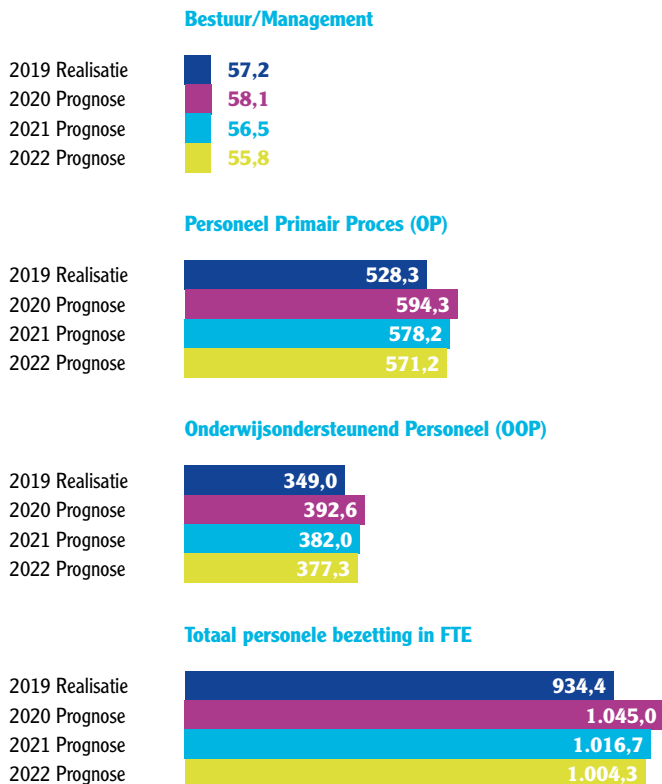

Personele bezetting

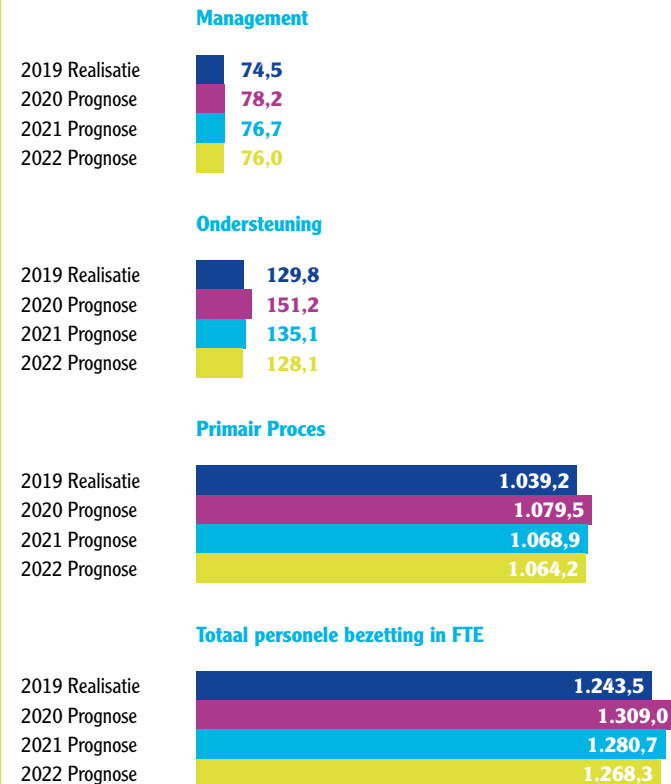
De personele bezetting van 2019 toont de gemiddelde bezetting over het hele jaar. Dit geldt ook voor de prognose voor de jaren 2020-2022. De prognose 2020 is gebaseerd op de beleidsrijke begroting 2020. Bij de prognose 2021 en 2022 is rekening gehouden met de verschuiving binnen het onderwijs van intensief naar licht/medium arrangementen. Voor Stichting Zorg en Stichting Auris zijn geen beleidswijzigingen voor de formatie opgenomen.

A1. Kengetallen (vervolg)

Personele bezetting in FTE (Stichting Onderwijs, excl. Payroll)

Personele bezetting in FTE (Koninklijke Auris Groep, excl. Payroll)

A2 Meerjarenbegroting

Toelichting bij de meerjarenbegroting

Balans

Bij de vaste activa zijn geen ingrijpende wijzigingen gepland ten opzichte van de eindbalans 2019. Bij het opstellen van de begroting 2020 was nog uitgegaan dat de verkoop van de grond bij het Ammanplein in Rotterdam in 2019 zou plaatsvinden. Dit is doorgeschoven naar 2020. Auris heeft geen plannen voor nieuwbouw of ingrijpende verbouwingen. De nieuwbouwplannen van enkele onderwijslocaties zijn niet terug te vinden op de balans van Auris. Dit komt voor rekening van de gemeente. De liquide middelen nemen richting 2022 af. Dit is in lijn met de geplande uitgaven voor de realisatie van de strategische speerpunten. Deze speerpunten komen voort uit de zeven strategische doelstellingen van Auris.

De hier weergegeven meerjarenbegroting is afgeleid uit de goedgekeurde beleidsrijke begroting 2020-2022. Hierbij kon nog geen rekening worden gehouden met de eventuele gevolgen van de Corona-crisis. De waarde van de financiële vaste activa zijn begroot met een rendement van gemiddeld 1,76% per jaar.

Het eigen vermogen laat hetzelfde beeld zien als de liquide middelen. Ook hier zijn de strategische punten leidend. In de voorzieningen is de herziene inschatting voor het groot onderhoud verwerkt. De onttrekking is vooral in 2020 aan de hoge kant.

Auris ziet geen noodzaak tot externe financiering.

Balans

(Bedragen x € 1.000,-)

	2018	2019	2020	2021	2022
Activa					
Materiële vaste activa	15.436	14.712	15.412	15.111	14.816
Financiële vaste activa	9.128	8.546	10.369	10.552	10.739
Subtotaal vaste activa	24.564	23.258	25.781	25.663	25.555
Vorderingen	10.268	11.422	9.972	9.948	9.902
Liquide middelen	19.462	23.198	16.951	14.163	13.194
Subtotaal vlottende activa	29.730	34.620	26.923	24.111	23.096
Totaal activa	54.295	57.878	52.704	49.774	48.651
Passiva					
Eigen vermogen	41.537	43.240	39.738	37.165	35.842
<i>Kapitaal</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Algemene reserve</i>	<i>37.374</i>	<i>39.220</i>	<i>40.922</i>	<i>37.421</i>	<i>34.848</i>
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>	<i>4.164</i>	<i>2.317</i>	<i>2.317</i>	<i>2.317</i>	<i>2.317</i>
<i>Jaarresultaat</i>		<i>1.702</i>	<i>-3.501</i>	<i>-2.573</i>	<i>-1.323</i>
Voorzieningen	1.839	2.730	1.374	1.338	1.651
Kortlopende schulden	10.919	11.909	11.592	11.271	11.158
Totaal passiva	54.295	57.878	52.704	49.774	48.651

Staat van baten en lasten

In de afgelopen jaren ontving Auris na afloop van een schooljaar een nabetaling van de rijksbijdragen. Door deze late ontvangst was het lastig om structurele inzet voor het onderwijs te borgen. Met ingang van kalenderjaar 2019 heeft Auris bovenop de toegezegde rijksbijdrage een verhoging van 2,5% opgenomen. Hiermee sorteert de instelling voor op een toekomstige nabetaling.

In 2020 vindt een evaluatie plaats op de Wet passend onderwijs. Deze evaluatie heeft mogelijk gevolgen voor de financiering van het cluster 2 onderwijs. Een eventuele aanpassing in de bekostigingsstructuur is niet opgenomen in bovenstaande meerjarenbegroting.

De vereenvoudiging van de bekostigingsstructuur is in voorbereiding voor implementatie per 1 januari 2023. Hierdoor valt het buiten de scope van de meerjarenbegroting 2020-2022. De financiering voor de ZG behandelingen is veranderd per 1 januari 2020. Dit is al opgenomen in de beleidsrijke meerjarenbegroting 2020-2022.

Auris werkt aan de financiële vertaling van de zeven strategische doelstellingen. Het is nog te prematuur om de financiële gevolgen hiervan duidelijk in kaart te hebben. De rijksbijdragen OCW en de personeelslasten zijn op hoofdlijnen aangepast op basis van doelstelling 1. Dit is niet in detail uitgewerkt. De uitwerking van de overige strategische doelstellingen is opgenomen in de projectbegroting. De uitgaven voor de projecten zijn verwerkt in bovenstaande meerjarenbegroting. Deze projectuitgaven resulteren in een negatief begroot exploitatieresultaat voor de jaren 2020- 2022. Het structurele genormaliseerde exploitatieresultaat is budgetneutraal.

Staat van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)	2018	2019	2020	2021	2022
Baten					
Rijksbijdragen	86.665	90.959	93.043	92.544	92.015
Baten Zorg	16.210	16.998	17.487	17.749	18.015
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	571	929	1.236	1.179	1.196
Overige baten	1.506	1.511	1.108	1.131	1.153
Totaal baten	104.953	110.396	112.874	112.603	112.380
Lasten					
Personeelslasten	88.178	93.778	99.275	97.969	96.683
Afschrijvingen	2.177	2.193	2.332	2.501	2.495
Huisvestingslasten	4.914	5.098	5.292	5.373	5.455
Overige lasten	9.245	9.077	9.655	9.516	9.257
Totaal lasten	104.514	110.145	116.555	115.359	113.890
Saldo baten en lasten	439	250	-3.680	-2.756	-1.510
Resultaat financiële baten en lasten	-277	1.452	179	183	187
Buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	162	1.702	-3.501	-2.573	-1.323

Financiële kengetallen

Nevenstaand overzicht geeft de financiële ratio's weer van Stichting Koninklijke Auris Groep (geconsolideerd) voor de jaren 2018-2022.

Financiële kengetallen

(Bedragen x € 1.000,-)	2018	2019	2020	2021	2022
Solvabiliteit 2					
Eigen vermogen + voorzieningen	43.376	45.969	41.112	38.503	37.493
Totaal passiva	54.295	57.878	52.704	49.774	48.651
Solvabiliteit 2	0,80	0,79	0,78	0,77	0,77
Liquiditeit					
Vlottende activa	29.730	34.620	26.923	24.111	23.096
Vlottende passiva	10.919	11.909	11.592	11.271	11.158
Liquiditeit	2,72	2,91	2,32	2,14	2,07
Rentabiliteit					
Exploitatieresultaat	162	1.702	-3.501	-2.573	-1.323
Totale baten	104.953	110.396	112.874	112.603	112.380
Rentabiliteit	0,00	0,02	-0,03	-0,02	-0,01
Investeringsbehoefte als % van de jaaromzet					
Investeringsbehoefte	1.540	1.481	3.272	2.200	2.200
Totale jaaromzet	104.953	110.396	112.874	112.603	112.380
	1,5%	1,3%	2,9%	2,0%	2,0%

Coronavirus (COVID-19)

De uitbraak van het Coronavirus (COVID-19) heeft grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving. Het is moeilijk te bevatten in welke situatie we met z'n allen precies zijn beland. Het heeft iets onwerkelijks. De pandemie heeft ook gevolgen voor de primaire opdracht van Auris. Vanaf 16 maart 2020 zijn de scholen, de behandelgroepen en de audiologische centra gesloten. Op de audiologische centra vindt alleen spoedeisende zorg plaats, zoals plotsdoofheid. Ook de ambulante dienstverlening en ambulante behandelingen zijn tijdelijk opgeschort. Auris heeft direct na de start van de intelligente lockdown veel activiteiten ontplooid om het onderwijs en (een deel van) de zorg op afstand te kunnen continueren.

Na het besluit van het kabinet van 21 april jl. kan Auris, conform de richtlijnen van het RIVM, per 11 mei 2020 een deel van haar activiteiten weer opstarten. Verduurzaming van de ontwikkelde zorg en onderwijs op afstand blijft een belangrijk aandachtspunt, ook in de komende periode na 11 mei 2020.

De impact van het Coronavirus voor de samenleving is enorm, echter het heeft geen impact op de waarderingen van balansposities 2019 van Auris. De meerjarenbegroting 2020-2022 is opgesteld voor de uitbraak van Corona. Auris blijft deze begroting hanteren en is van mening dat de continuïteit niet in het geding is. Hieronder is voor het onderwijs en voor de zorg de (financiële) continuïteit apart toegelicht.

Toelichting Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep

De financiering vanuit het Ministerie van OCW is ook gedurende de sluitingen van de scholen niet in het geding. Onderwijs wordt

zo veel als mogelijk op afstand verzorgd. De (personeels)lasten lopen gewoon door, net als de lumpsum financiering. Door het onderwijs op afstand te verlenen, wordt Auris wel geconfronteerd met extra ICT-uitgaven. Deze uitgaven, ingeschat op € 100.000, worden gedekt uit de projectbegroting voor kwalitatieve innovatie van 2020 en 2021. Auris verwacht geen (grote) wijzigingen in de toekomstige leerlingaantallen binnen het speciaal onderwijs, anders dan al opgenomen in de strategische doelstellingen. Ondanks de impact op de bedrijfsactiviteiten verwacht Auris Onderwijs dat de financiële gevolgen kunnen worden opgevangen in de begroting en aanwezige liquiditeit en is geen sprake van materiële onzekerheid als gevolg van COVID-19 op de continuïteit van Auris Onderwijs.

Gezien bovenstaande is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Auris haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Toelichting Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep

Vanaf 16 maart 2020 is zorg aan onze doelgroep tot een minimum beperkt. Echter, de vaste lasten worden nog steeds gemaakt. Die vaste lasten worden ingeschat op minimaal 98% van de opgenomen lasten in de begroting 2020. Het personeel blijft bijvoorbeeld gewoon in loondienst. Daarentegen heeft de te declareren omzet gedurende de sluiting een zeer beperkte omvang. Om (financiële) continuïteit van de zorg te kunnen garanderen, is door Zorgverzekeraars Nederland (ZN) een continuïteitsbijdrage-regeling overeengekomen, zie de brief van ZN van 5 april 2020 met kenmerk B-20-5256.

Deze regeling staat open voor alle zorgaanbieders (met of zonder

zorgcontract) die zorg verlenen die op dit moment valt onder de basisverzekering of de aanvullende zorgverzekering. Deze regeling wordt als betaaltitel vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De regeling start per 1 maart 2020 en loopt tot en met 30 juni 2020. Indien zorgverzekeraars dat noodzakelijk achten, kan deze regeling verlengd worden. De hoofdlijnen van de continuïteitsbijdrage-regeling zijn:

- De eerste uitbetaling vindt plaats in de maand mei (over de periode vanaf 1 maart) en vervolgens elke maand zolang de regeling van kracht is;
- De continuïteitsbijdrage wordt toegekend om gedurende deze coronacrisis de capaciteit van zorgaanbod in stand te houden, en beoogt een redelijke tegemoetkoming te geven voor gemiste dekking van doorlopende kosten;
- De hoogte van de bijdrage wordt vastgesteld als een percentage van de door zorgverzekeraars vergoede omzet;
- Dat percentage wordt per sector door de zorgverzekeraars vastgesteld, mede op advies van een onafhankelijke partij. Het is afhankelijk van de vaste lasten van de sector en de mate waarin de sector nog in staat is om zorg te leveren;
- De aanvulling op de omzet die wel gedeclareerd wordt (de continuïteitsbijdrage), hoeft niet te worden terugbetaald. Dit wordt, voor zover billijk en mogelijk, wel verrekend met de productie gedurende de maanden dat deze van toepassing is en met de eventuele hogere productie als gevolg van inhaaleffecten daarna. Hiermee zorgt de sector ervoor dat de zorgkosten niet hoger zijn dan in de situatie zonder vraaguitval ten gevolge van de coronacrisis.

Over de verdere uitwerking van een en ander, over de precieze procedure bij de continuïteitsbijdrage en over een afzonderlijke regeling waarmee extra kosten die veroorzaakt worden door de

coronacrisis kunnen worden gedeclareerd, worden op een later moment afspraken gemaakt.

Auris maakt in samenspraak met de brancheverenigingen voor de ZG-zorg en voor de audiologische centra aanspraak op de continuïteitsbijdrage-regeling. Ondanks de impact op de bedrijfsactiviteiten verwacht Auris Zorg dat de financiële gevolgen kunnen worden opgevangen in de begroting en aanwezige liquiditeit en is geen sprake van materiële onzekerheid als gevolg van COVID-19 op de continuïteit van Auris Zorg.

Gezien bovenstaande toezegging is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Auris haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

B Overige rapportages

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

In 2017 is Auris gestart met het invoeren van integraal risicomanagement. Hierdoor worden risico's expliciet gemaakt en gaan de verschillende lagen van de organisatie actief en bewust om met risico's. Auris koppelt risico's aan de zeven strategische doelstellingen. Wordt een gebeurtenis herkend als een belemmering om een strategische doelstelling te realiseren, dan wordt dit vertaald naar een risico.

In 2019 is risicomanagement deel gaan uitmaken van de reguliere processen in de organisatie. Zowel dagelijks in de uitvoering voor de klas of in de groep als periodiek in de planning & controlcyclus. Voor 2020 mondt dit uit in een risicomanagementtool. Zoals Auris gewend is geraakt aan toepassing van kwaliteitsmanagement in de uitvoering van zorg en onderwijs, geeft ook risicomanagement een bruikbaar raamwerk binnen de reguliere uitvoering. Het identificeren en benoemen van risico's wordt onder de aandacht van het lijnmanagement gebracht in de vorm van de plannings- en verantwoordingsgesprekken.

Met ingang van 2019 is een projectadministratie ingericht om de projecten op financieel gebied goed te kunnen volgen. Beheersing op projecten is verder verbeterd door de planning en monitoring in te bedden in en onderdeel te maken van de reguliere rapportagecyclus. In 2020 wordt dit verder geoptimaliseerd, mede door de deelname aan het meerjarendeelsectorplan als ZG-expertiseorganisatie.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Leerlingaantallen

De budgetfinanciering is gebaseerd op de leerlingtelling per 1 oktober 2011. Slechts een klein deel (< 20%) van de bekostiging van de intensief begeleide leerlingen is op leerlingaantallen gebaseerd. Het risico van een veranderende samenstelling tussen de aantallen per arrangementsoort stellen de organisatie voor de opgave om de onderwijskundige bedrijfsvoering hierop in te richten. Hierop is vanaf 2017 geanticipeerd door de allocatie van middelen binnen onderwijs tussen intensieve en licht/medium arrangementen te 'ontschotten'.

De verwachting is dat het aantal leerlingen zowel bij het speciaal onderwijs als het voortgezet speciaal onderwijs de komende jaren afneemt zoals in strategische doelstelling 1 is aangegeven. Hier tegenover staat de ontwikkeling bij de Ambulante Dienstverlening, waar een groei van het aantal leerlingen wordt verwacht. De totale onderwijsbekostiging neemt de aankomende jaren af door bovengenoemde ontwikkeling.

De monitoring van bovenstaande ontwikkeling gedurende het jaar en de versterking van de doorstroom van leerlingen wordt aangescherpt. Dit is mede vorm gegeven in relatie met strategische doelstelling 7. Hierbij is de doorontwikkeling van de managementinformatie een speerpunt.

Gebrek aan flexibiliteit op personele inzet

Auris heeft behoefte aan een flexibele inzet van het personeel. Dit komt onder ander voort uit:

- De stijgende inzet van Auris-medewerkers als expertise-organisatie bij licht/medium arrangementen.

- Een aanhoudende vraag op de behandelzorg en op de audiologische centra.

In relatie tot strategische doelstelling 1 lijkt het niet voor de hand te liggen om de volledige personele inzet met vaste formatie te bereiken. Gezien de druk die daarmee ontstaat voor de langere termijn is Auris op zoek naar de juiste balans tussen vast en flexibel inzetbaar personeel, zie strategische doelstellingen 1 en 3.

Ook Auris heeft last van de krapte op de arbeidsmarkt. Dat betekent dat niet alle vacatures kunnen worden ingevuld. Deze krapte is vooral merkbaar in het onderwijs. Dit heeft in 2019 geen gevolgen gehad voor onze leerlingen. Toch ziet Auris dit als een risico voor een expertiseorganisatie.

Overheveling middelen licht/medium

In verband met de stijging van eigen inzet door de Ambulante Diensten van Auris zijn de inkomensoverdrachten (oud LGF schooldeel) teruggedrongen. Van de € 12,2 miljoen aan totaal beschikbare LGF-middelen voor 2020 wordt € 10,6 miljoen ingezet bij de Ambulante Dienstverlening van Auris. Het resterende bedrag is beschikbaar voor inzet door de reguliere scholen. De verruiming van LGF-middelen ten gunste van de regio's binnen Auris is afgewogen op basis van:

- 1) de koers op volledige inzet op de LGF-middelen door Auris;
- 2) een trendanalyse van de in het verleden overgemaakte bedragen aan de reguliere scholen;
- 3) inschattingen vanuit de regio's van de eigen inzet op schooldelen voor 2020.

Evaluatie passend onderwijs

In 2020 vindt een evaluatie van het passend onderwijs plaats. Cluster 2 valt niet onder de wetgeving passend onderwijs, al

is er wel samenwerking met de samenwerkingsverbanden. De financiering is gebaseerd op de Wet Experimentele Centra (WEC). Auris heeft geen gevolgen opgenomen in de meerjarenbegroting betreffende de evaluatie passend onderwijs.

Financiering behandelingen zintuiglijk gehandicapten

Door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is in samenwerking met SIAC en Zorgverzekeraars Nederland toegewerkt naar een nieuwe bekostiging van de ZG-zorg. Dit is ingegaan op 1 januari 2020. Het grootste deel van de financiering is niet meer gebaseerd op het aantal uren inzet per medewerker, maar op basis van het aantal uren ontvangen zorg per cliënt. Gedurende 2020 houdt Auris de (financiële) ontwikkeling van deze nieuwe bekostiging scherp in de gaten.

Investerings

De investeringen in huisvesting onderwijs kennen een hogere onzekerheidsgraad. Enerzijds doordat het strategische huisvestingsbeleid van Auris in ontwikkeling is en anderzijds doordat voortdurend wisselwerking plaatsvindt met gemeenten over financiering van functieverbeterende maatregelen op het gebied van huisvesting. Een vernieuwd strategisch huisvestingsplan staat in de stijgers en wordt in 2020 geformaliseerd. De strategische doelstellingen 1 en 3 hebben effect op de wijze waarop binnen Auris met huisvesting moet worden omgegaan. Die effecten zijn verwerkt in het vernieuwde plan.

Het huisvestingsbeleid wordt in 2020 verder uitgewerkt, ook de (financiële) plannen worden hierop aangescherpt. Investerings op het gebied van huisvesting worden in 2020 getoetst aan de kaders van dit plan. Hierbij wordt gestreefd naar het flexibiliseren

van de huisvesting (vastgoed en huur) vooruitlopend op de scenario's.

Grond Ammanplein

De grond naast het gebouw aan het Ammanplein is verkocht maar de verkoopakte kon nog niet passeren in 2019, omdat de bestemmingsprocedures bij de gemeente nog niet volledig gereed waren. De verkoop van de grond is momenteel voorzien voor 2020. De verkoopdocumenten zijn al ondertekend en de prijs staat vast.

COVID-19

In de continuïteitsparaagraaf is vooral ingegaan op de financiële impact van de van uitbraak van het Corona virus. Daarnaast herkent Auris vooral een impact op de gevolgen voor onze doelgroep, iedereen die moeite heeft met horen, spreken of taal. In de periode dat de zorg 'stil ligt', kan Auris niet volledig de diensten leveren die de cliënten nodig hebben. Verwacht wordt dan ook dat de wachtlijsten in de zorg oplopen. Dit zal niet direct na de openstelling worden ingelopen. Wellicht hebben de wachtlijsten in de zorg ook gevolgen voor de instroom naar het speciaal onderwijs en naar de dienstverlening in het regulier onderwijs.

Als financieel risico benoemt Auris dat een deel van de gederfde zorgomzet niet vergoed wordt via de continuïteitsbijdrage-regeling. Via de brancheverenigingen worden momenteel afspraken gemaakt met Zorgverzekeraars Nederland om dit risico te minimaliseren.

Toelichting op de vermogensportefeuille

Treasurybeleid

In 2018 heeft Auris gehandeld volgens het in december 2016 vastgestelde Financieel Statuut en het Treasury Reglement. Het Financieel Statuut en het Treasury Reglement zijn opgesteld op basis van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Het Statuut en het Reglement bevatten de grondslagen van het treasurybeleid van de Koninklijke Auris Groep. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de risicobeheersing binnen de Stichting Koninklijke Auris Groep. In december 2018 zijn het vernieuwde Managementreglement en de Procuratieregeling vastgesteld. Hierin zijn de bevoegdheden van de Raad van Toezicht, de Raad van Bestuur, de Regiodirectie, de hoofden AOD en de teamleiders vastgelegd.

De Raad van Bestuur legt in de jaarrekening verantwoording af aan de Raad van Toezicht over het gevoerde treasurybeleid. De bevoegdheid tot het aangaan van externe verplichtingen op het gebied van treasury is, conform de Procuratieregeling van Auris, voorbehouden aan de Raad van Bestuur. De uitvoering van het treasurybeleid valt onder de verantwoordelijkheid van de concern controller. In 2019 is een evaluatie uitgevoerd van het Financieel Statuut en het Treasury Reglement. In 2020 vindt een update plaats van het Financieel Statuut en het Treasury Reglement naar aanleiding van de uitgevoerde evaluatie.

Voor 2019 is er geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlemaatregelen niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is erop gericht om het vermogen van de Koninklijke Auris Groep veilig te laten renderen ten behoeve van de doelen van de organisatie. De beleggingen zijn volledig ondergebracht bij ABN AMRO MeesPierson. Een relatief kleine portefeuille die na een fusie is overgenomen, was ondergebracht bij Robeco. Deze obligaties bij Robeco zijn in 2019 uitgekeerd en hierdoor vervallen. Auris had over 2019 een matig defensieve portefeuille met veelal duurzame beleggingen. Door een deel van het vermogen te beleggen in obligaties voldoet Auris aan de eisen met betrekking tot het beleggen van publieke middelen.

Vanaf januari 2017 zijn het eigen vermogen en de beleggingen binnen de Koninklijke Auris Groep gesplitst. Vermogen met een herkenbare oorsprong uit onderwijsmiddelen is overgeheveld naar de Stichting Onderwijs. Het overige deel is in Stichting Auris opgenomen. De waarde van de portefeuille die is overgegaan, bedroeg op 31 december 2016 € 4,1 miljoen, conform de waarde en grondslag van de portefeuille.

Aan (stock)dividenden en couponrentes is in 2019 € 240.000 ontvangen. Het koersresultaat over alle effecten bedraagt in 2019 exact € 1,0 miljoen positief. Dit resultaat is een momentopname op peildatum 31 december 2019. Vooral in april 2019 zijn de koersen van de aandelen gestegen. Overigens heeft dit geen directe gevolgen voor de liquiditeiten. Met uitzondering van de verkochten aandelen in het najaar van 2019. Dit had op het moment van verkoop een beurswaarde van € 1,6 miljoen. Het positieve resultaat op die verkoop is hierdoor wel liquide gemaakt.

Per saldo komt het totale positieve beleggingsresultaat 2019 uit op € 1,4 miljoen. Het totaal rendement ten opzichte van

de gemiddelde beurswaarde over 2019, exclusief liquiditeiten, bedraagt 6,5%. Het beleggingsresultaat 2019 was begroot op positief € 95.000,-.

In 2019 heeft het bestuur besloten geen bestemmingsreserve voor koersverschillen meer aan te houden. Het saldo van de Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek) is toegevoegd aan de Algemene reserve.

De waarde en samenstelling van de portefeuille per eind 2019 is vergeleken met de stand per eind 2018. *(Zie pagina 52)* Verder is de ontwikkeling van de portefeuille nader uitgewerkt. *(Zie pagina 53)*

Kostenverdeling

De kostenverdeling van de algemene kosten van de Stichting Koninklijke Auris Groep naar de diverse geldstromen is van toepassing op de toedeling van de kosten van Stichting Auris naar de Stichtingen Onderwijs en Zorg. Via de kostenverdeling worden de gemeenschappelijke kosten zodanig toegerekend aan de te onderscheiden geldstromen. Zo ontstaat er bij de stichtingen Onderwijs en Zorg een getrouw beeld per stichting. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid op de uitgaven van de te onderscheiden geldstromen is de onderscheiding noodzakelijk. Vervolgens geeft dit ook inzicht in de 'kosten per product'.

De kosten van de Stichting Koninklijke Auris Groep betreffen de apparaatskosten en de gezamenlijke kosten. Met gezamenlijke kosten worden die kosten bedoeld die om reden van efficiency rechtstreeks op collectief niveau worden geboekt. Het gaat onder andere om accountantskosten, kosten administratiekantoor, bezoldiging Raad van Bestuur en kosten ICT-werkplekken.

Voor deze kosten is de volgende verdeling gehanteerd:

- 85% ten laste van de Stichting Onderwijs;
- 15% ten laste van de Stichting Zorg.

Waar de kosten direct verband houden met de juiste geldstroom, zijn deze ook rechtstreeks aan deze geldstroom toegerekend en derhalve niet in de verdeling meegenomen.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het bestuursverslag. Dit is te vinden in het hoofdstuk Organisatie.

Overzicht effecten Stichting Koninklijke Auris Groep (Jaar 2019)

(Bedragen x € 1.000,-)	Beleid	Stand 31 december	Stand 1 januari	Gemiddeld	In % 31 december	In % 1 januari	In % Gemiddeld
Obligaties Onderwijs	10-55%	2.165	2.297	2.231	9%	11%	10%
Obligaties Overig	10-55%	1.133	1.101	1.117	5%	5%	5%
Aandelen	20-70%	4.891	5.378	5.134	21%	25%	23%
Alternatieve beleggingen	0-30%	357	353	355	2%	2%	2%
Totaal effecten		8.546	9.128	8.837			
Vermogensliquiditeiten publiek	0-5%	5.901	5.880	5.890	26%	27%	26%
Vermogensliquiditeiten privaat	0-5%	8.573	6.828	7.700	37%	31%	34%
Totaal vermogenspositie		23.019	21.836	22.428			

Overzicht ontwikkeling vermogensportefeuille

(Bedragen x € 1.000,-)	Gemiddelde waarde	Couponrente en dividend	Koersresultaat aan- en verkoop	Koersresultaat	Totaal opbrengst	Rendement
Obligaties Onderwijs	2.231	31	-1	71	101	4,5%
Obligaties Overig	1.117	11	0	32	43	3,9%
Aandelen	5.134	189	209	892	1.290	25,1%
Alternatieve beleggingen	355	8	0	5	13	3,6%
Totaal gemiddelde waarde effecten	8.837					
Vermogensliquiditeiten publiek	5.890	-	-	-	-	-
Vermogensliquiditeiten privaat	7.700	-	-	-	-	-
Totaal vermogenspositie	22.428	240	208	1.000	1.447	6,5%

12. Geconsolideerde jaarrekening Stichting Koninklijke Auris Groep

12.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2019
(na voorgestelde resultaatbestemming)

Activa	2019	2018
(in euro's)		
Vaste activa		
Materiële vaste activa (1)	14.712.117	15.436.229
Financiële vaste activa (2)	8.546.222	9.128.052
	23.258.339	24.564.281
Vlottende activa		
Vorderingen (3)	11.421.752	10.268.114
Liquide middelen (4)	23.197.836	19.462.807
	34.619.588	29.730.921
Totaal activa	57.877.927	54.295.202

12.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2019

Passiva	2019	2018
(in euro's)		
Eigen vermogen		
Eigen vermogen	43.239.508	41.537.363
Groepsvermogen (5)	43.239.508	41.537.363
Voorzieningen (6)	2.729.626	1.838.514
Vlottende passiva		
Kortlopende schulden (7)	11.908.793	10.919.325
Totaal passiva	57.877.927	54.295.202

12.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2019

(in euro's)

Baten	2019	Begroting 2019	2018
Rijksbijdragen (8)	90.958.651	89.670.666	86.665.319
Opbrengsten zorgprestaties (9)	16.997.669	16.677.245	16.210.472
Overige overheidsbijdragen en -subsidies (10)	928.862	520.325	570.771
Overige baten (11)	1.510.662	1.208.533	1.506.183
Totaal baten	110.395.844	108.076.769	104.952.745
Lasten			
Personeelslasten (12)	93.778.050	95.207.911	88.178.324
Afschrijvingen (13)	2.193.190	2.095.936	2.176.549
Huisvestingslasten (14)	5.097.564	4.841.327	4.913.733
Overige lasten (15)	9.076.674	9.500.595	9.245.401
Totaal lasten	110.145.478	111.645.769	104.514.007
Saldo baten en lasten	250.366	(3.569.000)	438.738
Financiële baten en lasten (16)	1.451.780	1.264.000	(276.937)
Resultaat	1.702.146	(2.305.000)	161.801
Belastingen	-	-	-
Nettoresultaat	1.702.146	(2.305.000)	161.801

12.3 Kasstroomoverzicht geconsolideerd 2019

(in euro's)	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	250.366	438.738
Aanpassingen voor:		
• afschrijvingen	2.193.190	2.176.549
• correctie materiële vaste activa	11.642	-
• mutaties voorzieningen	891.112	916.177
	3.095.944	3.092.726
Veranderingen in werkkapitaal:		
• afname debiteuren	1.896.845	459.375
• toename overlopende activa	(3.050.483)	291.731
• afname crediteuren	320.328	(1.844)
• toename overlopende passiva	451.339	549.793
	(381.971)	1.299.055
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.964.339	4.830.519
Ontvangen interest	1.451.780	(276.937)
	1.451.780	(276.937)
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	4.416.119	4.553.582

12.3 Kasstroomoverzicht geconsolideerd 2019

(in euro's)	2019	2018
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	4.416.119	4.553.582
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	(1.262.920)	(1.540.166)
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
Overige investeringen in financiële activa	581.830	484.331
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	(681.090)	(1.055.835)
Mutatie liquide middelen	3.735.029	3.497.747
Stand liquide middelen per 1 januari	19.462.807	15.965.060
Stand liquide middelen per 31 december	23.197.836	19.462.807
Mutatie geldmiddelen	3.735.029	3.497.747

12.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De stichting heeft zowel de enkelvoudige jaarrekening als de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's. De jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2019 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Statutaire vestigingsplaats

De statutaire (en feitelijke) vestigingsplaats van de Stichting Koninklijke Auris Groep is Ammanplein 2 te Rotterdam. De stichting is geregistreerd onder KvK-nummer 41126554.

Doelstelling

De Koninklijke Auris Groep heeft tot doel het bieden van vraaggestuurd onderwijs, begeleiding en zorg aan auditief en/of communicatief beperkten en het verrichten van alle handelingen die hiermee in de ruimste zin des woords verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Voor onze continuïteitsveronderstelling naar aanleiding van Covid-19 verwijzen wij u naar de gebeurtenissen na balansdatum.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van Stichting Koninklijke Auris Groep en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin direct of indirect beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend.

De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

De in de consolidatie betrokken rechtspersonen zijn:

- Stichting Koninklijke Auris Groep, Rotterdam, 100%
- Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep, Rotterdam, 100%
- Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep, Rotterdam, 100%

12.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen voor waardering balansposten

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur. De restwaarde van de materiële vaste activa wordt gesteld op nihil. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord. De afschrijving start na ingebruikname.

De materiële vaste activa worden als volgt afgeschreven:

- Op grond wordt niet afgeschreven.
- De gebouwen en verbouwingen op in eigendom zijnde panden worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van veertig jaar (indien woonbestemming in dertig jaar). Overige verbouwingen worden afgeschreven in tien jaar.
- De overige materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van drie tot tien jaar.

Financiële activa

Obligaties, aandelen en participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde (beurswaarde) per 31 december. Voor het bepalen van de reële waarde van de financiële activa is uitgegaan van vermogensrapportages van de beleggingsinstelling. Baten en lasten voortvloeiend uit veranderingen in de reële waarde van die financiële activa die na eerste verwerking tegen reële waarde worden gewaardeerd, worden in het nettoresultaat over de periode opgenomen. Eventuele aankopen en verkopen van financiële activa zijn verantwoord op de

transactiedatum. De stichting staat in beperkte mate bloot aan rente-, kasstroom, liquiditeits- en kredietrisico. Alle effecten staan vrij ter beschikking in de groep.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde van de tegenprestatie. Vervolgverwerking vindt plaats tegen de geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met een eventueel hierop in mindering te brengen voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

OCW/EZ

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2019-2020 dat betrekking heeft op 2019 en de in 2019 ontvangen bedragen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders toegelicht.

12.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening

Onderhoudsvoorziening

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de school komen, wordt een onderhoudsvoorziening gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Jubileumvoorziening

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen in verband met jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. De voorziening is gebaseerd op ervaringscijfers en schattingen.

Pensioenen

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft voor haar werknemers toegezegd-pensioenregelingen. De werknemers die hiervoor in aanmerking komen, hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De pensioenregelingen zijn ondergebracht bij de bedrijfstakpensioenfondsen ABP en PFZW. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP of PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Derhalve zijn de pensioenregelingen verwerkt als toegezegde-bijdrageregelingen en zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De beleidsdekkingsgraad van ABP bedraagt per 31 december 2019 97,8% (2018: 103,8%). Voor PFZW bedroeg deze beleidsdekkingsgraad 96,5% (2018: 101,3%). Deze beleidsdekkingsgraad van de pensioenregelingen is mogelijk aanleiding voor hogere pensioenpremies in de komende jaren.

Schulden

Schulden worden bij eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde, vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs.

12.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend worden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen. De kosten van opname van ouderschapsverlof en BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft Stichting Koninklijke Auris Groep zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Transacties met gelieerde partijen

Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij worden de kasstromen afgeleid uit de staat van baten en lasten en de mutaties in de balansposten ultimo boekjaar.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname. Solvabiliteit: eigen vermogen/balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname. Liquiditeit (current ratio): vlottende activa/kortlopende schulden

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op de totale baten.

Kengetallen

	2019	2018
Solvabiliteit 1	0,75	0,77
Liquiditeit (current ratio)	2,91	2,72
Rentabiliteit	1,54%	0,15%

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Materiële vaste activa (1)

(in euro's)

	2019	2018
Gebouwen en verbouwingen	8.581.291	9.148.368
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.711.400	5.943.098
Materiële vaste activa in uitvoering	116.406	41.743
Materiële vaste activa niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	303.020	303.020
	14.712.117	15.436.229

Het verloop van deze posten is als volgt:

(in euro's)	Gebouwen en verbouwingen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Materiële vaste activa niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2019	9.148.368	5.943.098	41.743	303.020	15.436.229
Investerings	123.579	1.282.478	74.663	-	1.480.720
Afwaardering	(55.537)	(26.325)	-	-	(81.862)
Desinvesteringen/buitengebruikstellingen	-	(11.642)	-	-	(11.642)
Afschrijvingen	(635.119)	(1.476.209)	-	-	(2.111.328)
	8.581.291	5.711.400	116.406	303.020	14.712.117

Vervolg op de volgende pagina

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

(in euro's)	Gebouwen en verbouwingen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Materiële vaste activa niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari 2019	13.785.164	16.830.160	41.743	303.020	30.960.087
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen per 1 januari 2019	(4.636.796)	(10.887.062)	-	-	(15.523.858)
Boekwaarde per 1 januari 2019	9.148.368	5.943.098	41.743	303.020	15.436.229
Aanschafwaarde per 31 december 2019	13.853.206	18.074.671	116.406	303.020	32.347.303
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen per 31 december 2019	(5.271.915)	(12.363.271)	-	-	(17.635.186)
Boekwaarde per 31 december 2019	8.581.291	5.711.400	116.406	303.020	14.712.117

Een deel van de grond aan het Ammanplein in Rotterdam is beschikbaar voor verkoop (opgenomen onder *Materiële vaste activa niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar*). Met een projectontwikkelaar is een koopovereenkomst met ontbindende voorwaarde getekend. Levering vindt plaats in 2020.

De afwaardering van € 81.862 (2018: € 0) is het gevolg van een verhuizing van een locatie ambulante dienstverlening en aanmeldpunt in Goes per juli 2020. Die boekwaarde die per 31 december 2019 resteert, wordt in het eerste half jaar 2020 afgeschreven.

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Financiële vaste activa (2)

De samenstelling van de *Effecten* per 31 december is als volgt:

(in euro's)	2019	2018
Aandelen	5.248.006	5.730.547
Obligaties	3.298.216	3.397.505
	<u>8.546.222</u>	<u>9.128.052</u>

Het verloop van deze posten is als volgt:

(in euro's)	2019	2018
Boekwaarde per 1 januari	9.128.052	9.612.383
Investerings/aankopen/verstrekkingen obligaties	39.608	-
Desinvesteringen/verkopen/aflossingen aandelen	(1.627.598)	-
Desinvesteringen/verkopen/aflossingen obligaties	(202.424)	-
Koersresultaten aandelen	1.105.449	(431.714)
Koersresultaten obligaties	103.135	(52.617)
Boekwaarde per 31 december	<u>8.546.222</u>	<u>9.128.052</u>

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Vorderingen (3)
(in euro's)

	2019	2018
Debiteuren	818.621	2.715.466
OCW/EZ	5.615.004	5.491.473
Overige vorderingen	4.884.452	1.973.372
Overlopende activa	103.675	87.803
	<u>11.421.752</u>	<u>10.268.114</u>

Op de post Debiteuren is een voorziening wegens oninbaarheid van € 60.548 in mindering gebracht (2018: € 99.881). De post Debiteuren is € 1,9 mln. lager dan in 2018. Dit is het gevolg van na balansdatum (dus in januari 2020) factureren aan zorgverzekeraars inzake behandelen zintuiglijk gehandicapten. In 2019 is de post *Te verrekenen met zorgverzekeraars inzake behandelen zintuiglijk gehandicapten* opgenomen onder de *Overige vorderingen* derhalve hoger dan in 2018.

De post *Overige vorderingen* is als volgt te specificeren:
(in euro's)

	2019	2018
Te verrekenen met zorgverzekeraars inzake audiologie (adviezen en onderzoek)	1.344.713	822.730
Te verrekenen met zorgverzekeraars inzake behandelen zintuiglijk gehandicapten	1.969.628	-
Te vorderen UWV transitievergoeding langdurig zieken	504.312	335.094
Te vorderen dividendbelasting	33.998	33.464
Gemeenten/huisvestingssubsidies scholen	21.893	24.996
Te verrekenen salarissen	8.931	15.548
Te ontvangen inzake inbreng Rotsoord	-	25.569
Overige vorderingen	1.000.977	715.971
	<u>4.884.452</u>	<u>1.973.372</u>

De post *Te verrekenen met zorgverzekeraars inzake audiologie (adviezen en onderzoek)* is bepaald op basis van met zorgverzekeraars afgesproken

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

tarieven en de prestaties toe te rekenen aan het boekjaar. Facturatie voor 2018 heeft deels in 2019 plaatsgevonden, facturering voor 2019 zal deels in 2020 plaatsvinden.

De post *Te verrekenen met zorgverzekeraars inzake behandelen zorg zintuiglijk gehandicapten* is bepaald op basis van met zorgverzekeraars afgesproken tarieven en de prestaties toe te rekenen aan het boekjaar. Facturatie voor 2018 heeft deels in 2019 plaatsgevonden, facturering voor 2019 zal deels in 2020 plaatsvinden.

De post *Te vorderen UWV transitievergoeding langdurig zieken* betreft de vordering op het UWV. Als gevolg van de wet “houdende maatregelen met betrekking tot de transitievergoeding bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden of langdurige arbeidsongeschiktheid” mag Koninklijke Auris Groep voor de cumulatie van financiële verplichtingen compensatie aanvragen. De afwikkeling van deze vordering zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden.

De post *Overlopende activa* is als volgt te specificeren:
(in euro's)

	2019	2018
Nog te ontvangen rente	3.632	10.733
Vooruitbetaalde overige kosten	100.043	77.070
	103.675	87.803

Onder de *Overlopende activa* zijn geen posten opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

Liquide middelen (4)

	2019	2018
Kas	6.198	6.682
Bank	23.191.638	19.456.125
	23.197.836	19.462.807

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep.

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Groepsvermogen (5)

Voor de specificatie van het *Eigen vermogen* wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

Vorzieningen (6)

(in euro's)

	2019	2018
Personeelsvoorzieningen	521.180	499.400
Onderhoudsvoorziening	2.208.446	1.339.114
	<u>2.729.626</u>	<u>1.838.514</u>

De post *Personeelsvoorzieningen* betreft een jubileumvoorziening.

Het verloop van de post *Personeelsvoorzieningen* is als volgt:

(in euro's)

	2019	2018
Boekwaarde per 1 januari	499.400	446.080
Onttrekkingen	(116.581)	(98.838)
Dotaties	138.361	161.742
Vrijval	-	(9.584)
Boekwaarde per 31 december	<u>521.180</u>	<u>499.400</u>

Waarvan:

looptijd < 1 jaar	80.539	77.936
looptijd 1 – 5 jaar	248.093	233.694
looptijd > 1 jaar	192.548	187.770

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Het verloop van de post *Onderhoudsvoorziening* is als volgt:

(in euro's)	2019	2018
Boekwaarde per 1 januari	1.339.114	467.281
Onttrekkingen	(284.965)	(373.383)
Vrijval	(84.024)	-
Dotaties	1.238.321	1.245.216
Boekwaarde per 31 december	<u>2.208.446</u>	<u>1.339.114</u>
Waarvan:		
looptijd < 1 jaar	1.994.322	783.646
looptijd 1 - 5 jaar	214.124	555.468
looptijd > 5 jaar	-	-

De *Onderhoudsvoorziening* is gevormd voor het binnen- en buitenonderhoud. Hierbij wordt rekening gehouden met een indexatie gebaseerd op een opgave van het Centraal Planbureau en de meest recente onderhoudsplanning.

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Kortlopende schulden (7)

(in euro's)

	2019	2018
Crediteuren	2.270.086	1.949.758
OCW – subsidies te betalen aan reguliere scholen	-	156.318
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.686.128	3.233.857
Schulden ter zake van pensioenen	1.023.279	829.705
Overige schulden	18.093	31.122
Overlopende passiva	4.911.207	4.718.565
	<u>11.908.793</u>	<u>10.919.325</u>

De post *Overige schulden* is als volgt te specificeren:

(in euro's)

	2019	2018
Gemeenten/huisvestingssubsidies scholen	9.896	25.002
Nog te betalen inzake Vervangingsfonds	8.197	6.120
	<u>18.093</u>	<u>31.122</u>

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

De post *Overlopende passiva* is als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
Reservering vakantiegeld	2.793.245	2.581.843
Te verrekenen met zorgverzekeraars inzake behandelen zorg zintuiglijk gehandicapten	-	575.204
Reservering vakantiedagen	409.790	446.012
Nog te betalen reis- en verblijfkosten	53.165	28.204
Nog te betalen salarissen	270.345	112.818
Vooruitontvangen bedragen	55.501	209.832
Nog te betalen overige kosten	1.329.161	764.652
	<u>4.911.207</u>	<u>4.718.565</u>

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art 12, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking)

Omschrijving	Toewijzing					De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Jaar	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
				€	€		
Subsidie voor studieverlof	2018/2019	2018/2/944874	20-09-2018	178.585	178.585	x	
Subsidie voor studieverlof	2018/2019	2018/2/1035871	19-12-2018	(10.132)	(10.132)	x	
Subsidie voor studieverlof	2019/2020	2019/2/1216406	20-09-2019	109.835	109.835		x

In de vordering OCW van € 5.615.004 is een vooruit ontvangen bedrag van € 64.070 opgenomen inzake het deel van de subsidie voor studieverlof dat betrekking heeft op 2020.

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid BTW

De Stichting Koninklijke Auris Groep maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de BTW. De fiscale eenheid bestaat uit:

- Stichting Koninklijke Auris Groep
- Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
- Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep

De Stichting is hiermee hoofdelijk aansprakelijk voor de BTW-schulden van de fiscale eenheid.

Ouderschapsverlof

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opnamen zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Duurzame inzetbaarheid

Voor de rechten van duurzame inzetbaarheid is geen voorziening gevormd. Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao PO.

ANBI

De Stichting Koninklijke Auris Groep is met ingang van 1 januari 2008 erkend als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Huur

De Stichtingen behorende tot de Koninklijke Auris Groep hebben diverse huurcontracten afgesloten met diverse marktpartijen. De bijbehorende verplichtingen zijn als volgt:

(in euro's)	2019	2018
periode < 1 jaar	387.332	403.219
1 jaar < periode <= 5 jaar	1.078.361	580.691
periode > 5 jaar	956.714	-
Totaal	2.422.406	983.910

Multifunctionals

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft een collectieve leaseovereenkomst voor alle multifunctionals binnen de verschillende locaties van Auris. Het contract is in 2019 afgesloten voor initieel vijf jaar, met mogelijkheid tot verlenging. De jaarlast bedraagt circa € 144.000.

ICT-infrastructuur

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft een collectieve leaseovereenkomst voor de infrastructuur en overige hardware, waaronder werkplekvoorzieningen.

De overeenkomst loopt tot 1 februari 2022.

Vervolg op de volgende pagina

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Leaseauto's

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft als lessee operationele leasecontracten voor auto's afgesloten. De toekomstige minimale leasebetalingen daarvan zijn als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
periode < 1 jaar	15.829	18.987
1 jaar < periode <= 5 jaar	11.961	27.305
periode > 5 jaar	-	-
Totaal	27.790	46.292

Deze overeenkomsten hebben een gemiddelde looptijd van 1,2 jaar (2018: 2,2 jaar) waarbij de leasebetaling een vast bedrag per jaar is. Na afloop van de contracten heeft de vennootschap de optie de leaseactiva te kopen tegen de op dat moment geldende marktwaarde. Er is geen sprake van sub-lease. Tevens zijn er geen restricties voortvloeiend uit deze leaseovereenkomsten.

Pand Amersfoort

Sinds september 2010 heeft de Stichting Koninklijke Auris Groep de beschikking over het pand aan de Hooglandseweg 140 te Amersfoort. In het pand zijn sinds 1 augustus 2011 de Prof. Groenschool en een aantal andere onderdelen van Auris gehuisvest, waaronder in elk geval een zorggroep. Stichting Koninklijke Auris Groep krijgt het pand om niet in gebruik voor een periode van 15 jaar en is gerechtigd het pand in die periode te gebruiken voor onderwijskundige doeleinden en eventuele andere activiteiten. Eventuele opbrengsten uit in- of externe verhuur komen ten gunste van Stichting Koninklijke Auris Groep. Dit pand is in

2019 vanuit de gemeente Amersfoort in het kader van doordecentralisatie overgedragen aan de coöperatie.

Verbonden partijen

Een overzicht van de groepsverhoudingen is opgenomen in de waarderingsgrondslagen.

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van het Coronavirus (COVID-19) heeft grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving. Het is moeilijk te bevatten in welke situatie we met z'n allen precies zijn beland. Het heeft iets onwerkelijks. De pandemie heeft ook gevolgen voor de primaire opdracht van Auris. Vanaf 16 maart 2020 zijn de scholen, de behandelgroepen en de audiologische centra gesloten. Op de audiologische centra vindt alleen spoedeisende zorg plaats, zoals plotsdoofheid. Ook de ambulante dienstverlening en ambulante behandelingen zijn tijdelijk opgeschort. Auris heeft direct na de start van de intelligente lockdown veel activiteiten ontplooid om het onderwijs en (een deel van) de zorg op afstand te kunnen continueren.

Na het besluit van het kabinet van 21 april jl. kan Auris, conform de richtlijnen van het RIVM, per 11 mei 2020 een deel van haar activiteiten weer opstarten. Verduurzaming van de ontwikkelde zorg en onderwijs op afstand blijft een belangrijk aandachtspunt, ook in de komende periode na 11 mei 2020.

De impact van het Coronavirus voor de samenleving is enorm, echter het heeft geen impact op de waarderingen van balansposities 2019 van Auris. De meerjarenbegroting 2020-2022 is opgesteld voor de uitbraak van Corona. Auris blijft deze begroting hanteren en is van mening dat de continuïteit niet in het geding is. Hieronder is voor het onderwijs en voor de zorg apart de (financiële) continuïteit toegelicht.

Toelichting Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep

De financiering vanuit het ministerie van OCW is ook gedurende de sluitingen van de scholen niet in het geding. Onderwijs wordt zo veel als mogelijk op afstand verzorgd. De (personeels)lasten lopen gewoon door, net als de lumpsum financiering. Door het onderwijs op afstand te

verlenen, wordt Auris wel geconfronteerd met extra ICT-uitgaven. Deze uitgaven, ingeschat op € 100.000, worden gedekt uit de projectbegroting voor kwalitatieve innovatie van 2020 en 2021. Auris verwacht geen (grote) wijzigingen in de toekomstige leerlingaantallen binnen het speciaal onderwijs, anders dan al opgenomen in de strategische doelstellingen. Ondanks de impact op de bedrijfsactiviteiten verwacht Auris Onderwijs dat de financiële gevolgen kunnen worden opgevangen in de begroting en aanwezige liquiditeit en is geen sprake van materiële onzekerheid als gevolg van COVID-19 op de continuïteit van Auris Onderwijs.

Gezien bovenstaande is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Auris haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Toelichting Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep

Vanaf 16 maart 2020 is zorg aan onze doelgroep tot een minimum beperkt. Echter de vaste lasten worden nog steeds gemaakt. Die vaste lasten worden ingeschat op minimaal 98% van de opgenomen lasten in de begroting 2020. Het personeel blijft bijvoorbeeld gewoon in loondienst. Daarentegen heeft de te declareren omzet gedurende de sluiting een zeer beperkte omvang. Om (financiële) continuïteit van de zorg te kunnen garanderen is door Zorgverzekeraars Nederland (ZN) een continuïteitsbijdrage regeling overeengekomen, zie de brief van ZN van 5 april 2020 met kenmerk B-20-5256.

Deze regeling staat open voor alle zorgaanbieders (met of zonder zorgcontract) die zorg verlenen die op dit moment valt onder de basisverzekering of de aanvullende zorgverzekering. Deze regeling wordt als betaaltitel vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De regeling start per 1 maart 2020 en loopt tot en met 30 juni 2020. Indien zorgverzekeraars dat noodzakelijk achten, kan deze regeling verlengd worden. De hoofdlijnen van de continuïteitsbijdrage regeling zijn:

12.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

- De eerste uitbetaling vindt plaats in de maand mei (over de periode vanaf 1 maart) en vervolgens elke maand zolang de regeling van kracht is;
- De continuïteitsbijdrage wordt toegekend om gedurende deze coronacrisis de capaciteit van zorgaanbod in stand te houden en beoogt een redelijke tegemoetkoming te geven voor gemiste dekking van doorlopende kosten;
- De hoogte van de bijdrage wordt vastgesteld als een percentage van de door zorgverzekeraars vergoede omzet;
- Dat percentage wordt per sector door de zorgverzekeraars vastgesteld, mede op advies van een onafhankelijke partij. Het is afhankelijk van de vaste lasten van de sector en de mate waarin de sector nog in staat is om zorg te leveren;
- De aanvulling op de omzet, die wel gedeclareerd wordt (de continuïteitsbijdrage) hoeft niet te worden terugbetaald. Dit wordt, voor zover billijk en mogelijk, wel verrekend met de productie gedurende de maanden dat deze van toepassing is en met de eventuele hogere productie als gevolg van inhaaleffecten daarna. Hiermee zorgt de sector ervoor dat de zorgkosten niet hoger zijn dan in de situatie zonder vraaguitval ten gevolge van de coronacrisis.

Over de verdere uitwerking van een en ander, over de precieze procedure bij de continuïteitsbijdrage en over een afzonderlijke regeling waarmee extra kosten die veroorzaakt worden door de coronacrisis kunnen worden gedeclareerd, worden op een later moment afspraken gemaakt. Auris maakt in samenspraak met de brancheverenigingen voor de ZG-zorg en voor de audiologische centra aanspraak op de continuïteitsbijdrage regeling. Ondanks de impact op de bedrijfsactiviteiten verwacht Auris Zorg dat de financiële gevolgen kunnen worden opgevangen in de begroting en aanwezige liquiditeit en is geen sprake van materiële onzekerheid als gevolg van COVID-19 op de continuïteit van Auris Zorg.

Gezien bovenstaande toezegging is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Auris haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Rijksbijdragen (8)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Rijksbijdragen OCW	92.600.229	92.527.804	89.340.535
OCW subsidies doorbetaald aan reguliere scholen	(1.825.606)	(3.052.684)	(2.872.136)
Geoormerkte OCW subsidies	184.028	195.546	196.920
Totaal rijksbijdragen	90.958.651	89.670.666	86.665.319

Ten opzichte van de realisatie 2018 zijn de *Rijksbijdragen* 2019 voornamelijk gestegen door:

- De aanpassingen van de personele bekostiging (schooljaar 2018/2019). In de personele bekostiging schooljaar 2019/2020 is een indexatie opgenomen om de cao-verhoging in 2020 te betalen. Hierdoor zijn de rijksbijdragen hoger in 2019 waarbij de kosten in 2020 verantwoord worden.
- Aanvullende bekostiging uit hoofde van het Convenant lerarentekort. Hiervan is € 281.000 bestemd voor uitgaven in 2020.
- De toekenning van middelen om de werkdruk te verlagen was bestemd voor het hele jaar 2019. De eerste toekenning was vanaf het schooljaar 2018/2019.
- Het inzetten van Auris personeel op dienstverlening aan reguliere scholen. Conform afspraken is de inzet van Auris hoger dan afgelopen jaren. De doorbetaling aan de reguliere scholen is hierdoor verminderd.

Door dezelfde redenen is de realisatie 2019 ook hoger dan de begroting 2019. De aanpassingen in de personele bekostiging waren nog niet opgenomen in de begroting 2019.

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Opbrengsten zorgprestaties (9)

Opbrengsten zorgprestaties zijn beide opbrengststromen vanuit de zorgverzekeringswet. Deze opbrengsten kunnen als volgt verder worden onderverdeeld:

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Opbrengsten behandelen zorg Zvw	13.149.795	12.747.675	12.489.079
Opbrengsten adviezen en onderzoek	3.847.874	3.929.570	3.721.393
Totaal opbrengsten zorgprestaties	16.997.669	16.677.245	16.210.472

Opbrengsten behandelen zorg Zvw

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Productieafpraak	13.132.500	12.747.675	12.532.394
Gerealiseerde overproductie	342.130	-	305.467
Niet gehonoreerde overproductie	(342.130)	-	(305.467)
Correctie voorgaande jaren	17.295	-	(48.648)
Onderaannemerschap zorg	-	-	5.333
Totaal opbrengsten behandelen zorg Zvw	13.149.795	12.747.675	12.489.079

Op basis van een nadere analyse in 2019 is de omzet 2018 in 2019 gecorrigeerd (zie *Correctie voorgaande jaren*).

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Opbrengsten adviezen en onderzoek

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Productie in verslagjaar Adviezen en onderzoek	3.436.176	3.929.570	3.571.607
Toename waarde gestarte AP's voorgaand verslagjaar	411.698	-	149.786
Totaal opbrengsten Adviezen en onderzoek (Audiologie)	3.847.874	3.929.570	3.721.393

Audiologische producten (DOT's, voorheen AP's) worden gefactureerd op basis van afgesproken tarieven met de verschillende zorgverzekeraars.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies (10)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Subsidie gemeenten gymlokalen	332.335	304.305	321.224
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	596.527	216.020	249.547
Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	928.862	520.325	570.771

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Overige baten (11)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Cursusgelden	493.240	358.000	502.624
Verhuur	148.186	130.600	155.254
Ouderbijdragen	154.078	123.096	141.952
Begeleidingsarrangementen	27.567	50.000	18.193
Erasmus Medisch Centrum / CI Team	46.998	41.395	40.000
Detacheringen	102.098	111.595	243.912
Giften en nalatenschappen	20.470	-	19.471
Overige	518.025	393.847	384.777
Totaal overige baten	1.510.662	1.208.533	1.506.183

Personeelslasten (12)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Lonen en salarissen	63.219.658	88.171.613	60.271.853
Sociale lasten	11.311.733	-	10.879.073
Pensioenlasten	9.320.571	-	7.801.714
Overige personeelskosten	9.926.088	7.036.298	9.225.684
Totaal personeelslasten	93.778.050	95.207.911	88.178.324

Als gevolg van een toegenomen aantal fte en loonsverhogingen vanuit de cao-PO zijn de salariskosten gestegen ten opzichte van 2018. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt heeft Auris niet alle vacatures kunnen invullen. Dit is opgevangen door externe inhuur personeel en uitzendkrachten opgenomen onder de *Overige personeelskosten*.

Ten opzichte van de begroting is het aantal fte 59 lager dan begroot.

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Personeelsbestand

Bij de Stichting Koninklijke Auris Groep waren in 2019 gemiddeld 1.244 fte in dienst (2018: 1.176). Voor 2019 was een gemiddelde van 1.303 fte begroot.

Overige personeelskosten

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Mutatie vakantiegeld en –dagen	(36.323)	-	(71.739)
Mutatie voorziening spaarverlof	-	-	(8.976)
Mutatie jubileumvoorziening	21.780	3.611	53.320
Reis- en verblijfkosten	1.677.083	1.114.638	1.572.148
Externe inhuur personeel en uitzendkrachten	6.669.831	2.908.115	7.029.978
Nascholing en opleiding	1.688.209	1.607.461	1.453.225
Bedrijfsgezondheidszorg	334.367	494.131	370.761
Werving en selectie	202.182	82.456	142.202
Overige	364.619	867.128	(706.188)
Af: ziekengeld uitkeringen	(995.660)	(41.242)	(609.047)
Totaal overige personeelslasten	9.926.088	7.036.298	9.225.684

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

WNT-verantwoording 2019

In de jaarrekening is een toelichting opgenomen met betrekking tot de 'Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector' (hierna: WNT). De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht is hieronder uiteen gezet.

De leidinggevende topfunctionarissen zijn in dienst bij Stichting Koninklijke Auris Groep. Stichting Koninklijke Auris Groep is geen WNT-plichtige organisatie. De WNT-verantwoording wordt volledig opgenomen in de jaarrekening van Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep en Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep. Deze instellingen zijn beiden wel WNT-plichtig.

Om een beeld te geven van de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht als Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep en Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep in één rechtspersoon waren opgenomen, is in deze jaarrekening een proforma WNT-verantwoording opgenomen. Hierbij is een gecombineerde norm gehanteerd.

Deze norm is opgebouwd uit het WNT-maximum

- voor het onderwijs, complexiteitspunten 13 (als volgt verdeeld: totale baten 8 punten, aantal leerlingen 3 punten en aantal onderwijssoorten en –sectoren 2 punten) en klasse E met een maximum van € 164.000;
- voor de zorg, complexiteitspunten 9 en bezoldigings-klasse III met een maximum van € 157.000.

Het gecombineerde bezoldigingsmaximum in 2019 voor Koninklijke Auris Groep is € 162.950. De gecombineerde norm van € 162.950 wordt berekend door 85% van € 164.000 en 15% van € 157.000 te nemen.

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Vervolg op de volgende pagina

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen (proforma berekening, toelichting zie vorige pagina)

Bedragen x € 1	W.J.M. Hendriks	T. van der Wielen
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 142.144	€ 142.579
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.293	€ 20.245
Bezoldiging	€ 162.437	€ 162.824
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 162.950	€ 162.950
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 162.437	€ 162.824
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Vervolg op de volgende pagina

Overzicht

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Leidinggevende topfunctionarissen (Vervolg)

Gegevens 2018		
Bedragen x € 1	W.J.M. Hendriks	T. van der Wielen
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 130.809	€ 138.185
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.057	€ 17.935
Bezoldiging	€ 148.866	€ 156.120
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 156.950	€ 156.950
Totale bezoldiging	€ 148.866	€ 156.120

Vervolg op de volgende pagina

Overzicht

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Toezichthoudende topfunctionarissen (proforma berekening individueel WNT-maximum, toelichting zie vorige pagina's)

Bedragen x € 1	Dr. P.C. van den Brink	D. van der Bijl	P.A. van Wingaarden	I.C.A.N. Sluiter	J.J. Joppe
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Individueel WNT-maximum	€ 24.443	€ 16.295	€ 16.295	€ 16.295	€ 16.295
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 16.295	€ 10.755	€ 10.755	€ 10.755	€ 10.755
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging	€ 16.295	€ 10.755	€ 10.755	€ 10.755	€ 10.755
Motivering indien overschrijding: zie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2018					
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/5-31/12
Bezoldiging 2018					
Bezoldiging	€ 15.695	€ 10.359	€ 10.359	€ 10.359	€ 6.926
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging 2018	€ 15.695	€ 10.359	€ 10.359	€ 10.359	€ 6.926
Individueel WNT-maximum 2018	€ 23.543	€ 15.695	€ 15.695	€ 15.695	€ 10.463

Rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of vermeld hadden moeten worden.

De binnen Koninklijke Auris Groep geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Afschrijvingen (13)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Materiële vaste activa	2.193.190	2.095.936	2.176.549

Huisvestingslasten (14)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Huur	640.146	624.014	544.668
Onderhoud	556.964	539.171	387.288
Dotatie onderhoudsvoorziening	1.294.014	1.238.321	1.245.216
Vrijval onderhoudsvoorziening	(139.717)	-	-
Energie en water	758.632	782.926	704.239
Schoonmaakkosten	1.337.881	1.248.458	1.277.171
Heffingen	141.305	81.514	107.606
Beveiliging/bewaking	121.675	93.959	104.890
Advies huisvestingsprojecten	167.852	75.712	229.685
Overige huisvestingslasten	218.812	157.252	312.970
Totaal huisvestingslasten	5.097.564	4.841.327	4.913.733

De onderhoudsplanning is aangepast. Dit heeft geleid tot een vrijval van € 139.717. De dotatie aan de Onderhoudsvoorziening is € 55.693 hoger dan de begroting van Stichting Koninklijke Auris Groep.

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Overige lasten (15)

(in euro's)

	2019	begroting 2019	2018
Administratie en beheer	537.148	468.033	536.519
Advieskosten	958.872	380.802	715.670
Accountantskosten (controle jaarrekening)	229.690	175.000	353.153
Telefoon, portokosten en kopieerlasten	1.005.739	857.589	797.962
ICT	3.534.429	3.501.961	4.014.921
Huishoudelijke kosten	111.267	163.995	115.277
Kantoorartikelen	75.876	88.940	81.711
Bestuurslasten (kosten Raad van Toezicht)	93.692	80.000	100.679
Aan- en verkoopkosten en bewaarloon effecten	58.391	50.000	48.146
Communicatie en PR	190.147	223.520	139.836
Medezeggenschap	3.423	8.963	83.409
Onderwijs specifieke lasten	1.114.379	1.030.344	1.204.987
Zorgspecifieke lasten	302.353	188.837	313.670
Contributies en abonnementen	293.204	205.061	259.677
Verzekeringen	117.782	100.000	78.817
Overige	450.282	1.977.550	400.967
Totaal overige lasten	9.076.674	9.500.595	9.245.401

12.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Financiële baten en lasten (16)

(in euro's)

	2019	begroting 2019	2018
Opbrengsten van overige vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	208.495	130.000	167.316
Overige rentebaten en soortgelijke baten	5.290	3.000	8.104
Waardeveranderingen van overige vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	1.238.642	1.131.000	(452.357)
Overige rentelasten en soortgelijke lasten	(647)	-	-
	<u>1.451.780</u>	<u>1.264.000</u>	<u>(276.937)</u>

De *Financiële baten en lasten* waren voor 2019 begroot op € 1,3 miljoen positief. Hierbij was uitgegaan van een verkoopresultaat van € 1,1 miljoen door de verkoop van de grond aan het Ammanplein. Die verkoop van de grond vindt naar verwachting plaats in 2020. Hierdoor is het verkoopresultaat nog niet verantwoord in 2019. Daarnaast is het koersresultaat 2019 van de effecten € 1,2 miljoen positief. In de begroting was hier geen rekening mee gehouden. Er zijn geen rentelasten geactiveerd.

13. Enkelvoudige jaarrekening Stichting Koninklijke Auris Groep

13.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2019
(na voorgestelde resultaatbestemming)

Activa	2019	2018
(in euro's)		
Vaste activa		
Materiële vaste activa (17)	8.761.057	9.325.090
Financiële vaste activa (18)	6.380.949	6.831.540
	15.142.006	16.156.630
Vlottende activa		
Vorderingen (19)	2.619.015	2.554.802
Liquide middelen (20)	9.848.340	7.660.938
	12.467.355	10.215.740
Totaal activa	27.609.361	26.372.370

13.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2019

Passiva	2019	2018
(in euro's)		
Eigen vermogen (21)		
Kapitaal	45	45
Algemene reserve (publiek)	25.436.631	22.647.844
Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek)	-	1.802.433
	25.436.676	24.450.322
Voorzieningen (22)	119.011	75.799
Kortlopende schulden (23)	2.053.674	1.846.249
Totaal passiva	27.609.361	26.372.370

13.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019

(in euro's)

Baten	2019	Begroting 2019	2018
Doorbelastingen (24)	13.446.730	10.224.666	13.031.658
Overige baten (25)	593.986	427.314	505.398
Totaal baten	14.040.716	10.651.980	13.537.056
Lasten			
Personeelslasten (26)	9.288.462	8.565.451	8.365.557
Afschrijvingen (27)	560.516	566.979	576.479
Huisvestingslasten (28)	496.841	339.438	353.044
Overige lasten (29)	4.056.427	4.739.112	4.245.823
Totaal lasten	14.402.246	14.210.980	13.540.903
Saldo baten en lasten	(361.530)	(3.559.000)	(3.847)
Financiële baten en lasten (30)	1.347.885	1.229.000	(297.435)
Resultaat	986.355	(2.330.000)	(301.282)
Belastingen	-	-	-
Nettoresultaat	986.355	(2.330.000)	(301.282)

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Materiële vaste activa (17)

(in euro's)

	2019	2018
Gebouwen en verbouwingen	7.204.191	7.556.814
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.253.846	1.465.256
Materiële vaste activa niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	303.020	303.020
	<u>8.761.057</u>	<u>9.325.090</u>

Het verloop van deze posten is als volgt:

(in euro's)	Gebouwen en verbouwingen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Materiële vaste activa niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2019	7.556.814	1.465.256	303.020	9.325.090
Investerings	-	8.125	-	8.125
Desinvesteringen	-	(11.642)	-	(11.642)
Afschrijvingen	(352.623)	(207.893)	-	(560.516)
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>7.204.191</u>	<u>1.253.846</u>	<u>303.020</u>	<u>8.761.057</u>

Vervolg op de volgende pagina

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

(in euro's)	Gebouwen en verbouwingen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari 2019	9.488.459	2.607.402	303.020	12.398.881
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen per 1 januari 2019	(1.931.645)	(1.142.146)	-	(3.073.791)
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>7.556.814</u>	<u>1.465.256</u>	<u>303.020</u>	<u>9.325.090</u>
Aanschafwaarde per 31 december 2019	9.488.459	2.603.885	303.020	12.395.364
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen per 31 december 2019	(2.284.268)	(1.350.039)	-	(3.634.307)
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>7.204.191</u>	<u>1.253.846</u>	<u>303.020</u>	<u>8.761.057</u>

Een deel van de grond aan het Ammanplein in Rotterdam is beschikbaar voor verkoop. Met een projectontwikkelaar is een koopovereenkomst met ontbindende voorwaarde getekend. Levering vindt plaats in 2020.

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Financiële vaste activa (18)

De samenstelling van de *Effecten* per 31 december is als volgt:

(in euro's)	2019	2018
Aandelen	5.248.006	5.730.547
Obligaties	1.132.943	1.100.993
	<u>6.380.949</u>	<u>6.831.540</u>

Het verloop van deze posten is als volgt:

(in euro's)	2019	2018
Boekwaarde per 1 januari	6.831.540	7.299.415
Investerings/aankopen/verstrekkingen aandelen	39.608	-
Desinvesteringen/verkopen/aflossingen aandelen	(1.627.598)	-
Koersresultaten aandelen	1.105.449	(431.714)
Koersresultaten obligaties	31.950	(36.161)
Boekwaarde per 31 december	<u>6.380.949</u>	<u>6.831.540</u>

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Vorderingen (19)

(in euro's)	2019	2018
Debiteuren	-	5.701
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.424.875	2.422.424
Overige vorderingen	95.198	38.874
Overlopende activa	98.942	87.803
	<u>2.619.015</u>	<u>2.554.802</u>

De post *Vorderingen op groepsmaatschappijen* is als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep	2.424.875	1.352.236
Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep	-	1.070.188
	<u>2.424.875</u>	<u>2.422.424</u>

De post *Overige vorderingen* is als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
Vordering UWV transitievergoeding langdurig zieken	52.269	-
Voorschotten salaris	8.931	5.410
Te vorderen dividendbelasting	33.998	33.464
	<u>95.198</u>	<u>38.874</u>

Onder de *Overige vorderingen* zijn geen posten opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

De post *Overlopende activa* is als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
Nog te ontvangen rente	3.632	10.733
Vooruitbetaalde kosten	95.310	77.070
	98.942	87.803
	98.942	87.803

Er zijn geen posten opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

Liquide middelen (20)

(in euro's)	2019	2018
Bank	9.848.340	7.660.938
	9.848.340	7.660.938
	9.848.340	7.660.938

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep.

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Eigen vermogen (21)

Het eigen vermogen en resultaat volgens de enkelvoudige jaarrekening en het eigen vermogen en resultaat volgens de geconsolideerde jaarrekening kan als volgt worden toegelicht:

Aansluiting geconsolideerd eigen vermogen

(in euro's)

	2019	2018
Enkelvoudige jaarrekening	25.436.676	24.450.322
Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep	14.517.257	13.878.902
Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep	3.285.575	3.208.139
Geconsolideerde jaarrekening	<u>43.239.508</u>	<u>41.537.363</u>

Aansluiting geconsolideerd resultaat

(in euro's)

	2019	2018
Enkelvoudige jaarrekening	986.355	(301.282)
Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep	638.355	424.123
Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep	77.436	38.960
Geconsolideerde jaarrekening	<u>1.702.146</u>	<u>161.801</u>

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Het verloop van het *Eigen vermogen* is als volgt.

(in euro's)	Stand per 1 januari 2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2019
Kapitaal	45	-	-	45
Algemene reserve (publiek)	22.647.844	986.355	1.802.433	25.436.631
Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek)	1.802.433	-	(1.802.433)	-
Totaal	24.450.322	986.355	-	25.436.676

(in euro's)	Stand per 1 januari 2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2018
Kapitaal	45	-	-	45
Algemene reserve (publiek)	22.481.052	166.792	-	22.647.844
Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek)	2.270.507	(468.074)	-	1.802.433
Totaal	24.751.604	(301.282)	-	22.450.322

Het verloop van de afzonderlijke posten van het *Eigen vermogen* is als volgt.

Kapitaal

(in euro's)	2019	2018
Stand per 31 december	45	45

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Algemene reserve (publiek)
(in euro's)

	2019	2018
Stand per 1 januari	22.647.844	22.481.052
Aanpassing naar aanleiding van bestuursbesluit	1.802.433	-
Resultaat boekjaar conform voorgestelde resultaatverdeling	986.355	166.792
Stand per 31 december	<u>25.436.631</u>	<u>22.647.844</u>

In 2019 heeft het bestuur besloten geen bestemmingsreserve voor koersverschillen meer aan te houden. Het saldo van de *Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek)* is toegevoegd aan de *Algemene reserve*.

Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek)
(in euro's)

	2019	2018
Stand per 1 januari	1.802.433	2.270.507
Aanpassing naar aanleiding van bestuursbesluit	(1.802.433)	-
Resultaat boekjaar conform voorgestelde resultaatverdeling	-	(468.074)
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>1.802.433</u>

In 2019 heeft het bestuur besloten geen bestemmingsreserve voor koersverschillen meer aan te houden. Het saldo van de *Bestemmingsreserve koersverschillen (publiek)* is toegevoegd aan de *Algemene reserve*.

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Voorstel resultaatbestemming 2019

Voorgesteld wordt het resultaat over 2019 ad € 986.355 als volgt te bestemmen.

(in euro's)

Toevoeging algemene reserve (publiek)

Resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is reeds in de jaarrekening verwerkt.

2019

986.355

986.355

Overzicht

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Voorzieningen (22)
(in euro's)

Jubileumvoorziening
Onderhoudsvoorziening

2019	2018
6.608	9.720
112.403	66.079
119.011	75.799

Het verloop van de post *Jubileumvoorziening* is als volgt:
(in euro's)

Boekwaarde per 1 januari
Onttrekking
Dotatie

Boekwaarde per 31 december

2019	2018
9.720	11.690
(4.911)	(4.870)
1.799	2.900
6.608	9.720

Waarvan:
looptijd < 1 jaar
looptijd 1 – 5 jaar
looptijd > 5 jaar

-	4.197
2.259	1.485
4.349	4.038

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Het verloop van de post *Onderhoudsvoorziening* is als volgt:

(in euro's)	2019	2018
Boekwaarde per 1 januari	66.079	12.579
Dotaties	91.517	69.215
Vrijval	(32.562)	-
Onttrekkingen	(12.631)	(15.715)
Boekwaarde per 31 december	<u>112.403</u>	<u>66.079</u>
Waarvan:		
looptijd < 1 jaar	69.800	44.450
looptijd 1-5 jaar	42.603	21.629
looptijd > 5 jaar	-	-

De *Onderhoudsvoorziening* is gevormd voor zowel het binnenonderhoud als het buitenonderhoud. Hierbij wordt rekening gehouden met een indexatie gebaseerd op opgave van het Centraal Planbureau en de meest recente onderhoudsplanning.

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Kortlopende schulden (23)

(in euro's)	2019	2018
Crediteuren	703.373	860.455
Schulden aan groepsmaatschappijen	194.518	-
Te betalen belastingen en premies sociale verzekeringen	277.541	223.861
Schulden ter zake van pensioenen	75.859	58.196
Overlopende passiva	802.383	703.737
	<u>2.053.674</u>	<u>1.846.249</u>

De post *Schulden aan groepsmaatschappijen* is als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep	194.518	-

De post *Overlopende passiva* is als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
Reservering vakantiegeld	172.862	145.165
Reservering vakantiedagen	172.407	110.069
Reservering accountantskosten	87.073	128.260
Vooruitontvangen bedragen	55.501	102.635
Te betalen salarissen	12.987	7.752
Nog te betalen overige kosten	301.553	209.856
	<u>802.383</u>	<u>703.737</u>

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid BTW

De Stichting Koninklijke Auris Groep maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de BTW. De fiscale eenheid bestaat uit:

- Stichting Koninklijke Auris Groep
- Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
- Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep

De Stichting is hiermee hoofdelijk aansprakelijk voor de BTW schulden van de fiscale eenheid.

Duurzame inzetbaarheid

Voor de rechten van duurzame inzetbaarheid is geen voorziening gevormd. Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

ANBI

De Stichting Koninklijke Auris Groep is met ingang van 1 januari 2008 erkend als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Huur

De Stichtingen behorende tot de Koninklijke Auris Groep hebben diverse huurcontracten afgesloten met diverse marktpartijen. De bijbehorende verplichtingen zijn als volgt:

(in euro's)	2019	2018
periode < 1 jaar	152.886	165.554
1 jaar < periode <= 5 jaar	371.231	517.617
periode > 5 jaar	-	-
Totaal	524.117	683.171

Multifunctionals

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft een collectieve leaseovereenkomst voor alle multifunctionals binnen de verschillende locaties van Auris. Het contract is in 2019 afgesloten voor initieel vijf jaar, met mogelijkheid tot verlenging. De jaarlast voor de Auris groep bedraagt circa €144.000. De lasten van Stichting Koninklijke Auris Groep worden op basis van werkelijk gebruik verantwoord.

ICT-infrastructuur

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft een collectieve leaseovereenkomst voor de infrastructuur en overige hardware, waaronder werkplekvoorzieningen.

De overeenkomst loopt tot 1 februari 2022.

Vervolg op de volgende pagina

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Leaseauto's

De Stichting Koninklijke Auris Groep heeft als lessee operationele leasecontracten voor auto's afgesloten. De toekomstige minimale leasebetalingen daarvan zijn als volgt te specificeren:

(in euro's)	2019	2018
periode < 1 jaar	15.829	18.987
1 jaar < periode <= 5 jaar	11.961	27.305
periode > 5 jaar	-	-
Totaal	27.790	46.292

Deze overeenkomsten hebben een gemiddelde looptijd van 1,2 jaar (2018: 2,2 jaar) waarbij de leasebetaling een vast bedrag per jaar is. Na afloop van de contracten heeft de vennootschap de optie de leaseactiva te kopen tegen de op dat moment geldende marktwaarde. Er is geen sprake van sub-lease. Tevens zijn er geen restricties voortvloeiend uit deze leaseovereenkomsten.

Pand Amersfoort

Sinds september 2010 heeft de Stichting Koninklijke Auris Groep de beschikking over het pand aan de Hooglandseweg 140 te Amersfoort. In het pand zijn sinds 1 augustus 2011 de Prof. Groenschool en een aantal andere onderdelen van Auris gehuisvest, waaronder in elk geval een zorggroep. Stichting Koninklijke Auris Groep krijgt het pand om niet in gebruik voor een periode van 15 jaar en is gerechtigd het pand in die periode te gebruiken voor onderwijskundige doeleinden en eventuele andere activiteiten. Eventuele opbrengsten uit in- of externe verhuur komen ten gunste van Stichting Koninklijke Auris Groep. Dit pand is in 2019 vanuit de gemeente Amersfoort in het kader van doordecentralisatie overgedragen aan de coöperatie.

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

Verbonden partijen

Een overzicht van de groepsverhoudingen is opgenomen in de waarderingsgrondslagen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van het Coronavirus (COVID-19) heeft grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving. Het is moeilijk te bevatten in welke situatie we met z'n allen precies zijn beland. Het heeft iets onwettelijks. De pandemie heeft ook gevolgen voor de primaire opdracht van Auris. Vanaf 16 maart 2020 zijn de scholen, de behandelgroepen en de audiologische centra gesloten. Op de audiologische centra vindt alleen spoedeisende zorg plaats, zoals plotsdoofheid. Ook de ambulante dienstverlening en ambulante behandelingen zijn tijdelijk opgeschort. Auris heeft direct na de start van de intelligente lockdown veel activiteiten ontplooid om het onderwijs en (een deel van) de zorg op afstand te kunnen continueren.

Na het besluit van het kabinet van 21 april jl. kan Auris, conform de richtlijnen van het RIVM, per 11 mei 2020 een deel van haar activiteiten weer opstarten. Verduurzaming van de ontwikkelde zorg en onderwijs op afstand blijft een belangrijk aandachtspunt, ook in de komende periode na 11 mei 2020.

Hoe groot de impact van het Coronavirus ook is, het heeft geen impact op de waarderings van balansposities 2019 van Auris. De meerjarenbegroting 2020-2022 is opgesteld voor de uitbraak van Corona. Auris blijft deze begroting hanteren en is van mening dat de continuïteit niet in het geding is. Hieronder is voor het onderwijs en voor de zorg apart de (financiële) continuïteit toegelicht.

Toelichting Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep

De financiering vanuit het ministerie van OCW is ook gedurende de

sluitingen van de scholen niet in het geding. Onderwijs wordt zo veel als mogelijk op afstand verzorgd. De (personeels)lasten lopen gewoon door, net als de lumpsum financiering. Door het onderwijs op afstand te verlenen, wordt Auris wel geconfronteerd met extra ICT-uitgaven. Deze uitgaven, ingeschat op € 100.000,-, worden gedekt uit de projectbegroting voor kwalitatieve innovatie van 2020 en 2021. Auris verwacht geen (grote) wijzigingen in de toekomstige leerlingaantallen binnen het speciaal onderwijs, anders dan al opgenomen in onze strategische doelstellingen. Hierdoor is Auris op dit moment van mening dat het geen (majeure) aanpassingen door hoeft te voeren op de meerjarenbegroting 2020-2022 en dat de effecten van COVID-19 passen binnen de liquiditeit.

Gezien bovenstaande is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Auris haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Toelichting Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep

Vanaf 16 maart 2020 is zorg aan onze doelgroep tot een minimum beperkt. Echter, de vaste lasten worden nog steeds gemaakt. Die vaste lasten worden ingeschat op minimaal 98% van de opgenomen lasten in de begroting 2020. Het personeel blijft bijvoorbeeld gewoon in loondienst. Daarentegen heeft de te declareren omzet gedurende de sluiting een zeer beperkte omvang. Om (financiële) continuïteit van de zorg te kunnen garanderen, is door Zorgverzekeraars Nederland (ZN) een continuïteitsbijdrage-regeling overeengekomen, zie de brief van ZN van 5 april 2020 met kenmerk B-20-5256.

Deze regeling staat open voor alle zorgaanbieders (met of zonder zorgcontract) die zorg verlenen die op dit moment valt onder de basisverzekering of de aanvullende zorgverzekering. Deze regeling wordt als betaaltitel vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De

13.3 Toelichting op de enkelvoudige balans

regeling start per 1 maart 2020 en loopt tot en met 30 juni 2020. Indien zorgverzekeraars dat noodzakelijk achten, kan deze regeling verlengd worden. De hoofdlijnen van de continuïteitsbijdrage-regeling zijn:

- De eerste uitbetaling vindt plaats in de maand mei (over de periode vanaf 1 maart) en vervolgens elke maand zolang de regeling van kracht is;
- De continuïteitsbijdrage wordt toegekend om gedurende deze coronacrisis de capaciteit van zorgaanbod in stand te houden en beoogt een redelijke tegemoetkoming te geven voor gemiste dekking van doorlopende kosten;
- De hoogte van de bijdrage wordt vastgesteld als een percentage van de door zorgverzekeraars vergoede omzet;
- Dat percentage wordt per sector door de zorgverzekeraars vastgesteld, mede op advies van een onafhankelijke partij. Het is afhankelijk van de vaste lasten van de sector en de mate waarin de sector nog in staat is om zorg te leveren;
- De aanvulling op de omzet, die wel gedeclareerd wordt (de continuïteitsbijdrage), hoeft niet te worden terugbetaald. Dit wordt, voor zover billijk en mogelijk, wel verrekend met de productie gedurende de maanden dat deze van toepassing is en met de eventuele hogere productie als gevolg van inhaaleffecten daarna. Hiermee zorgt de sector ervoor dat de zorgkosten niet hoger zijn dan in de situatie zonder vraaguitval ten gevolge van de coronacrisis.

Over de verdere uitwerking van een en ander, over de precieze procedure bij de continuïteitsbijdrage en over een afzonderlijke regeling waarmee extra kosten die veroorzaakt worden door de coronacrisis kunnen worden gedeclareerd, worden op een later moment afspraken gemaakt.

Auris maakt in samenspraak met de brancheverenigingen voor de ZG-zorg en voor de audiologische centra aanspraak op de continuïteitsbijdrage-regeling. Hierdoor is Auris op dit moment van mening dat het geen (majeure) aanpassingen door hoeft te voeren op de meerjarenbegroting

2020-2022 en dat de effecten van COVID-19 passen binnen onze liquiditeit.

Gezien bovenstaande toezegging is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Auris haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

13.4 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Doorbelastingen (24)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep	11.433.322	8.738.959	11.074.750
Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep	2.013.408	1.485.707	1.956.908
Totaal overige baten	13.446.730	10.224.665	13.031.658

De lasten voor de hele groep worden door middel van een kostenverdeling toegerekend (85% voor Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep en 15% voor Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep). Uitzondering hierop zijn kosten die direct toerekenbaar zijn aan één van beide stichtingen.

Overige baten (25)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Verhuur	427.314	427.314	427.314
Schenken en giften	5.020	-	5.420
Overige	161.652	-	72.664
Totaal overige baten	593.986	427.314	505.398

13.4 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Personeelslasten (26)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Lonen en salarissen	3.776.043	6.230.951	3.874.477
Sociale lasten	571.932	-	554.414
Pensioenlasten	580.456	-	540.339
Overige personeelskosten	4.360.031	2.334.500	3.396.327
Totaal personeelslasten	9.288.462	8.565.451	8.365.557

Externe inhuur personeel en uitzendkrachten is hoger dan 2018 en hoger dan begroot. Dit is zowel het gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt als van het uitvoeren van kwaliteitsimpulsprojecten.

Overige personeelskosten

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Mutatie jubileumvoorziening	(3.112)	-	(1.970)
Mutatie vakantiegeld en –dagen	62.719	-	22.086
Reis- en verblijfkosten	120.224	131.500	148.790
Externe inhuur personeel en uitzendkrachten	3.574.966	1.442.000	2.441.684
Nascholing en opleiding	278.002	212.500	317.587
Bedrijfsgezondheidszorg	215.536	340.000	233.517
Werving en selectie	74.312	60.000	85.720
Overige	107.293	148.500	149.130
Af: ziekgeld uitkeringen	(69.909)	-	(217)
Totaal overige personeelslasten	4.360.031	2.334.500	3.396.327

13.4 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Personeelsbestand

Bij de stichting waren in 2019 gemiddeld 51 fte in dienst (2018: 51). In de begroting 2019 was uitgegaan van 61 fte.

WNT-verantwoording 2019

Voor de bezoldiging van de bestuurders en Raad van Toezicht wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Afschrijvingen (27)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Materiële vaste activa	560.516	566.979	576.479

Huisvestingslasten (28)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Huur	23.917	-	23.917
Onderhoud	17.440	60.400	25.307
Energie en water	34.160	38.400	34.144
Schoonmaakkosten	85.647	83.858	65.798
Heffingen	85.700	500	46.560
Dotatie onderhoudsvoorziening	91.517	66.120	69.215
Vrijval onderhoudsvoorziening	(32.562)	-	-
Beveiliging/bewaking	16.203	14.400	17.824
Advies huisvestingsprojecten	169.072	70.000	51.369
Overige huisvestingslasten	5.747	5.760	18.910
Totaal huisvestingslasten	496.841	339.438	353.044

De onderhoudsplanning is aangepast. Dit heeft geleid tot een vrijval van € 32.562. De dotatie aan de *Onderhoudsvoorziening* is € 25.397 hoger dan de begroting van Stichting Koninklijke Auris Groep.

13.4 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Overige lasten (29)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Administratie en beheer	537.148	468.033	536.519
Bijdrage kwalitatieve innovatie	350.244	-	-
Advieskosten	920.397	369.200	655.313
Accountantskosten (zie toelichting hieronder)	229.690	175.000	353.153
Telefoon-, porto-, kopieer- en printkosten	164.800	251.924	155.494
ICT	1.158.432	1.377.049	1.951.537
Huishoudelijke kosten	12.069	6.240	5.908
Kantoorartikelen	3.457	3.360	2.424
Bestuurslasten (kosten Raad van Toezicht)	93.692	80.000	100.679
Aan- en verkoopkosten en bewaarloon effecten	46.562	40.000	38.521
Communicatie en PR	190.147	223.520	139.836
Contributies en abonnementen	162.156	31.200	54.128
Verzekeringen	117.782	100.000	78.817
Overige	69.851	1.613.586	173.494
Totaal overige lasten	4.056.427	4.739.112	4.245.823

Stichting Koninklijke Auris Groep heeft middelen beschikbaar gesteld om in Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep kwalitatieve innovatie projecten uit te voeren. Deze bijdrage is voor meer jaren beschikbaar gesteld, aan het begin van het jaar.

Projectkosten zijn in de begroting opgenomen onder *Overige*, in 2019 zijn deze kosten verantwoord op de verschillende kostensoorten zoals hierboven uitgesplitst.

De lasten voor de hele groep worden door middel van een kostenverdeling toegerekend aan de Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep en Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep.

13.4 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Accountantskosten

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt voor de groep:

(in euro's)	2019	2018
Onderzoek van de jaarrekening	229.690	327.248
Andere controleopdrachten	-	15.452
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controlediensten	-	10.453
Totaal	229.690	353.153

Het betreft hier accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP.

Financiële baten en lasten (30)

(in euro's)	2019	begroting 2019	2018
Opbrengsten van overige vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	208.495	126.000	167.316
Overige rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.013	3.000	3.323
Waardeveranderingen van overige vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	1.137.377	1.100.000	(468.074)
Rentelasten en soortgelijke kosten uit hoofde van groepsmaatschappijen	-	-	-
	1.347.885	1.229.000	(297.435)

De *Financiële baten en lasten* waren voor 2019 begroot op € 1,3 miljoen positief. Hierbij was uitgegaan van een verkoopresultaat van € 1,1 miljoen door de verkoop van de grond aan het Ammanplein. Die verkoop van de grond vindt naar verwachting plaats in 2020. Hierdoor is het verkoopresultaat nog niet verantwoord in 2019. Daarnaast is het koersresultaat 2019 van de effecten € 1,1 miljoen positief. In de begroting was hier geen rekening mee gehouden.

13.4 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Verbonden partijen (model E RJO)

Naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2019 EUR	Resultaat jaar 2019 EUR	Art 2:403 BW	Deelname	Consolidatie
Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep	stichting	Rotterdam	Overige	€ 14.517.257	€ 638.355	nee	100%	ja
Stichting Zorg Koninklijke Auris Groep	stichting	Rotterdam	Overige	€ 3.285.575	€ 77.436	nee	100%	ja

Overzicht

Overige gegevens

Vaststelling jaarrekening Controleverklaring accountant

Overzicht

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Koninklijke Auris Groep heeft de jaarrekening 2019 (inclusief het bestuursverslag) opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 18 mei 2020.

De Raad van Toezicht van Stichting Koninklijke Auris Groep heeft de jaarrekening 2019 (inclusief het bestuursverslag) goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2020.

Ondertekening van de jaarrekening

Rotterdam, 18 mei 2020

Voorzitter Raad van Bestuur:

was getekend drs. W.J.M. Hendriks MPA

Voorzitter Raad van Toezicht:

was getekend drs. P.C. van den Brink

Lid Raad van Bestuur:

was getekend ing. T. van der Wielen MHA

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en raad van toezicht van Stichting Koninklijke Auris Groep

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Koninklijke Auris Groep te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Koninklijke Auris Groep op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koninklijke Auris Groep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom de Corona (Covid-19) pandemie hebben grote invloed op mensen, onze samenleving en de economie. Dit heeft ook impact op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt en de situatie kan voortdurend wijzigen. De impact van deze ontwikkelingen op Stichting Koninklijke Auris Groep is uiteengezet in het bestuursverslag onder de continuïteits- en risicoparagraaf, de toelichting op de jaarrekening onder de continuïteitsveronderstelling en de toelichting opgenomen bij gebeurtenissen na balansdatum onder pagina 51 en 52. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Pagina 2

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Controleverklaring

Pagina 3

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten.

Pagina 4

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 23 juni 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. G.W. Hilverda RA

Colofon

Uitgave

Koninklijke Auris Groep

Ammanplein 2

3031 RT Rotterdam

Postbus 3192

3003 AD Rotterdam

T (010) 888 96 00

E info@auris.nl

www.auris.nl

Samenstelling

Koninklijke Auris Groep

Vormgeving en productie

Sagittarius Ontwerpen, Gouda

juni 2020

Overzicht